

ಕರ್ನಾಟಕ ವಿಧಾನ ಸಭೆ

KARNATAKA LEGISLATIVE ASSEMBLY

Thursday, the 24th January, 1980, Magha 4, 1901 S.E.

The House met in the Assembly Chamber, Vidhana Soudha at
Ten o'clock.

[MR. SPEAKER (SRI P. VENKATARAMANA) in the Chair.]

SPEAKERS REPORT

MR. SPEAKER.— I lay on the Table of the House a copy of the
Address delivered by the Governor on 23rd January, 1980.

Governor's Speech

ಮಾನ್ಯ ಸಭಾಪತಿಯವರೇ, ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ ಮತ್ತು ವಿಧಾನಮಂಡಲದ ಸದಸ್ಯರೇ,
ಹೊಸವರ್ಷದ ಮೊದಲನೆಯ ಈ ಅಧಿವೇಶನಕ್ಕೆ ನಿಮ್ಮೆಲ್ಲರನ್ನೂ ಸ್ವಾಗತಿಸಲು ನನಗೆ ಸಂತೋಷ
ವಾಗುತ್ತದೆ. ಹೊಸದಾಗಿ ಚುನಾಯಿತರಾಗಿ ಬಂದಿರುವವರಿಗೆ ವಿಶೇಷವಾಗಿ ಸ್ವಾಗತ ಬಯಸುತ್ತೇನೆ.

ದೇಶವನ್ನು ಚಿಂತಗೊಳಿಸುವ ಬದಲಾವಣೆಗಳ ಸಂಭವಿಸಿದ ತರುವಾಯ ನಾವು ಇಲ್ಲಿ ಸಭೆ ಸೇರಿ
ದ್ದೇವೆ. ಜನತೆ ಮತದಾನದ ಮೂಲಕ ಎರಡನೆಯ ಬಾರಿ ಶಾಂತರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರವನ್ನು
ಬದಲಾಯಿಸಿರುವುದು, ರಾಷ್ಟ್ರದಲ್ಲಿ ಪ್ರಜಾತಂತ್ರವು ಬೇರೂರಿರುವುದಕ್ಕೆ ನಿದರ್ಶನ. ಸುಮಾರು 22
ತಿಂಗಳುಗಳಷ್ಟು ಕಾಲ ಅಧಿಕಾರದಿಂದ ಹೊರಗಿದ್ದ ಶ್ರೀಮತಿ ಇಂದಿರಾಗಾಂಧಿಯವರು ಈಗ ಪ್ರಚಂಡ
ಬಹುಮತದಿಂದ ಕೇಂದ್ರದಲ್ಲಿ ಪುನಃ ಪ್ರಧಾನ ಮಂತ್ರಿಯಾಗಿ ಅಧಿಕಾರಕ್ಕೆ ಬಂದಿದ್ದಾರೆ. ಲೋಕಸಭಾ
ಚುನಾವಣೆಗಳ ಫಲಿತಾಂಶದಿಂದಾಗಿ ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದ ಸರ್ಕಾರದಲ್ಲಿಯೂ ಬದಲಾವಣೆಯುಂಟಾಗಿ ಈಗ
ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ (ಐ) ಪಕ್ಷವು ಸರ್ಕಾರವನ್ನು ರಚಿಸಿದೆ.

My Government have accorded the highest priority to bringing
down the prices of essential commodities like food grains, sugar,
vegetable oil and kerosene, which during the last few months,
unfortunately, showed a sudden rise. They are also committed to
seeing that essential commodities are available to people throughout
the State, whether they live in cities, towns or villages.

My Government are concerned about the need to ensure an
adequate supply of potable water, both in rural and urban areas.
They appreciate the right of the people of the State to enjoy an
adequate supply of protected drinking water as one of their foremost
needs. We will be concentrating, therefore, on seeing that more
borewells are sunk in village areas, even in those which are not
included in the Minimum Needs Programme. We will also be paying

special attention to the problems of towns and cities which now are not getting an adequate supply of drinking water on account of the inability of the Municipalities to manage their water supply schemes owing to financial and administrative problems. As a first step in this direction, we are proposing to take over, from the Municipalities, the maintenance and development of the water supply schemes in the eight cities of Bellary, Gulbarga, K. G. F., Chitradurga, Tumkur, Hospet, Arasikere and Bhadravathi. The Karnataka Urban Water Supply and Drainage Board will be entrusted with the running of these schemes and will maintain them on the pattern of the Bangalore Water Supply and Sewerage Board. The Bangalore Water Supply and Sewerage Board has embarked upon the scheme (the II Stage of the Cauvery Water Supply Scheme) which is estimated to cost Rs. 56 Crores and has obtained a loan of Rs. 20.00 Crores from the Life Insurance Corporation of India for this purpose. This will mean that Bangalore City will be able to get another 30 million gallons of water per day by 1982-83.

My Government are committed to, not only continuing the existing programme of housing for the poor, but also to seeing that it is stepped up. The details of the programme for housing and for giving sites both in the rural areas and in the urban areas will be spelt out by my Finance Minister in his Budget Speech.

My Government are aware of the menace caused by the increasing trend towards the formation of slums in Bangalore City and some of the other cities in the State. They propose to pay special attention to problems created by the more than one hundred and fifty slums in the City; but efforts will also be made to ensure that persons affected in our slum clearance programme are adequately rehabilitated elsewhere. This will form part of a comprehensive integrated approach to redeveloping the area.

My Government have noted with concern the difficulties that commuters in Bangalore City and throughout the State are facing on account of the inadequate facilities provided by the Road Transport Corporation and the Bangalore Transport Service. We are working out a special programme to augment the fleet of the Road Transport Corporation. Apart from this, we are committed to seeing that the quality of service given by the Road Transport Corporation is improved. We will endeavour to reduce the traffic congestion in Bangalore City by developing the ring road and by requesting the Government of India to develop the circular railway. In spite of these steps, we feel it would be difficult to contain the problem of Bangalore City, unless steps are taken to ensure that new industrial

enterprises are located well out of the city. My Government is working on a scheme to ensure this.

My Government have been investing, over the years, quite heavily on the development of industry in the State. Although a large number of industries has come up in the State in the past few years, it is unfortunate that the State's investment in industry has been directed more towards bolstering up and strengthening existing Government Companies. My Government are anxious to ensure that investment in industry is stepped up so as to promote and generate a lot of fresh investment through other agencies, with particular reference to the need to create more employment opportunities. One major bottleneck has been the shortage of power. Steps have been taken to lay the foundation for much greater generation of electrical energy. With the construction of the Bommanahalli Pick up and the Nagjari Power House of the Kali Project, we now have the benefit of run-of-the-river generation. My Government are anxious to see that the Kali Project is completed speedily. The President of India, a few days ago, laid the foundation stone for our first Thermal Project, which we are planning at Raichur. The massive investment needed for these power projects has always presented a problem, but my Government will take all steps to see that they are completed as rapidly as possible. We are also confident that the Central Government will fully appreciate our difficulties and will help us to implement these projects quickly.

World Bank assistance has been obtained for the Upper Krishna Project, which, when completed, will irrigate about two million acres. It will be one of the largest projects in the country and the time span for completing the first phase is five years. So far, the project has been running on schedule and my Government are anxious to ensure that the first phase is not only completed quickly, but that the second phase is also taken up on time.

We are also anxious to see that the projects in the Cauvery Basin, viz., Hemavathy, Harangi, Kabini Projects and the Right Bank Canal of the Krishnaraja Sagar Dam as also the modernisation of the Visweswaraiiah Canal are completed early. The enormous investment put into major and medium irrigation during the past few years would be wasted, if prompt and timely action for command area development is not taken up. You have, before you, a Bill to replace the Ordinance in accordance with which statutory authorities were set up for the proper development of the command areas.

Minor irrigation also merits special attention. It can be taken up in areas where schemes under major irrigation project cannot be

had. My Government are anxious to see that on-going minor irrigation works are completed quickly and that, wherever necessary, fresh works are taken up.

There has been substantial progress in the implementation of Land Reforms. My Government are committed to a fuller and more effective implementation of this programme, if necessary, by the creation of more Land Tribunals in districts where the implementation of the programme needs to be quickened.

My Government will continue to implement the 20-Point Economic Programme but more vigorously than before; they will pay special attention to the distribution of surplus lands and will also ensure that the ownership rights are conferred on the grantees expeditiously. My Government are keen on removing the bottlenecks in implementing the legislation on Urban Land Ceiling by rationalising the scheme and by enforcing the provisions under the Act strictly.

Though our State is ahead of many other states in providing roads and bridges to link villages, towns and cities, there has been a slowing down in the programme to improve the quality of these roads, primarily owing to a paucity of funds. My Government will give particular attention to improving the quality of our roads and to the construction of bridges, wherever necessary.

We are keen to have all the major railway lines in our State converted to broad gauge. Though work on the Bangalore-Guntakal line has been taken up, it needs to be stepped up. Work on converting the Bangalore-Mysore line to broad gauge must be taken up quickly. We will press our claim with the Government of India that they take up on a priority basis, the conversion of the Bangalore-Miraj railway line to broad gauge.

Unfortunately, there has been a serious set back in the commencement of work on the Vijayanagar Steel Plant. My Government attach considerable importance to this vital project and will urge the Government of India to commence work on it without further loss of time.

Though we have expanded the provision of schooling facilities for all children in the State, there are many children in the compulsory education age-group who are not enrolled in our schools. My Government will pay special attention to this problem and will take steps to achieve 100 per cent enrolment in the compulsory education age-group. My Government will also intensify efforts to vocationalise education to achieve the twin objectives of training educated youth for gainful employment and reducing the unnecessary pressure on admission to Colleges.

My Government are anxious to encourage the talented youth, particularly in the rural areas, in games and sports; they will formulate schemes that would provide more and more facilities in this direction.

During the past few years, steps have been taken to release bonded labour from the serfdom to which they have been subjected all these years. Unfortunately, we could not make much progress in rehabilitating these labourers released from bondage. My Government are working out schemes to ensure that such released bonded labour are effectively rehabilitated and that they are enabled to contribute freely towards the nation's economic growth.

Karnataka has always given a lead in paying special attention to Scheduled Castes, Scheduled Tribes, Backward Classes, Minorities and other weaker sections of Society. The existing schemes will not only be continued, but also strengthened.

My Government is concerned about the welfare of Government employees. In recent years several measures have been taken to provide better scales of pay and also to provide certain amenities. One of the major demands of the the Government employees has been to provide them with housing, particularly in the rural areas. My Government propose to take up an extensive programme of providing housing to low paid employees who are posted to work in different parts of the State. We will prepare a comprehensive scheme to take up this work according to a phased programme

ಆಡಳಿತ ಹಾಗೂ ಜನತೆಯ ನಡುವೆ ಇನ್ನಷ್ಟು ನಿಕಟ ಹಾಗೂ ಮಧುರ ಬಾಂಧವ್ಯವನ್ನು ಏರ್ಪಡಿಸುವ ಸಲುವಾಗಿ ಸರ್ಕಾರದ ಎಲ್ಲ ಮಟ್ಟಗಳಲ್ಲೂ ಕನ್ನಡವನ್ನು ಆಡಳಿತ ಭಾಷೆಯಾಗಿ ಜಾರಿಗೆ ತರಲಾಗಿದೆ. ಸರ್ಕಾರದ ಈ ನಿರ್ಣಯವನ್ನು ಪರಿಣಾಮಕಾರಿಯಾಗಿ ಜಾರಿಗೆ ತರುವ ಸಲುವಾಗಿ ಈಗಾಗಲೇ ಕೆಲವು ಕ್ರಮಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಲಾಗಿದೆ. ನಮ್ಮ ಕಚೇರಿಗಳಲ್ಲಿ ವ್ಯಾಪಕವಾಗಿ ಕನ್ನಡದ ಬಳಕೆಯಾಗಬೇಕಾದರೆ ನಾವು ಇನ್ನೂ ಹಲವಾರು ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಕೈಕೊಳ್ಳುವುದು ಅಗತ್ಯ. ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರದ ಎಲ್ಲ ಕಚೇರಿಗಳಲ್ಲೂ ಹೆಚ್ಚು ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಕನ್ನಡದ ಬಳಕೆಯಾಗುವಂತೆ ಮಾಡಲಾಗುವುದು. ಸರ್ಕಾರ ಶೀಘ್ರ ಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಕೈಕೊಳ್ಳಲಿದೆ.

ಕಳೆದ ಸಲದ ಶಾಸನಸಭೆಯ ಅಧಿವೇಶನದ ನಂತರ ಈ ಮುಂದಿನ ಅಧ್ಯಾದೇಶಗಳನ್ನು ಹೊರಡಿಸಲಾಗಿದೆ.

(1) The Karnataka Motor Vehicles Taxation (Third Amendment) Ordinance, 1979.

(2) The Karnataka Lokayukta (Amendment) Ordinance, 1979.

(3) The Karnataka Lokayukta (Repeal) Ordinance, 1979.

(4) The Karnataka Lokayukta (Second) Ordinance, 1979.

(5) The Karnataka Vacant Lands in Urban Areas (Prohibition of Alienation) (Amendment) (Repeal) Ordinance, 1979.

(6) The Karnataka Agricultural Produce Marketing (Regulation) (Amendment) Ordinance, 1979.

(7) The Karnataka Vacant Lands in Urban Areas (Prohibition of Alienation) (Second Amendment) Ordinance, 1979.

(8) The Karnataka Agricultural Produce Marketing (Regulation) (Second Amendment) Ordinance, 1979.

(9) The Mangalore Port Trust (Repeal) Ordinance, 1979.

(10) The Karnataka Village Panchayats and Local Boards (Amendment) Ordinance, 1979.

(11) The Karnataka Debt Relief Ordinance, 1979.

(12) The Karnataka Co-operative Societies (Second Amendment) Ordinance, 1979.

(13) The Karnataka Command Areas Development (Second) Ordinance, 1979.

(14) The Karnataka Stamp (Second Amendment) Ordinance, 1979.

(15) The Karnataka Land Revenue (Amendment) Ordinance, 1979.

(16) The Karnataka Silkworm Seed, Cocoon and Silk Yarn (Second Amendment) Ordinance, 1979.

(17) The Karnataka Land Reforms (Second Amendment) Ordinance, 1979.

(18) The Mangalore Port Trust (Repeal) (Amendment) Ordinance, 1979.

ಈ ಆಧ್ಯಾದೇಶವನ್ನು ವಿಧಾನ ಮಂಡಲದ ಮುಂದೆ ಇಡಲಾಗುವುದು. ಅವಶ್ಯವೆನಿಸಿದಾಗ, ಈ ಆಧ್ಯಾದೇಶಗಳ ಬದಲಾಗಿ ವಿಧೇಯಕಗಳನ್ನು ಆದಷ್ಟು ಬೇಗನೆ ವಿಧಾನ ಮಂಡಲದ ಮುಂದೆ ಮಂಡಿಸಲಾಗುವ ಸರ್ಕಾರ ಕ್ರಮ ಕೈಗೊಳ್ಳುತ್ತದೆ.

ರಾಜ್ಯದ ಜನತೆ ನಿಮ್ಮಲ್ಲಿ ಅಪಾರ ವಿಶ್ವಾಸ ಮತ್ತು ನಂಬಿಕೆಯನ್ನು ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸಿದ್ದಾರೆಂಬುದನ್ನು ಮತ್ತು ನಿಮ್ಮಿಂದ ಅವರು ಹೆಚ್ಚಿನ ಕಾರ್ಯ ತತ್ಪರತೆಯನ್ನು ನಿರೀಕ್ಷಿಸುತ್ತಾರೆ ಎಂಬುದನ್ನು ನಿಮಗೆ ನಾನು ಪುನಃ ಹೇಳಬೇಕಾಗಿಲ್ಲ. ನಿಮ್ಮ ಅತ್ಯಮೂಲ್ಯ ಸಮಯದ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ನಿಮಿಷವನ್ನೂ ಜನತೆಯ ಅನುಕೂಲಕ್ಕಾಗಿ ರಚನಾತ್ಮಕವಾಗಿ ವಿನಿಯೋಗಿಸಬೇಕೆಂಬ ಗುರುತರ ಜವಾಬ್ದಾರಿಯ ಅರಿವು ನಿಮಗೆ ಇದೆ ಎಂಬುದರಲ್ಲಿ ಯಾವ ಅನುಮಾನವೂ ಇಲ್ಲ. ತಿಳಿವಳಿಕೆ ಮತ್ತು ಸದ್ವಿವೇಕಗಳು ನಿಮ್ಮ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಚಿಂತನೆಯಲ್ಲಿ ನಿಮಗೆ ಸೂಕ್ತ ಮಾರ್ಗದರ್ಶನ ನೀಡಲಿ. ನಿಮ್ಮ ಸಕಲ ಪ್ರಯತ್ನಗಳಲ್ಲಿ ನಿಮಗೆ ಯಶಸ್ಸು ಲಭಿಸಲಿ ಎಂದು ಹಾರೈಸುತ್ತೇನೆ.

ಜೈ ಸರ್ವಾಟಕ, ಜೈಹಿಂದ್

ರಾಜ್ಯಪಾಲರೂ ಮಾಡಿದ ಭಾಷಣದ ಕನ್ನಡ ಭಾಷಾಂತರ

ಮಾನ್ಯ ಸಭಾಪತಿಯವರೇ, ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ ಮತ್ತು ವಿಧಾನಮಂಡಲದ ಸದಸ್ಯರೇ

ಹೊಸಪರ್ಪದ ಮೊದಲನೆಯ ಈ ಅಧಿವೇಶನಕ್ಕೆ ನಿಮ್ಮೆಲ್ಲರನ್ನೂ ಸ್ವಾಗತಿಸಲು ನನಗೆ ಸಂತೋಷವಾಗುತ್ತದೆ. ಹೊಸದಾಗಿ ಚುನಾಯಿತರಾಗಿ ಬಂದವರಿಗೆ ವಿಶೇಷವಾಗಿ ಸ್ವಾಗತ ಬಯಸುತ್ತೇನೆ.

ದೇಶವನ್ನು ಚಕಿತಗೊಳಿಸುವ ಬದಲಾವಣೆಗಳು ಸಂಭವಿಸಿದ ತರುವಾಯ ನಾವು ಇಲ್ಲಿ ಸಭೆ ಸೇರಿದ್ದೇವೆ. ಜನತೆ ಮತದಾನದ ಮೂಲಕ ಎರಡನೆಯ ಬಾರಿ ಶಾಂತರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರವನ್ನು ಬದಲಾಯಿಸಿರುವುದು ರಾಷ್ಟ್ರದಲ್ಲಿ ಪ್ರಜಾತಂತ್ರವು ಬೇರೂರಿರುವುದಕ್ಕೆ ನಿದರ್ಶನ. ಸುಮಾರು ೩೩ ತಿಂಗಳುಗಳಷ್ಟು ಕಾಲ ಅಧಿಕಾರದಿಂದ ಹೊರಗಿದ್ದ ಶ್ರೀಮತಿ ಇಂದಿರಾಗಾಂಧಿಯವರು ಈಗ ಪ್ರಚಂಡ ಬಹು ಮತದಿಂದ ಕೇಂದ್ರದಲ್ಲಿ ಪುನಃ ಪ್ರಧಾನ ಮಂತ್ರಿಯಾಗಿ ಅಧಿಕಾರಕ್ಕೆ ಬಂದಿದ್ದಾರೆ. ಲೋಕಸಭಾ ಚುನಾವಣೆಗಳ ಫಲಿತಾಂಶದಿಂದಾಗಿ ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದ ಸರ್ಕಾರದಲ್ಲಿಯೂ ಬದಲಾವಣೆಯುಂಟಾಗಿ ಈಗ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ (ಐ) ಪಕ್ಷವು ಸರ್ಕಾರವನ್ನು ರಚಿಸಿದೆ.

ದುರದೃಷ್ಟವಶಾತ್ ಕಳೆದ ಕೆಲವು ತಿಂಗಳುಗಳಿಂದ ಒಮ್ಮಿಂದೊಮ್ಮೆಗೇ ಗಗನಕ್ಕೇರಿದ ಆಹಾರ ಧಾನ್ಯಗಳು, ಸಕ್ಕರೆ, ವನಸ್ಪತಿ ಮತ್ತು ಸೀಮೆಎಣ್ಣೆಯೇ ಮೊದಲಾದ ಅತ್ಯಾವಶ್ಯಕ ವಸ್ತುಗಳ ಬೆಲೆಯನ್ನು ಇಳಿಸುವುದಕ್ಕೆ ನಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರವು ಅತ್ಯಂತ ಹೆಚ್ಚಿನ ಆದ್ಯತೆಯನ್ನು ನೀಡುವುದು. ರಾಜ್ಯಾದ್ಯಂತ ಜನತೆಗೆ ನಗರಗಳಲ್ಲಿ, ಪಟ್ಟಣಗಳಲ್ಲಿ ಅಥವಾ ಗ್ರಾಮಗಳಲ್ಲಿ ಅತ್ಯಾವಶ್ಯಕ ವಸ್ತುಗಳು ದೊರಕುವಂತೆ ಮಾಡುವ ದಿಸೆಯಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರವು ಸರ್ವಪ್ರಯತ್ನವನ್ನು ಮಾಡುತ್ತದೆ.

ಗ್ರಾಮಾಂತರ ಮತ್ತು ನಗರ ಪ್ರದೇಶಗಳಿಗೆ ಕುಡಿಯುವ ನೀರನ್ನು ಸಾಕಷ್ಟು ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿ ಒದಗಿಸುವ ಅಗತ್ಯ ಬಗ್ಗೆ ನಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರವು ಆಸಕ್ತಿ ವಹಿಸುತ್ತಿದೆ. ರಾಜ್ಯದ ಜನತೆಯ ಅತ್ಯಾವಶ್ಯಕತೆಗಳ ಲೋದಾದ ಕುಡಿಯುವ ನೀರಿನ ಪೂರೈಕೆಯನ್ನು ಸಾಕಷ್ಟು ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿ ಮಾಡಬೇಕೆನ್ನುವ ಅವರ ಬೇಡಿಕೆ ಸಮಂಜಸವಾದುದೆಂಬುದನ್ನು ನಾವು ಮನಗಂಡಿದ್ದೇವೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಕನಿಷ್ಠ ಅವಶ್ಯಕತೆಗಳ ಪೂರೈಕೆ ಯೋಜನೆಯು ಅನ್ವಯವಾಗದಿರುವ ಪ್ರದೇಶಗಳೂ ಸೇರಿದಂತೆ ಗ್ರಾಮಾಂತರ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಕೊರಬಾವಿಗಳನ್ನು ತೇಲುವುದರ ಕಡೆಗೆ ವಿಶೇಷ ಗಮನ ನೀಡುತ್ತೇವೆ. ನಗರ ಮತ್ತು ಪಟ್ಟಣಗಳಲ್ಲಿ ಕುಡಿಯುವ ನೀರು ಪೂರೈಕೆಯ ಜವಾಬ್ದಾರಿ ಹೊತ್ತಿರುವ ಪುರಸಭೆಗಳು ಆರ್ಥಿಕ ಹಾಗೂ ಅಡ್ಡಿತ ಸಂಬಂಧದ ಸಮಸ್ಯೆಗಳಿಂದಾಗಿ ಈ ಯೋಜನೆಯನ್ನು ಸಮರ್ಪಕವಾಗಿ ನಿರ್ವಹಿಸುವುದು ಕಷ್ಟ ಸಾಧ್ಯವಾಗಿದ್ದು, ಅದರಿಂದಾಗಿ ಸಾಕಷ್ಟು ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿ ಕುಡಿಯುವ ನೀರನ್ನು ಸರಬರಾಜು ಮಾಡದಿರುವುದನ್ನು ನಾವು ಗಮನಿಸಿದ್ದೇವೆ. ಈ ದಿಶೆಯಲ್ಲಿ ಮೊದಲ ಹೆಜ್ಜೆಯಾಗಿ ಬಳ್ಳಾರಿ, ಗುಲ್ಬರ್ಗ, ಕೆ. ಜಿ. ಎಫ್., ಚಿತ್ರದುರ್ಗ, ತುಮಕೂರು, ಹೊಸಪೇಟೆ, ಅರಸೀಕೆರೆ ಮತ್ತು ಭದ್ರಾವತಿ ಈ ಎಂಟು ನಗರಗಳಲ್ಲಿ ನೀರು ಪೂರೈಕೆ ಯೋಜನೆಗಳ ನಿರ್ವಹಣೆ ಮತ್ತು ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಕಾರ್ಯವನ್ನು ಪುರಸಭೆಗಳಿಂದ ನಾವು ವಹಿಸಿಕೊಳ್ಳಲು ಉದ್ದೇಶಿಸಿದ್ದೇವೆ. ಈ ಯೋಜನೆಗಳ ನಿರ್ವಹಣೆಯನ್ನು ಕರ್ನಾಟಕ ನಗರ ಪ್ರದೇಶಗಳ ನೀರು ಪೂರೈಕೆ ಮತ್ತು ಒಳಚರಂಡಿ ಮಂಡಲಿಗೆ ವಹಿಸಿಕೊಡಲಾಗುವುದು ಮತ್ತು ಮಂಡಲಿಯು ಬೆಂಗಳೂರು ನೀರು ಪೂರೈಕೆ ಮತ್ತು ಒಳಚರಂಡಿ ಮಂಡಲಿಯ ಕಾರ್ಯನಿರ್ವಹಣೆಯ ಮಾದರಿಯಲ್ಲಿ ಈ ಕಾರ್ಯವನ್ನು ನಿರ್ವಹಿಸುವುದು. ಬೆಂಗಳೂರು ನೀರು ಪೂರೈಕೆ ಮತ್ತು ಒಳಚರಂಡಿ ಮಂಡಲಿಯು ೫೬ ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳ ಅಂದಾಜು ವೆಚ್ಚದ ಈ ಯೋಜನೆಯನ್ನು (ಕಾವೇರಿ ನೀರು ಪೂರೈಕೆ ಯೋಜನೆಯ IIನೇ ಹಂತ) ಪ್ರಾರಂಭಿಸಿದ್ದು, ಇದಕ್ಕಾಗಿ ಭಾರತದ ಜೀವವಿಮಾ ನಿಗಮದಿಂದ ೨೦ ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳ ಸಾಲವನ್ನು ಪಡೆದಿದೆ. ಈ ಯೋಜನೆಯು ಕಾರ್ಯಗತವಾದಾಗ, ೧೯೮೨-೮೩ರ ವೇಳೆಗೆ ಬೆಂಗಳೂರು ನಗರವು ದಿನವೊಂದಕ್ಕೆ ೩೦ ಮಿಲಿಯ ಗ್ಯಾಲನುಗಳಷ್ಟು ಹೆಚ್ಚು ನೀರನ್ನು ಪಡೆಯಲು ಸಾಧ್ಯವಾಗುವುದು.

ಬಡವರಿಗಾಗಿ ಗೃಹನಿರ್ಮಾಣದ ಪ್ರಸ್ತುತ ಯೋಜನೆಯನ್ನು ಮುಂದುವರಿಸುವುದೇ ಅಲ್ಲದೆ ಅದನ್ನು ತೀವ್ರಗೊಳಿಸುವ ಕಾರ್ಯಕ್ಕೆ ನಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರವು ಬದ್ಧವಾಗಿದೆ. ಗ್ರಾಮಾಂತರ ಮತ್ತು ನಗರ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಗೃಹನಿರ್ಮಾಣ ಹಾಗೂ ಮನೆ ನಿವೇಶನಗಳನ್ನು ನೀಡುವ ಯೋಜನೆಗಳ ವಿವರಗಳನ್ನು ನಮ್ಮ ಹಣಕಾಸು ಸಚಿವರು ತಮ್ಮ ಬಜೆಟ್ ಭಾಷಣದಲ್ಲಿ ನೀಡಲಿದ್ದಾರೆ.

ಬೆಂಗಳೂರು ನಗರ ಮತ್ತು ರಾಜ್ಯದ ಇತರ ಕೆಲವು ನಗರಗಳಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚುತ್ತಿರುವ ಕೊಳಚೆ ಪ್ರದೇಶಗಳಿಂದಾಗಿ ಉದ್ಭವಿಸುವ ಅಪಾಯಗಳ ಅರಿವು ನಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ. ನಗರದಲ್ಲಿರುವ ನೂರೈವತ್ತಕ್ಕೂ ಹೆಚ್ಚಿನ ಕೊಳಚೆ ಪ್ರದೇಶಗಳಿಂದ ಉಂಟಾಗಿರುವ ಸಮಸ್ಯೆಗಳ ಬಗ್ಗೆ ವಿಶೇಷ ಗಮನ ನೀಡಲು ಅವರು ಉದ್ದೇಶಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ಕೊಳಚೆ ನಿರ್ಮೂಲನಾ ಕಾರ್ಯಯೋಜನೆಯಿಂದ ಬಾಧಿತರಾಗುವ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳಿಗೆ ಬೇರೆಯಾದರೂ ಸಮರ್ಪಕವಾದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಪುನರ್ವಸತಿ ಒದಗಿಸುವ ಬಗ್ಗೆ ಸರ್ವ ಪ್ರಯತ್ನವನ್ನೂ ಮಾಡಲಾಗುವುದು. ಇದು ಆ ಪ್ರದೇಶವನ್ನು ಪುನರ್ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಗೊಳಿಸುವ ಬಗ್ಗೆ ಕೈಕೊಂಡ ವ್ಯಾಪಕವೂ ಸಂಘಟಿತವೂ ಆದ ಯೋಜನೆಯ ಒಂದು ಭಾಗವಾಗುತ್ತದೆ.

ರಸ್ತೆ ಸಾರಿಗೆ ನಿಗಮ ಮತ್ತು ಬೆಂಗಳೂರು ಸಾರಿಗೆ ಸಂಸ್ಥೆಯು ಒದಗಿಸುತ್ತಿರುವ ಸಾರಿಗೆ ಸೌಲಭ್ಯದ ಕೊರತೆಯು ನಿಮಿತ್ತ ಬೆಂಗಳೂರು ನಗರದಲ್ಲಿ ಮತ್ತು ರಾಜ್ಯದಾದ್ಯಂತ ಪ್ರಯಾಣ ಮಾಡುವವರು ಅನುಭವಿಸುತ್ತಿರುವ ತೊಂದರೆಗಳನ್ನು ನಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರವು ಗಮನಿಸಿದೆ. ರಸ್ತೆ ಸಾರಿಗೆ ನಿಗಮದ ವಾಹನಗಳ ಸಂಖ್ಯೆಯನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸುವ ಬಗ್ಗೆ ವಿಶೇಷ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮವೊಂದನ್ನು ರೂಪಿಸಲಾಗುತ್ತಿದೆ. ಇದಲ್ಲದೆ, ರಸ್ತೆ ಸಾರಿಗೆ ನಿಗಮವು ಈಗ ಒದಗಿಸುವ ಸೇವೆಯ ಗುಣಮಟ್ಟವನ್ನು ಉತ್ತಮಗೊಳಿಸುವ ಬಗ್ಗೆಯೂ ಕ್ರಮ ಕೈಕೊಳ್ಳಲಾಗುತ್ತದೆ. ಬೆಂಗಳೂರು ನಗರದಲ್ಲಿ ವರ್ತುಲಾಕಾರದ ರಸ್ತೆಯನ್ನು ಅಭಿವೃದ್ಧಿಪಡಿಸುವ ಮೂಲಕ ಮತ್ತು ವರ್ತುಲಾಕಾರದ ರೈಲುಮಾರ್ಗವನ್ನು ಅಭಿವೃದ್ಧಿಗೊಳಿಸುವಂತೆ ಭಾರತ ಸರ್ಕಾರವನ್ನು ಕೋರುವ ಮೂಲಕ ಸಂಚಾರದ ಒತ್ತಡವನ್ನು ಕಡಿಮೆ ಮಾಡಲು ಪ್ರಯತ್ನಿಸುತ್ತೇವೆ. ಈ ಎಲ್ಲ ಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಕೈಗೊಂಡರೂ ಸಹ, ಹೊಸ ಕೈಗಾರಿಕಾ ಸಂಸ್ಥೆಗಳನ್ನು ನಗರದಿಂದ ಆಚೆ ಸ್ಥಾಪಿಸಲು ಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಕೈಗೊಂಡ ಹೊರತು ಬೆಂಗಳೂರು ನಗರದ ಸಾರಿಗೆ ಸಮಸ್ಯೆಯನ್ನು ನಿವಾರಿಸಲು ಕಷ್ಟ ಸಾಧ್ಯವೆಂದು ತೋರುತ್ತದೆ. ಈ ಬಗ್ಗೆ ನಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರವು ಯೋಜನೆಯೊಂದನ್ನು ರೂಪಿಸುತ್ತಿದೆ.

ಹಲವು ವರ್ಷಗಳಿಂದ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಕೈಗಾರಿಕೆಯನ್ನು ಅಭಿವೃದ್ಧಿಪಡಿಸಲು ನಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರವು ಭಾರೀ ಮೊತ್ತದ ಹಣವನ್ನು ವಿನಿಯೋಗಿಸುತ್ತಿದೆ, ಹಿಂದಿನ ಕೆಲವು ವರ್ಷಗಳಲ್ಲಿ, ಅನೇಕ ಕೈಗಾರಿಕೆಗಳು ಸ್ಥಾಪಿತವಾಗಿದ್ದರೂ ಈಗಿರುವ ಸರ್ಕಾರೀ ಕಂಪನಿಗಳನ್ನೇ ಪ್ರೋತ್ಸಾಹಿಸುವ ಮತ್ತು ವೃದ್ಧಿಪಡಿಸುವ ಬಗ್ಗೆಯೇ ಸರ್ಕಾರದ ಹೆಚ್ಚು ಹಣ ವಿನಿಯೋಗವಾಗುತ್ತಿರುವುದು ದೌರ್ಭಾಗ್ಯದ ಸಂಗತಿ. ಹೆಚ್ಚು ಉದ್ಯೋಗಾವಕಾಶಗಳನ್ನು ಕಲ್ಪಿಸುವ ಅಗತ್ಯವನ್ನು ಮನಗಂಡ ನಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರವು ಇತರ ಏಜೆನ್ಸಿಗಳೊ ಸಹ ಧನವಿನಿಯೋಗ ಮಾಡಲು ಪ್ರೋತ್ಸಾಹ ನೀಡುವ ಸಲುವಾಗಿ ಕೈಗಾರಿಕೆಗಳಲ್ಲಿ ತಾನು ಹೊಡುವ ಬಂಡವಾಳದ ಪ್ರಮಾಣವನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸಲು ಕಾತರದಿಂದಿದೆ. ವಿದ್ಯುತ್ತಿನ ಕೊರತೆಯು ಒಂದು ಪ್ರಮುಖ ಅಡಚಣೆಯಾಗಿದೆ. ವಿದ್ಯುಚ್ಛಕ್ತಿಯನ್ನು ಅತಿ ಹೆಚ್ಚಿನ ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿ ಉತ್ಪಾದಿಸಲು ಅಗತ್ಯ ಕ್ರಮಕೈಗೊಳ್ಳಲಾಗಿದೆ. ಬೊಮ್ಮನಹಳ್ಳಿ ಷಿಕ'ಅಪ್ ಮತ್ತು ಕಾಳಿ ಯೋಜನೆಯು ನಾಗರೂರಿ ವಿದ್ಯುದಾಗಾರದ ನಿರ್ಮಾಣದಿಂದಾಗಿ ಈಗ ನಮಗೆ ನದಿ ನೀರಿನಿಂದ ವಿದ್ಯುತ್ತಿನ ಸೌಲಭ್ಯವೂ ದೊರೆಯುತ್ತಿದೆ. ಕಾಳಿ ಯೋಜನೆಯನ್ನು ಪೂರ್ಣಗೊಳಿಸಲು ನಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರ ಕಾತರವಾಗಿದೆ. ರಾಯಚೂರಿನಲ್ಲಿ ಸ್ಥಾಪಿಸಲು ಯೋಜಿಸಿರುವ ನಮ್ಮ ಮೊದಲ ಥರ್ಮಲ್ ಯೋಜನೆಗೆ ಕೆಲವೇ ದಿನಗಳ ಹಿಂದೆ ಭಾರತದ ರಾಷ್ಟ್ರಪತಿ ಯವರು ಅಸ್ತಿಭಾರವನ್ನು ಹಾಕಿದ್ದಾರೆ ಈ ವಿದ್ಯುತ್ ಯೋಜನೆಗಳಿಗೆ ಅಗತ್ಯವಾದಂಥ ಭಾರಿ ಪ್ರಮಾಣದ ಹಣವಿನಿಯೋಗವು ಒಂದು ದೊಡ್ಡ ಸಮಸ್ಯೆಯಾಗಿದೆ. ಆದರೆ ನಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರವು ಅವುಗಳನ್ನು ಸಾಧ್ಯವಾದಷ್ಟು ಬೇಗನೆ ಪೂರ್ಣಗೊಳಿಸಲು ಎಲ್ಲ ಅಗತ್ಯವಾದ ಕ್ರಮಗಳನ್ನೂ ಕೈಗೊಳ್ಳುತ್ತದೆ. ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರವು ನಮ್ಮ ಈ ತೊಂದರೆಗಳನ್ನು ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಅರಿತು ಈ ಯೋಜನೆಗಳನ್ನು ಕಾರ್ಯಗತಗೊಳಿಸಲು ಸಹಾಯ ನೀಡುವುದೆಂಬ ಭರವಸೆ ನಮಗಿದೆ.

ಕೃಷ್ಣಾ ಮೇಲ್ದಂಡೆ ಯೋಜನೆಗೆ ವಿಶ್ವಬ್ಯಾಂಕಿನ ನೆರವನ್ನು ಪಡೆಯಲಾಗಿದ್ದು ಯೋಜನೆ ಪೂರ್ಣಗೊಂಡಾಗ ಎರಡು ಮಿಲಿಯನ್ ಎಕರೆಗಳಷ್ಟು ಪ್ರದೇಶಕ್ಕೆ ನೀರೊದಗುವುದು. ಇದು ರಾಜ್ಯದ ಅತಿ ದೊಡ್ಡ ಯೋಜನೆಗಳ ಪೈಕಿ ಒಂದಾಗಿದ್ದು ಮೊದಲ ಹಂತವನ್ನು ಐದು ವರ್ಷಗಳಲ್ಲಿ ಪೂರ್ಣಗೊಳಿಸಬೇಕಾಗಿದೆ. ಇಷ್ಟರವರೆಗೆ ಯೋಜನೆಯು ನಿಶ್ಚಿತ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಮುಂದುವರಿಯುತ್ತಿದೆ. ಮೊದಲ ಹಂತದ ಕಾರ್ಯವನ್ನು ಶೀಘ್ರವಾಗಿ ಪೂರ್ಣಗೊಳಿಸುವುದೇ ಅಲ್ಲದೆ, ಎರಡನೆ ಹಂತದ ಕಾರ್ಯವನ್ನೂ ಸಕಾಲದಲ್ಲಿ ಪ್ರಾರಂಭಿಸಬೇಕೆಂಬುದು ನಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರದ ಆಶಯವಾಗಿದೆ.

ಕಾವೇರಿ ಜಲಾನಯನ ಯೋಜನೆಗಳಾದ ಹೇಮಾವತಿ, ಪಾರಂಗಿ, ಕಬಿನಿ ಯೋಜನೆಗಳು ಮತ್ತು ಕೃಷ್ಣರಾಜಸಾಗರ ಅಣೆಕಟ್ಟಿನ ಬಲದಂಡೆ ಕಾಲುವೆ ಹಾಗೂ ವಿಶ್ವೇಶ್ವರಯ್ಯ ಕಾಲುವೆಯ ನವೀಕರಣ

ಯೋಜನೆಗಳು ಆದಷ್ಟು ಬೇಗನೆ ಪೂರ್ಣವಾಗುವುದನ್ನು ಕಾಣಲು ನಾವು ಕಾತುರರಾಗಿದ್ದೇವೆ. ಅಚ್ಚು ಕಟ್ಟು ಪ್ರದೇಶದ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಯನ್ನು ಶ್ರದ್ಧೆಯಿಂದ ಮತ್ತು ಸಕಾಲದಲ್ಲಿ ಕೈಗೊಳ್ಳದಿದ್ದರೆ ಭಾರೀ ಮತ್ತು ಮಧ್ಯಮ ಪ್ರಮಾಣದ ನೀರಾವರಿ ಯೋಜನೆಗಳಿಗೆ ಹಿಂದಿನ ಹಲವು ವರ್ಷಗಳಿಂದ ಮಾಡಿದ ದೊಡ್ಡ ಪ್ರಮಾಣದ ವೆಚ್ಚವು ವ್ಯರ್ಥವಾಗಬಹುದು. ಅಚ್ಚು ಕಟ್ಟು ಪ್ರದೇಶಗಳ ಯೋಗ್ಯ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಗಾಗಿ ಹೊರಡಿಸಿದ ಅಧ್ಯಾದೇಶದ ಮೂಲಕ ಶಾಸನಬದ್ಧ ಪ್ರಾಧಿಕಾರಗಳನ್ನು ರಚಿಸಲಾಗಿತ್ತು. ಆ ಅಧ್ಯಾದೇಶದ ಬದಲಾಗಿ ಒಂದು ವಿಧೇಯಕವನ್ನು ನಿಮ್ಮ ಮುಂದಿಡಲಾಗಿದೆ.

ಸಣ್ಣ ನೀರಾವರಿಗೂ ವಿಶೇಷ ಗಮನ ನೀಡಬೇಕಾಗಿದೆ. ಭಾರಿ ನೀರಾವರಿ ಯೋಜನೆಗಳ ಮೇರೆಗೆ ಕಾಮಗಾರಿಗಳನ್ನು ಕೈಕೊಳ್ಳಲಾಗದಿರುವ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಅವುಗಳನ್ನು ಕೈಕೊಳ್ಳಬಹುದು. ನಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರವು, ಈಗ ಮುಂದುವರಿಯುತ್ತಿರುವ ಸಣ್ಣ ನೀರಾವರಿ ಕಾಮಗಾರಿಗಳನ್ನು ಬೇಗ ಪೂರ್ಣಗೊಳಿಸಲು ಮತ್ತು ಅಗತ್ಯವಾದೆಡೆಗಳಲ್ಲಿಲ್ಲಾ ಹೊಸ ಕಾಮಗಾರಿಗಳನ್ನು ಪ್ರಾರಂಭಿಸಲು ಆಸಕ್ತಿ ಹೊಂದಿದೆ.

ಭೂಸುಧಾರಣೆಯನ್ನು ಕಾರ್ಯಗತಗೊಳಿಸುವುದರಲ್ಲಿ ಸಾಕಷ್ಟು ಪ್ರಗತಿ ಯಾಗಿದೆ. ಈ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮವನ್ನು ಶೀಘ್ರವಾಗಿ ಕಾರ್ಯಗತಗೊಳಿಸಬೇಕಾದ ಅಗತ್ಯವಿರುವ ಜಿಲ್ಲೆಗಳಲ್ಲಿ ಇನ್ನೂ ಹೆಚ್ಚಿನ ಸಂಖ್ಯೆಯ ಭೂ ನ್ಯಾಯ ಮಂಡಲಿಗಳನ್ನು ರಚಿಸುವ ಮೂಲಕ, ಸಮಗ್ರ ಹಾಗೂ ಪರಿಣಾಮಕಾರಿಯಾಗಿ ಈ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮವನ್ನು ಕಾರ್ಯಗತಗೊಳಿಸಲು ನಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರವು ಬದ್ಧವಾಗಿದೆ.

20 ಅಂಶಗಳ ಆರ್ಥಿಕ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮವನ್ನು ಈ ಹಿಂದೆ ಜಾರಿಗೆ ತಂದುದಕ್ಕಿಂತಲೂ ಹೆಚ್ಚಿನ ಹುರುಪಿನಿಂದ ಕಾರ್ಯರೂಪಕ್ಕೆ ತರುವುದನ್ನು ನಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರ ಮುಂದುವರಿಸುತ್ತದೆ. ನಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರವು ಹೆಚ್ಚು ವರಿ ಭೂಮಿಯ ಹಂಚಿಕೆಗೆ ಆದ್ಯಗಮನ ಕೊಡುತ್ತದೆ, ಹಾಗೂ ಹೆಚ್ಚು ವರಿ ಭೂಮಿಯ ಹಂಚಿಕೆಯಾದವರಿಗೆ ಶೀಘ್ರವಾಗಿ ಭೂ-ಒಡೆತನದ ಹಕ್ಕು ದೊರೆಯುವಂತೆ ಮಾಡುತ್ತದೆ. ನಗರ ಭೂ-ಮಿತಿ ಯೋಜನೆಯಲ್ಲಿ ಸುಧಾರಣೆ ಮಾಡುವ ಮೂಲಕ ಹಾಗೂ ಅಧಿನಿಯಮದ ಉಪಬಂಧಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟು ನಿಟ್ಟಾಗಿ ಜಾರಿಗೆ ತರುವ ಮೂಲಕ ನಗರ ಭೂಮಿತಿ, ಕಾನೂನನ್ನು ಕಾರ್ಯಗತಗೊಳಿಸುವಾಗ ತಲೆದೋರುವ ಅಡ್ಡಿ ಅಡಚಣೆಗಳನ್ನು ನಿವಾರಿಸಲು ನಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರ ತುಂಬ ಆಸಕ್ತಿ ಹೊಂದಿದೆ.

ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯವು ಹಳ್ಳಿ, ಪಟ್ಟಣ ಹಾಗೂ ನಗರಗಳ ನಡುವೆ ಸಂಪರ್ಕ ಕಲ್ಪಿಸುವ ರಸ್ತೆಗಳು ಮತ್ತು ಸೇತುವೆಗಳನ್ನು ನಿರ್ಮಿಸುವುದರಲ್ಲಿ ಇತರ ಅನೇಕ ರಾಜ್ಯಗಳಿಗಿಂತ ಮುಂದಿದ್ದರೂ ಮುಖ್ಯವಾಗಿ, ಹಣದ ಕೊರತೆಯ ನಿಮಿತ್ತ ಈ ರಸ್ತೆಗಳ ಗುಣಮಟ್ಟವನ್ನು ಸುಧಾರಿಸುವ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮವು ಮಂದಗತಿಯಲ್ಲಿ ಸಾಗಿದೆ, ನಮ್ಮ ರಸ್ತೆಗಳ ಗುಣಮಟ್ಟವನ್ನು ಸುಧಾರಿಸುವ ಮತ್ತು ಅಗತ್ಯವಿರುವಲ್ಲಿ ಸೇತುವೆಗಳನ್ನು ನಿರ್ಮಿಸುವುದರ ಬಗ್ಗೆ ನಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರವು ವಿಶೇಷ ಗಮನ ನೀಡುತ್ತದೆ.

ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿರುವ ಎಲ್ಲ ಪ್ರಮುಖ ರೈಲು ಮಾರ್ಗಗಳನ್ನು ಬ್ರಾಡ್‌ಗೇಜ್‌ಗಳಾಗಿ ಪರಿವರ್ತಿಸಲು ಆಸಕ್ತರಾಗಿದ್ದೇವೆ. ಬೆಂಗಳೂರು-ಗುಂತಕಲ್ಲು ಮಾರ್ಗದ ಕಾರ್ಯವನ್ನು ಈಗಾಗಲೇ ಕೈಕೊಂಡಿರುವುದಾದರೂ ಅದರ ನಿರ್ವಹಣೆಯನ್ನು ತ್ವರಿತಗೊಳಿಸಬೇಕಾಗಿದೆ ಬೆಂಗಳೂರು-ಮೈಸೂರು ಮಾರ್ಗವನ್ನು ಬ್ರಾಡ್‌ಗೇಜ್‌ಗೆ ಪರಿವರ್ತಿಸುವ ಕಾರ್ಯವನ್ನು ಬೇಗನೆ ಕೈಗೊಳ್ಳಬೇಕಾಗಿದೆ. ಬೆಂಗಳೂರು-ಮೀರಜ್ ರೈಲ್ವೆ ಮಾರ್ಗವನ್ನು ಬ್ರಾಡ್‌ಗೇಜ್‌ಗೆ ಪರಿವರ್ತಿಸುವ ಬಗ್ಗೆ ಮೊದಲ ಆದ್ಯತೆ ನೀಡಬೇಕೆಂದು ಭಾರತ ಸರ್ಕಾರವನ್ನು ನಾವು ಆಗ್ರಹ ಪಡಿಸುತ್ತೇವೆ.

ದುರದೃಷ್ಟವಶಾತ್, ಇಪ್ಪರೊಳಗಾಗಿಯೇ ಪ್ರಾರಂಭವಾಗಬೇಕಾಗಿದ್ದ ವಿಜಯನಗರ ಉಕ್ಕಿನ ಕಾರ್ಖಾನೆಯ ಕೆಲಸ ಮುಂದುವರಿಯದೆ ಬಹಳಷ್ಟು ಹಿಂದೆ ಉಳಿದಿದೆ. ನಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರವು ಈ ಪ್ರಮುಖ ಯೋಜನೆಗೆ ಗಣನೀಯ ಪ್ರಾಮುಖ್ಯತೆಯನ್ನು ನೀಡುತ್ತದೆ ಹಾಗೂ ಇನ್ನೂ ಹೆಚ್ಚಿನ ಕಾಲ ವಿಳಂಬಕ್ಕೆ ಎಡೆಕೊಡದೆ ಈ ಕೆಲಸವನ್ನು ಪ್ರಾರಂಭಿಸುವಂತೆ ಭಾರತ ಸರ್ಕಾರವನ್ನು ಒತ್ತಾಯಪಡಿಸುತ್ತದೆ.

ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿನ ಎಲ್ಲ ಮಕ್ಕಳಿಗೂ ಶಾಲಾ ಸೌಲಭ್ಯವನ್ನು ನಾವು ಒದಗಿಸಿದಾಗ್ಯೂ ಕಡ್ಡಾಯ ಶಿಕ್ಷಣ-ವಯೋ ಗುಂಪಿನ ಅನೇಕ ಮಕ್ಕಳು ಶಾಲೆಗಳಿಗೆ ಇನ್ನೂ ಸೇರಿಲ್ಲ. ಸರ್ಕಾರವು ಈ ಸಮಸ್ಯೆಗೆ ವಿಶೇಷ ಗಮನ ನೀಡುತ್ತದೆ ಮತ್ತು ಕಡ್ಡಾಯ ಶಿಕ್ಷಣ-ವಯೋ ಗುಂಪಿನ ನೂರಕ್ಕೆ ನೂರರಷ್ಟು ಮಕ್ಕಳು ಶಾಲೆಗೆ ಸೇರುವಂತೆ ನಾವು ಕ್ರಮ ಕೈಗೊಳ್ಳುತ್ತೇವೆ. ಸುಶಿಕ್ಷಿತ ಯುವಕರು ಲಾಭದಾಯಕ ಉದ್ಯೋಗ

ವನ್ನು ಆರಿಸಿಕೊಳ್ಳುವಂತೆ ಅವರಿಗೆ ತರಬೇತಿ ನೀಡುವ ಮತ್ತು ಕಾಲೇಜುಗಳಲ್ಲಿ ಪ್ರವೇಶಕ್ಕೆ ಆಗುವ ಅಸಗತ್ಯ ಒತ್ತಡವನ್ನು ಕಡಿಮೆ ಮಾಡುವ ಎರಡು ಉದ್ದೇಶಗಳನ್ನೂ ಈಡೇರಿಸುವಂತೆ ಶಿಕ್ಷಣವನ್ನು ವೃತ್ತಿ ಪ್ರಧಾನವನ್ನಾಗಿ ಮಾಡುವುದರ ದಿಸೆಯಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರದವರು ತಮ್ಮ ಪ್ರಯತ್ನವನ್ನು ಮುಂದುವರಿಸುತ್ತಾರೆ.

ಪ್ರತಿಭಾವಂತ ಯುವ ಕ್ರೀಡಾಪಟುಗಳಿಗೆ ಅದರಲ್ಲೂ ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಗ್ರಾಮಾಂತರ ಯುವಜನರಿಗೆ ಪ್ರೋತ್ಸಾಹ ನೀಡಲು ನಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರ ಕಾತರದಿಂದಿದೆ. ಈ ದಿಶೆಯಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚು ಹೆಚ್ಚು ಸೌಲಭ್ಯಗಳನ್ನೊದಗಿಸಲು ಯೋಜನೆಗಳನ್ನು ರೂಪಿಸಲಿದೆ.

ಶಲಿಶಲಾಂತರಗಳಿಂದಲೂ ಜೀತದಾಳುಗಳಾಗಿದ್ದ ಕಾರ್ಮಿಕರನ್ನು ಗುಲಾಮ ಗಿರಿಯಿಂದ ಬಿಡಿಸಲು ಕಳೆದ ಕೆಲವು ವರ್ಷಗಳಿಂದಲೂ ಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಕೈಕೊಳ್ಳಲಾಗಿದೆ. ಆದರೆ, ಈ ಜೀತಮುಕ್ತ ಕಾರ್ಮಿಕರಿಗೆ ಪುನರ್ವಸತಿ ಕಲ್ಪಿಸುವಲ್ಲಿ ಸಾಕಷ್ಟು ಪ್ರಗತಿ ಸಾಧಿಸಲು ನಮಗೆ ಸಾಧ್ಯವಾಗಿಲ್ಲ. ಜೀತಮುಕ್ತ ಕಾರ್ಮಿಕರಿಗೆ ಪರಿಣಾಮಕಾರಿಯಾಗಿ ಪುನರ್ವಸತಿ ಕಲ್ಪಿಸುವಂಥ ಹಾಗೂ ದೇಶದ ಅರ್ಥಿಕ ಪ್ರಗತಿಗೆ ಅಪರೂಪ ಮುಕ್ತ ಸೇವೆ ಸಲ್ಲಿಸಲು ಸಹಾಯಕವಾಗುವಂಥ ಯೋಜನೆಗಳನ್ನು ನಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರ ರೂಪಿಸುತ್ತಿದೆ.

ಹೊಜನ ಗಿರಿಜನರ, ಹಿಂದಳಿದ ವರ್ಗಗಳ, ಅಲ್ಪಸಂಖ್ಯಾತರ ಹಾಗೂ ಸಮಾಜದ ಇತರ ದುರ್ಬಲ ವರ್ಗಗಳ ಶ್ರೇಯೋಭಿವೃದ್ಧಿಗಾಗಿ ಗಮನ ಕೊಡುವ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಕರ್ನಾಟಕದ ಯಾವಾಗಲೂ ಒಂದು ಹೆಜ್ಜೆ ಮುಂದಿದೆ. ಈಗಿರುವ ಯೋಜನೆಗಳನ್ನು ಮುಂದುವರಿಸುವುದೇ ಅಲ್ಲದೆ ಅವುಗಳನ್ನು ಬಲಪಡಿಸಲಾಗುವುದು.

ನಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಸರ್ಕಾರಿ ನೌಕರರ ಕಲ್ಯಾಣದ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ವಿಶೇಷ ಆಸಕ್ತಿಯಿದೆ. ಉತ್ತಮ ವೇತನ ಶ್ರೇಣಿಯನ್ನು ಹಾಗೂ ಕೆಲವು ಸೌಲಭ್ಯಗಳನ್ನೊದಗಿಸಲು ಇತ್ತೀಚಿನ ವರ್ಷಗಳಲ್ಲಿ ಹಲವಾರು ಕ್ರಮಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಲಾಗಿದೆ. ವಸತಿಯನ್ನೊದಗಿಸುವುದು, ಅದರಲ್ಲೂ ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಗ್ರಾಮಾಂತರ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ವಸತಿಯನ್ನೊದಗಿಸುವುದು ಸರ್ಕಾರಿ ನೌಕರರ ಒಂದು ಪ್ರಮುಖ ಬೇಡಿಕೆಯಾಗಿದೆ. ರಾಜ್ಯದ ವಿವಿಧ ಭಾಗಗಳಲ್ಲಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಿರುವ ಕಡಿಮೆ ಸಂಬಳದ ನೌಕರರಿಗೆ ವಸತಿ ಸೌಕರ್ಯವನ್ನೊದಗಿಸುವ ವ್ಯಾಪಕ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮವನ್ನು ಕೈಕೊಳ್ಳಲು ನಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರ ಯೋಚಿಸುತ್ತಿದೆ. ಈ ಕೆಲಸವನ್ನು ಹಂತ ಹಂತವಾಗಿ ಕೈಕೊಳ್ಳಲು ವ್ಯಾಪಕ ಯೋಜನೆಯೊಂದನ್ನು ನಾವು ರೂಪಿಸಲಿದ್ದೇವೆ.

ಆಡಳಿತ ಹಾಗೂ ಜನತೆಯ ನಡುವೆ ಇನ್ನಷ್ಟು ನಿಕಟ ಹಾಗೂ ಮಧುರ ಬಾಂಧವ್ಯವನ್ನು ಏರ್ಪಡಿಸುವ ಸಲುವಾಗಿ ಸರ್ಕಾರದ ಎಲ್ಲ ಮಟ್ಟಗಳಲ್ಲೂ ಕನ್ನಡವನ್ನು ಆಡಳಿತ ಭಾಷೆಯಾಗಿ ಜಾರಿಗೆ ತರಲಾಗಿದೆ. ಸರ್ಕಾರದ ಈ ನಿರ್ಣಯವನ್ನು ಪರಿಣಾಮಕಾರಿಯಾಗಿ ಜಾರಿಗೆ ತರುವ ಸಲುವಾಗಿ ಈಗಾಗಲೇ ಕೆಲವು ಕ್ರಮಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಲಾಗಿದೆ. ನಮ್ಮ ಕಚೇರಿಗಳಲ್ಲಿ ವ್ಯಾಪಕವಾಗಿ ಕನ್ನಡದ ಬಳಕೆಯಾಗಬೇಕಾದರೆ ನಾವು ಇನ್ನೂ ಹಲವಾರು ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಕೈಕೊಳ್ಳುವುದು ಅಗತ್ಯ. ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರದ ಎಲ್ಲ ಕಚೇರಿಗಳಲ್ಲೂ ಹೆಚ್ಚು ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಕನ್ನಡದ ಬಳಕೆಯಾಗುವಂತೆ ಮಾಡಲು ನಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರ ತೀವ್ರ ಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಕೈಗೊಳ್ಳಲಿದೆ.

ಕಳೆದ ಶಾಸನ ಸಭೆಯ ಅಧಿವೇಶನದ ನಂತರ ಈ ಮುಂದಿನ ಅಧ್ಯಾದೇಶಗಳನ್ನು ಹೊರಡಿಸಲಾಗಿದೆ.

1. ಕರ್ನಾಟಕ ಮೋಟಾರು ವಾಹನಗಳ ತೆರಿಗೆ (ಮೂರನೇ ತಿದ್ದುಪಡಿ) ಅಧ್ಯಾದೇಶ, 1979
2. ಕರ್ನಾಟಕ ಲೋಕಾಯುಕ್ತ (ತಿದ್ದುಪಡಿ) ಅಧ್ಯಾದೇಶ, 1979
3. ಕರ್ನಾಟಕ ಲೋಕಾಯುಕ್ತ (ನಿರಸನ) ಅಧ್ಯಾದೇಶ, 1979
4. ಕರ್ನಾಟಕ ಲೋಕಾಯುಕ್ತ (ಎರಡನೇ ತಿದ್ದುಪಡಿ) ಅಧ್ಯಾದೇಶ, 1979
5. ಕರ್ನಾಟಕ ನಗರ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿರುವ ಪಾಲಿ ಭೂಮಿಗಳ (ಪರಭಾರ ನಿಷೇಧ) (ತಿದ್ದುಪಡಿ) (ನಿರಸನ) ಅಧ್ಯಾದೇಶ, 1979

6. ಕರ್ನಾಟಕ ವ್ಯವಸಾಯೋತ್ಪನ್ನ ಮಾರುಕಟ್ಟೆ (ವಿನಿಯಮನ) (ತಿದ್ದುಪಡಿ) ಅಧ್ಯಾದೇಶ, 1979

7. ಕರ್ನಾಟಕ ನಗರ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿರುವ ಖಾಲಿ ಭೂಮಿಗಳ (ಪರಭಾರಿನಿಷೇಧ) (ಎರಡನೇ ತಿದ್ದುಪಡಿ) ಅಧ್ಯಾದೇಶ, 1979

8. ಕರ್ನಾಟಕ ವ್ಯವಸಾಯೋತ್ಪನ್ನ ಮಾರುಕಟ್ಟೆ (ವಿನಿಯಮನ) (ಎರಡನೇ ತಿದ್ದುಪಡಿ) ಅಧ್ಯಾದೇಶ, 1979

9. ಮಂಗಳೂರು ಪೋರ್ಟ್‌ಟ್ರಸ್ಟ್ (ನಿರಸನ) ಅಧ್ಯಾದೇಶ, 1979

10. ಕರ್ನಾಟಕ ಗ್ರಾಮ ಪಂಚಾಯತಿಗಳ ಮತ್ತು ಸ್ಥಳೀಯ ಮಂಡಲಿಗಳ (ತಿದ್ದುಪಡಿ) ಅಧ್ಯಾದೇಶ, 1979

11. ಕರ್ನಾಟಕ ಋಣ ವಿಮೋಚನಾ ಅಧ್ಯಾದೇಶ, 1979

12. ಕರ್ನಾಟಕ ಸಹಕಾರಿ ಸಂಘಗಳ (ಎರಡನೇ ತಿದ್ದುಪಡಿ) ಅಧ್ಯಾದೇಶ, 1979

13. ಕರ್ನಾಟಕ ಅಚ್ಚು ಕಟ್ಟು ಪ್ರದೇಶಗಳ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ (ಎರಡನೇ) ಅಧ್ಯಾದೇಶ 1979

14. ಕರ್ನಾಟಕ ಸ್ವಾಂಪು (ಎರಡನೇ ತಿದ್ದುಪಡಿ) ಅಧ್ಯಾದೇಶ, 1979

15. ಕರ್ನಾಟಕ ಭೂ ಕಂದಾಯ (ತಿದ್ದುಪಡಿ) ಅಧ್ಯಾದೇಶ, 1979

16. ಕರ್ನಾಟಕ ರೇಷ್ಮೆತಳಿ, ರೇಷ್ಮೆಗೂಡು ಮತ್ತು ರೇಷ್ಮೆನೂಲು (ಎರಡನೇ ತಿದ್ದುಪಡಿ) ಅಧ್ಯಾದೇಶ, 1979

17. ಕರ್ನಾಟಕ ಭೂ ಸುಧಾರಣಾ (ಎರಡನೇ ತಿದ್ದುಪಡಿ) ಅಧ್ಯಾದೇಶ, 1979

18. ಮಂಗಳೂರು ಪೋರ್ಟ್‌ಟ್ರಸ್ಟ್ (ನಿರಸನ) (ತಿದ್ದುಪಡಿ) ಅಧ್ಯಾದೇಶ, 1979

ಈ ಅಧ್ಯಾದೇಶಗಳನ್ನು ವಿಧಾನ ಮಂಡಲದ ಮುಂದೆ ಇಡಲಾಗುವುದು. ಅವಶ್ಯವೆನಿಸಿದಾಗ, ಈ ಅಧ್ಯಾದೇಶಗಳ ಬದಲಾಗಿ ವಿಧೇಯಕಗಳನ್ನು ಆದಷ್ಟು ಬೇಗನೆ ವಿಧಾನ ಮಂಡಲದ ಮುಂದೆ ಮಂಡಿಸಲು ನಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರ ಕ್ರಮ ಕೈಗೊಳ್ಳುತ್ತದೆ.

ರಾಜ್ಯದ ಜನತೆ ನಿಮ್ಮಲ್ಲಿ ಅಪಾರ ವಿಶ್ವಾಸ ಮತ್ತು ನಂಬಿಕೆಯನ್ನು ವ್ಯಕ್ತ ಪಡಿಸಿದ್ದಾರೆಂಬುದನ್ನು ಮತ್ತು ನಿಮ್ಮಿಂದ ಅವರು ಹೆಚ್ಚಿನ ಕಾರ್ಯಕ್ಷಮತೆಯನ್ನು ನಿರೀಕ್ಷಿಸುತ್ತಾರೆ ಎಂಬುದನ್ನು ನಿಮಗೆ ನಾನು ಪುನಃ ಹೇಳಬೇಕಾಗಿಲ್ಲ. ನಿಮ್ಮ ಅತ್ಯಮೂಲ್ಯ ಸಮಯದ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ನಿಮಿಷವನ್ನೂ ಜನತೆಯ ಆನುಕೂಲಕ್ಕಾಗಿ ರಚನಾತ್ಮಕವಾಗಿ ವಿನಿಯೋಗಿಸಬೇಕೆಂಬ ಗುರುತರ ಜವಾಬ್ದಾರಿಯ ಅರಿವು ನಿಮಗೆ ಇದೆ ಎಂಬುದರಲ್ಲಿ ಯಾವ ಅನುಮಾನವೂ ಇಲ್ಲ. ತಿಳಿವಳಿಕೆ ಮತ್ತು ಸದ್ವಿವೇಕಗಳು ನಿಮ್ಮ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಚಿಂತನೆಯಲ್ಲಿ ನಿಮಗೆ ಸೂಕ್ತ ಮಾರ್ಗ ದರ್ಶನ ನೀಡಲಿ, ನಿಮ್ಮ ಸಕಲ ಪ್ರಯತ್ನಗಳಲ್ಲಿ ನಿಮಗೆ ಯಶಸ್ಸು ಲಭಿಸಲಿ ಎಂದು ಹಾರೈಸುತ್ತೇನೆ.

OBITUARY REFERENCES

MR. SPEAKER.—I call the Hon'ble Chief Minister to move the Condolence Resolution.

ಶ್ರೀ ಆರ್. ಗುಂಡೂರಾವ್ (ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು).—ಸ್ವಾಮಿ ಈ ಮುಂದಿನ ನಿರ್ಣಯವನ್ನು ಈ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಮಂಡಿಸಲು ತಮ್ಮ ಅನುಮತಿ ಕೋರುತ್ತೇನೆ.

“ಲೋಕನಾಯಕ ಜಯಪ್ರಕಾಶ್ ನಾರಾಯಣ್ ಅವರು ಸಮ್ಮನ್ನು ಆಗಲಿ ಕೇವಲ ನಾಲ್ಕು ತಿಂಗಳಾಗಿವೆ. ಈ ಅಲ್ಪಾವಧಿಯಲ್ಲಿ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಮಹತ್ತರ ಬದಲಾವಣೆಗಳು ಆಗಿ ಹೋಗಿವೆ.

ಆದರೆ ಜಿ.ಪಿ. ಅವರ ಜೀವನ ಆದರ್ಶಗಳು ಜನರ ಮನದಲ್ಲಿ ನೆಲೆ ನಿಂತು, ಚಿರಂತನ ಸ್ಫೂರ್ತಿಯ ನೆಲೆಯಾಗಿವೆ.

ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಹೋರಾಟದಲ್ಲಿ ಅವರ ಅಪ್ರತಿಮ ಧೈರ್ಯ, ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ನಂತರದಲ್ಲಿ ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವ ಮೌಲ್ಯ ರಕ್ಷಣೆಗಾಗಿ ತಾಳಿದ ನಿಲುವು, ಜನ ಹಿತಚಿಂತನೆಗಾಗಿ ಅವರು ಸಲ್ಲಿಸಿದ ಅಪಾರ ಸೇವೆ, ಸಮೃದ್ಧ ಭಾರತದ ಇತಿಹಾಸದಲ್ಲಿ ಅತ್ಯಂತ ಉಜ್ವಲ ಪ್ರಕರಣಗಳಾಗಿ ಉಳಿದಿವೆ.

ಭೂದಾನ, ಸರ್ವೋದಯ, ಸಮಾಜವಾದ ಮುಂತಾದ ಅನೇಕ ಆಂದೋಳನಗಳಿಗೆಲ್ಲ ತಮ್ಮ ವಿಚಾರಧಾರೆ ಹಾಗೂ ನಿಸ್ವಾರ್ಥ ಸೇವೆಯನ್ನು ಮುಕ್ತವಾಗಿ ನೀಡಿ ರಾಷ್ಟ್ರಜೀವನಕ್ಕೆ ಶಕ್ತಿ ತುಂಬಿದ ಮಹಾನ್ ವ್ಯಕ್ತಿ ಅವರು. ತಾನಾಗಿಯೇ ಆರಿಸಿ ಬಂದ ಅಧಿಕಾರವನ್ನು ತ್ಯಜಿಸಿ, ಅತ್ಯುನ್ನತ ಆದರ್ಶಗಳಿಗಾಗಿ ಇಡೀ ಜೀವನವನ್ನೇ ಮುಡಿಪಾಗಿಟ್ಟು ಈ ಮಹಾ ಚೇತನದ ಪ್ರಣಿ ನೆನಪಿಗೆ ಈ ಸಭೆ ಗೌರವ ಪೂರ್ವಕ ಶ್ರದ್ಧಾಂಜಲಿ ಸಲ್ಲಿಸುತ್ತದೆ.”

ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ದಿವಂಗತ ಜಯಪ್ರಕಾಶ್ ನಾರಾಯಣ್ ಅವರ ಬಗ್ಗೆ ಬಹುಶಃ ನಮ್ಮ ರಾಷ್ಟ್ರದಲ್ಲಿಯೇ ಅವರು ಸಲ್ಲಿಸಿರತಕ್ಕ ಸೇವೆ ಎಲ್ಲರಿಗೂ ತಿಳಿದಿರುವ ವಿಷಯವೇ ಆಗಿದೆ. ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಪೂರ್ವದಲ್ಲಿ ಮತ್ತು ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಬಂದಮೇಲೆ ಅವರು ದೇಶಕ್ಕಾಗಿ ಎಷ್ಟರಮಟ್ಟಿನ ತ್ಯಾಗ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ, ಎನ್ನುವ ವಿಷಯವನ್ನು ಹೇಳಲಿಕ್ಕೆ ಸಾವಿರಾರು ಚಿಕ್ಕವರು ಎಂದು ನಾನು ತಿಳಿದುಕೊಂಡಿದ್ದೇನೆ. ಏಕೆಂದರೆ, ಅನೇಕ ಹಿರಿಯ ನಾಯಕರು, ರಾಜಕಾರಣಿಗಳು, ಮತ್ತು ರಾಷ್ಟ್ರದ ಎಲ್ಲ ನಾಯಕರುಗಳು ಹೆಸರಿಸುವಂಥ ವ್ಯಕ್ತಿ ಇವರಾಗಿದ್ದರು. ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯದ ಚಳುವಳಿಯಲ್ಲಿ ದೇಶವನ್ನು ಗುಲಾಮಗಿರಿಯಿಂದ ತಪ್ಪಿಸಬೇಕು, ದೇಶದಲ್ಲಿ ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವ ಬರಬೇಕು, ಎಂದು ಹೇಳಿ ದೇಶಕ್ಕಾಗಿ ಲಕ್ಷಾಂತರ ಜನರು ತಮ್ಮ ಪ್ರಾಣಾರ್ಪಣೆಯನ್ನು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಇಂಥ ಚಳುವಳಿಯಲ್ಲಿ ಭಾಗವಹಿಸಿದಂಥ ಅನೇಕ ನಾಯಕರುಗಳು ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಬಂದಮೇಲೆ ನಾನಾ ವಿಧವಾದ ಅಧಿಕಾರವನ್ನು ಪಡೆದು ದೇಶದ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಯಲ್ಲಿ ಪಾಲುಗೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ಜಯಪ್ರಕಾಶ್ ನಾರಾಯಣ್ ಅವರು ಯಾವುದೇ ಒಂದು ಅಧಿಕಾರಕ್ಕೆ ಆಸೆ ಪಡದೆ ಅನೇಕ ಸಂದರ್ಭಗಳಲ್ಲಿ ಇವರಿಗೆ ದಿವಂಗತ ನೆಹರೂ ಅವರಿಂದ ಕರೆ ಬಂದರೂ ಅವರು ಒಪ್ಪಲಿಲ್ಲ. ಅವರು ನನಗೆ ಅಧಿಕಾರ ಬೇಡ, ಅಧಿಕಾರದಿಂದ ಹೊರಗೆ ಇದ್ದು ರಾಷ್ಟ್ರ ಕಟ್ಟಲಿಕ್ಕೆ ನನ್ನ ಕೈಯಲ್ಲಾದ ಸೇವೆಯನ್ನು ಮಾಡುತ್ತೇನೆಂದು ಹೇಳಿದರು. ಅವರು ವಿದೇಶ ಪ್ರವಾಸ ಮಾಡಿದ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ದೇಶಕ್ಕೆ ಸ್ವಲ್ಪಜೀವಾದಂಥ ಕೀರ್ತಿ ಗೌರವವನ್ನು ರಾಷ್ಟ್ರದ ಸಂಸ್ಕೃತಿಯನ್ನು ಎತ್ತಿ ಹಿಡಿದು ಭಾರತದ ಪರಂಪರೆಯನ್ನು ಭಾರತದ ಚರಿತ್ರೆಯನ್ನು ಅದರ ಪ್ರಾಜ್ಞಾನತೆಯನ್ನು ಎತ್ತಿ ಹೇಳಿ. ಮತ್ತು ಭಾರತದ ಜನತೆ ಎಷ್ಟು ಶಾಂತಿ ಪ್ರಿಯರು. ಅವರ ಉದಾರ ಗುಣಗಳು ಯಾವ ರೀತಿಯಾಗಿವೆ ಎನ್ನುವುದನ್ನು ಹೊರದೇಶದವರಿಗೆ ಅರ್ಥವಾದಿಕ್ಕೊಟ್ಟು ಬಂದಿದ್ದಾರೆ. ಇದೇ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಅಮೇರಿಕಾ ಮತ್ತಿತರ ರಾಷ್ಟ್ರಗಳಲ್ಲಿ ಅವರು ಪ್ರವಾಸ ಮಾಡಿದಾಗ ನಮ್ಮ ದೇಶದ ಕೀರ್ತಿ ಗೌರವವನ್ನು ಎತ್ತಿ ಹಿಡಿದು ದೇಶಕ್ಕೆ ಮಹತ್ತರ ಸೇವೆಯನ್ನು ಸಲ್ಲಿಸಿದ್ದಾರೆ.

ಮೊದಲು ಅವರು ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಪಕ್ಷದಲ್ಲಿದ್ದರು, ಅನೇಕ ಭಿನ್ನತೆಯಿಂದ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಪಕ್ಷವನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಸೋಷಿಯಲಿಸ್ಟ್ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಪಕ್ಷವನ್ನು ಕಟ್ಟಿ ಅದರಲ್ಲಿಯೂ ಸಹ ಸಾಕಷ್ಟು ಕೆಲಸ ಮಾಡಿ ಅದರ ಬೆಳವಣಿಗೆಗೆ ಸಾಕಷ್ಟು ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಅನಂತರ ತಮಗಿಲ್ಲರಿಗೂ ಗೊತ್ತಿರುವ ಹಾಗೆ ಕಳೆದ

ಒಂದು ದಶಕದಿಂದ ಅವರು ರಾಷ್ಟ್ರದಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲರ ಒಂದು ಸಂಘಟನೆಯಾಗಬೇಕು, ಎಲ್ಲ ಸಮಾಜವಾದಿಗಳು ಒಂದಾಗಬೇಕು ದೇಶದಲ್ಲಿಯೇ ಸಂಪೂರ್ಣ ಕ್ರಾಂತಿಯಾಗಬೇಕು ಎಂದು ಆಸೆಯನ್ನು ಇಟ್ಟುಕೊಂಡಿದ್ದರು. ಇದನ್ನು ಬಹುಶಃ ಯಾರೂ ಸರಿಯಾಗಿ ಅರ್ಥಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಲಿಲ್ಲ ಎಂದು ಕಾಣುತ್ತದೆ. ಅವರ ಈ ಒಂದು ಕ್ರಾಂತಿಯನ್ನು ದೇಶದಲ್ಲಿ ಯಾವರೀತಿ ಆಚರಣೆಗೆ ತರಬೇಕು, ಯಾವ ಹಂತದಲ್ಲಿ ತರಬೇಕು ಎನ್ನುವುದನ್ನು ಯಾರೂ ಅರ್ಥಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಲಿಲ್ಲವೆಂದು ನಾನು ತಿಳಿದುಕೊಂಡಿದ್ದೇನೆ. ಅವರು ಈ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಸಂಪೂರ್ಣ ಕ್ರಾಂತಿಯನ್ನು ತರಬೇಕು ಎಂದು ಬಹಳ ಪ್ರಯತ್ನ ಪಟ್ಟರು. ಅವರ ಆರೋಗ್ಯ ಸರಿಯಾಗಿಲ್ಲದೆ ಇದ್ದರೂ ಸಹ ದೇಶದ ಮೂಲೆ ಮೂಲೆಗಳಲ್ಲಿ ಸಂಚಾರ ಮಾಡಿ ಲಕ್ಷಾಂತರ ಜನರನ್ನು ತಮ್ಮ ಸಭೆಗೆ ಬರುವಂತೆ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದರು. ದೇಶದಲ್ಲಿ ಬಡತನ ಹೋಗಬೇಕು, ಸಿರಿವಂತರ ಮತ್ತು ಬಡವರ ನಡುವೆ ಏನು ಅಂತರ ಇದೆ ಅದು ಹೋಗಿ ಅವರಲ್ಲಿ ಸಮಾನತೆ ಬರಬೇಕು ದೇಶದಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಉದ್ಯೋಗ ಸಿಕ್ಕಬೇಕು, ಜಾತಿ ಪದ್ಧತಿ ಹೋಗಬೇಕು, ಈ ಒಂದು ನೈತಿಕತೆಯ ಚಾಕಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಕ್ರಾಂತಿಯನ್ನು ಮಾಡಬೇಕು, ಭಾರತವನ್ನೇ ಒಂದು ಮಾದರಿಯಾದಂಥ ರಾಷ್ಟ್ರವನ್ನಾಗಿ ಮಾಡಬೇಕು ಎನ್ನುವಂಥ ಒಂದು ಮಹತ್ವರ ಆಸೆಯನ್ನು ಅವರು ಇಟ್ಟುಕೊಂಡಿದ್ದರು. ಈ ದಿಸೆಯಿಂದ ಪೂರಕವಾದಂಥ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಹಾಕಿಕೊಂಡು ದೇಶದಲ್ಲಿ ಸಂಚಾರ ಮಾಡಿ, ಭಾರತದ ಜನತೆಯನ್ನು ತಮ್ಮ ಕಡೆಗೆ ಸೆಳೆದು ಕೊಂಡರು. ಚುನಾವಣೆಗಳು ದೇಶದಲ್ಲಿ ನಡೆದ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಜನತೆ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಪಕ್ಷವನ್ನು ಸೋಲಿಸಲಿಕ್ಕೆ ಅವರು ಮಹತ್ವರ ಪಾತ್ರವನ್ನು ವಹಿಸಿದರು. ಜನತೆ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ನೀತಿಯಿಂದ ಹೆಚ್ಚಿನ ಅಸಹಕಾರ ವಾಗುವುದಿಲ್ಲವೆನ್ನು ವ ದೃಷ್ಟಿಯನ್ನು ಇಟ್ಟುಕೊಂಡು ಜನತಾ ಪಕ್ಷಕ್ಕೆ ಮತ ನೀಡಿ ಅಧಿಕಾರಕ್ಕೆ ತಂದರು. ದೇಶದಲ್ಲಿ ಗಾಂಧೀಜಿಯವರು ಇದ್ದಿದ್ದರೆ, ಜೆ. ಪಿ. ಯವರು ಇದ್ದಾರೆ ಎಂದು ಹೇಳುವಂಥ ಒಂದು ಪ್ರಚಾರಕ್ಕೆ ಜನತೆ ಮನ್ನಣೆ ನೀಡಿತು. ಆದರಲ್ಲಿಯೂ ಉತ್ತರ ಭಾರತದಲ್ಲಿ ಜನತಾ ಪಕ್ಷಕ್ಕೆ ವಿಶೇಷ ವಾದಂಥ ಬಹುಮತ ದೊರೆತಿತ್ತು ದು ಜೆ. ಪಿ. ಯವರ ಶ್ರಮದಿಂದ ಎಂದು ಹೇಳಿದರೆ ಅದು ತಪ್ಪಾಗಲಾರದು ಏಕೆಂದರೆ, ವಿವಿಧ ನೀತಿಗಳನ್ನು, ವಿವಿಧ ಮಾರ್ಗಗಳನ್ನು ಹೊಂದಿದಂಥ ಪಕ್ಷಗಳನ್ನು ಒಂದುಗೂಡಿಸಿ ಎಲ್ಲರೂ ಒಂದು ತಳಹದಿಯಮೇಲೆ ನಡೆಯಬೇಕು ಎಂದು ಒಳ್ಳೆಯ ಮಾರ್ಗವನ್ನು ಹಾಕಿಕೊಟ್ಟರು. ಆದರೆ, ಜನತಾಪಕ್ಷದ ನಾಯಕರುಗಳು, ಅವರು ಅಧಿಕಾರದಲ್ಲಿರುವಾಗ ಜೆ. ಪಿ. ಯವರನ್ನು ನೆನೆದರು, ಕೊನೆಯಲ್ಲಿ ಅವರ ಆರೋಗ್ಯ ಬಹಳ ಕೆಡಲಿಕ್ಕೆ ಅವರುಗಳ ಭಿನ್ನಾಭಿಪ್ರಾಯಗಳ ಕಾರಣವಾದುವು ಎಂದು ಹೇಳಿದರೆ ತಪ್ಪಾಗಲಿಕ್ಕಿಲ್ಲ. ಅವರು ಇನ್ನೂ ಬದುಕಿರುವಾಗ, ಅವರು ತೀರಿ ಹೋದರು ಎಂದು ಸತ್ಯಕ್ಕೆ ದೂರವಾದ ಸಮಾಚಾರವನ್ನು ದೇಶದಲ್ಲಿ ಸಾರಿದರು. ನಮ್ಮ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಮಾನ್ಯ ಬೊಮ್ಮಾಯಿ ಯವರು ಆ ದಿನ ಮಾತನಾಡಲಾರದೆ, ಕಣ್ಣಲ್ಲಿ ನೀರು ತಂದರು. ರಾಷ್ಟ್ರದಲ್ಲಿ ನಾಯಕರುಗಳು ಅವರು ಈ ಗುಣಗಳಿಗಾಗಿ ತಮ್ಮ ಪಕ್ಷ ಪಕ್ಷಗಳ ಭೇದವನ್ನು ಮರೆತು ದೇವರು ಅವರಿಗೆ ಒಳ್ಳೆಯ ಆರೋಗ್ಯ ಆಯುಷ್ಯವನ್ನು ಕೊಡಲೆಂದು ಪ್ರಾರ್ಥಿಸಿದರು. ಆದರೆ ಜನತಾ ಪಕ್ಷದಲ್ಲಿ ಇದ್ದಂಥ ಒಗಟು ಯಾವ ರೀತಿಯಾಗಿ ಒಡೆದು ಹೋಯಿತು, ಮತ್ತು ಅವರು ಯಾವ ರೀತಿ ಅಧಿಕಾರವನ್ನು ನಡೆಸುತ್ತಿದ್ದರು, ಪತ್ರಿಕೆಗಳಲ್ಲಿ ಯಾವ ರೀತಿಯ ಹೇಳಿಕೆಗಳನ್ನು ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದರು, ಜನತೆಗೆ ಚುನಾವಣೆಗಳ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಏನು ಭರವಸೆಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದರು, ಅವುಗಳಿಗೆ ವಿರೋಧವಾಗಿ ಹೋಗುತ್ತಿದ್ದಾರೆಯೆಂದು ಮನಗಂಡು ಅವರು ಅನೇಕ ಸಾರಿ ಪತ್ರಿಕೆಗಳಲ್ಲಿ, ಜನತಾ ನಾಯಕರುಗಳು ಸರಿಯಾಗಿ ನಡೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು ಎಂದು ಹೇಳಿಕೆಗಳನ್ನು ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದರು. ಬಹುಶಃ ಇವರ ಮಾತಿಗೆ ಜನತಾ ನಾಯಕರಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚಿನ ಬೆಲೆ ಸಿಕ್ಕಲಿಲ್ಲ. ಜೆ. ಪಿ. ಯವರಿದ್ದ ಅನೇಕ ಚಿಂತೆಗಳಲ್ಲಿ, ಈ ಒಂದು ಚಿಂತೆಯೂ ಸೇರಿ ಅವರು ದುಃಖಪಡುವಂಥ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಬಂದಿತು. ಎಷ್ಟೊಂದು ಸಾಹಸದಿಂದ ಕಟ್ಟಿದಂಥ ಪಕ್ಷ ಎಷ್ಟು ಬೇಗ ಈ ರೀತಿಯಾಯಿತು ಎಂದು ದುಃಖವಾಗಿ ಅವರ ಆರೋಗ್ಯ ಇನ್ನೂ ಕೆಡಲಿಕ್ಕೆ ಕಾರಣವಾಯಿತು ರಾಷ್ಟ್ರದ ಅನೇಕ ನಾಯಕರುಗಳು ಇವರ ಆರೋಗ್ಯವನ್ನು ನೋಡಿಕೊಂಡು ಬರುತ್ತಿದ್ದರು. ಕೊನೆಗೆ ಪಾಟ್ನಾದಲ್ಲಿ ಅವರು ತಮ್ಮ ಕೊನೆಯ ಉಸಿರನ್ನು ಎಳೆದರು. ಇಡೀ ಭಾರತವೇ ಅಲ್ಲ, ಇಡೀ ಪ್ರಪಂಚವೇ ದುಃಖದಲ್ಲಿ ಮುಳುಗಿತು. ಪ್ರಪಂಚದ ಎಲ್ಲಾ ಮಹಾನಾಯಕರುಗಳು ಇವರ ತತ್ವಕ್ಕೆ ಶಾಂತಿ ಸಿಗಲೆಂದು ಸಂದೇಶಗಳನ್ನು ಕಳುಹಿಸಿದರು. ಇಂಥ ಲೋಕನಾಯಕರ ಅಂತಿಮ ಯಾತ್ರೆಯಲ್ಲಿ ವಿವಿಧ ಪಕ್ಷಗಳ ನಾಯಕರುಗಳು ತಮ್ಮ ಪಕ್ಷ-ಪಕ್ಷಗಳ ಭೇದವಿಲ್ಲದೆ ಪಾಲಗೊಂಡು ಶ್ರದ್ಧಾಂಜಲಿಯನ್ನು ಸಲ್ಲಿಸಿದರು. ಎಲ್ಲಾ ನಾಯಕರುಗಳು ಇವರನ್ನು ಲೋಕನಾಯಕರೆಂದು ಒಪ್ಪಿ ಇವರಿಗೆ ಅಂತಿಮ ಗೌರವವನ್ನು, ಮತ್ತು ಅವರ ಕುಟುಂಬದವರಿಗೆ ತಮ್ಮ ಸಂತಾಪ ಸೂಚನೆಯನ್ನು ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಇಂತಹ ಮಹಾನ್ ವ್ಯಕ್ತಿಯನ್ನು ನಾವು ಈ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಕಳೆದುಕೊಂಡಿದ್ದು ನಮ್ಮ ದುರಾದೃಷ್ಟವೆಂದು ಹೇಳ

ಬಹುದು. ಏಕೆಂದರೆ, ಈ ದೇಶಕ್ಕೆ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಬರುವುದಕ್ಕೆ ಕಾರಣರಾದಂಥ ಹಿರಿಯ ರಾಜಕಾರಣಿಗಳ ಪೈಕಿ ಕೇವಲ ಕೆಲವೇ ಜನರು ಇಂದು ಸಮ್ಮತದಲ್ಲಿದ್ದಾರೆ. ಅಂತಹವರ ಪೈಕಿ ಇವರೂ ಒಬ್ಬರಾಗಿದ್ದರು. ಈ ಹಿರಿಯ ರಾಜಕಾರಣಿಗಳ ಪೈಕಿ ಕೆಲವರು ತಮ್ಮ ತಮ್ಮ ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ನೋಡಿಕೊಂಡರೆ, ಶ್ರೀ ಜಯಪ್ರಕಾಶ್ ನಾರಾಯಣ್ ಅವರು ಮಾತ್ರ ಈ ದೇಶದ ಸೇವೆ ಮಾಡುವುದು ಬಹಳ ಅವ್ಯಾಜ್ಯವಾದಂಥ ಕೆಲಸವೆಂದು ಭಾವಿಸಿದ್ದರು. ಅವರ ಒಂದು ಮಾರ್ಗದರ್ಶನ ಜನತಾ ಪಕ್ಷಕ್ಕೆ ಮಾತ್ರವಲ್ಲ, ಇಡೀ ದೇಶದ ಎಲ್ಲ ಪಕ್ಷದವರಿಗೂ ಅವರು ಮಾರ್ಗದರ್ಶನವಾಗಿದ್ದರು. ಅವರ ಒಂದು ಬಳ್ಳಿಯ ಅದರ್ಶವನ್ನು ಎಲ್ಲರೂ ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದರು. ಮತ್ತು ಎಲ್ಲರೂ ಅದನ್ನು ಪಾಲನೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದರು. ಅವರೇನಾದರೂ ಬದುಕಿದ್ದರೆ ಏನಾದರೂ ಸಮಸ್ಯೆಗಳು ಉದ್ಭವವಾದರೆ. ಅದನ್ನು ಬಗೆಹರಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಅವರಿಗೆ ತಿಳಿದಂಥ ಅನುಭವದ ದಾರಿಯನ್ನು ನಾಯಕರುಗಳಿಗೆ ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದರು. ಒಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಹೇಳಬೇಕೆಂದರೆ, ಈ ದೇಶದ ಅಭ್ಯುದಯಕ್ಕೆ ಕಾರಣರಾದಂಥ ಕೇವಲ ಕೆಲವೇ ಜನರ ಪೈಕಿ ಶ್ರೀ ಜಯಪ್ರಕಾಶ್ ನಾರಾಯಣ್ ಅವರು ಒಬ್ಬರಾಗಿದ್ದರು. ಇಷ್ಟೊಂದು ಸೇವೆ ಮಾಡಿದಂಥ ಈ ಮಹಾನ್ ವ್ಯಕ್ತಿ ಇಂದು ಸಮ್ಮತಿಯಲ್ಲಿ ಇಲ್ಲ. ಆದರೆ ಅವರು ಬಿಟ್ಟು ಹೋದ ಆದರ್ಶ, ಅವರು ಬಿಟ್ಟು ಹೋದ ರಾಜಕೀಯ ನೀತಿ, ಅವರು ದೇಶದ ಮೇಲೆ ಜನತೆಯ ಮೇಲೆ ಇಟ್ಟ ಪ್ರೀತಿ, ಅಭಿಮಾನ ಸಮೃದ್ಧಿ ಚರಸಾಯಿಯಾಗಿ ಉಳಿದಿದೆ. ಈ ದೇಶದ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಗಾಗಿ ಅವರು ಬಳ್ಳಿಯ ಒಂದು ಮಾರ್ಗದರ್ಶನವನ್ನು ಏನು ಬಿಟ್ಟು ಹೋಗಿದ್ದಾರೆ, ಅದನ್ನು ಪಕ್ಷಬೇಧವಿಲ್ಲದೆ ಅನುಸರಿಸುವುದು ಬಳ್ಳಿಯ ಕೆಲಸವೆಂದು ನಾನು ತಿಳಿದುಕೊಂಡಿದ್ದೇನೆ. ಅವರು ಯಾವ ಒಂದು ಧರ್ಮ, ನೀತಿ ಮತ್ತು ಆದರ್ಶವನ್ನು ಸಮ್ಮತಿಯಿಂದ ಇಟ್ಟು ಹೋಗಿದ್ದಾರೆ, ಅದರಲ್ಲಿ ಆ ಪಕ್ಷ, ಈ ಪಕ್ಷ ಎಂಬ ಬೇಧವಿಲ್ಲ. ಈ ರಾಷ್ಟ್ರವನ್ನು ಕಟ್ಟಬೇಕಾದರೆ ನಾವೆಲ್ಲರೂ ಒಗ್ಗಟ್ಟಾಗಿ ದುಡಿಯಬೇಕಾಗಿದೆ. ಮತ್ತು ಎಲ್ಲರೂ ಅದಕ್ಕೆ ಸಹಕರಿಸಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಈ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ನಾನು ಅಧಿಕಾರದಲ್ಲಿ ಇದ್ದರೆ ಮಾತ್ರ ಆ ಕೆಲಸವಾಗುತ್ತದೆ, ಇನ್ನೊಬ್ಬರು ಅಧಿಕಾರದಲ್ಲಿದ್ದರೆ ಆಗುವುದಿಲ್ಲವೆಂಬ ತತ್ವವನ್ನು ಇಟ್ಟುಕೊಂಡಿರುವವನು ನಾನಲ್ಲ. ಈ ರಾಷ್ಟ್ರ ಬೆಳೆಯಬೇಕು. ಈ ರಾಷ್ಟ್ರ ಬೆಳೆಯಬೇಕಾದರೆ ಈ ಭಾರತದ ಜನತೆಯ ಗೌರವ ಉಳಿಯ ಬೇಕಾದರೆ, ಈ ಭಾರತದ ಪರಂಪರೆ ಉಳಿಯ ಬೇಕಾದರೆ ನಾವೆಲ್ಲರೂ ಒಗ್ಗಟ್ಟಾಗಿ ದುಡಿಯಬೇಕಾಗಿದೆ. ಶ್ರೀ ಜಯಪ್ರಕಾಶ್ ನಾರಾಯಣ್ ಅವರ ಆದರ್ಶ ನೀತಿಯನ್ನು ಬೇರೆ ಪಕ್ಷದವರೂ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಈ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ನಮ್ಮದೇ ನೀತಿ ಇದೆ ಎಂದು ಒರಟುತನದಲ್ಲಿ ಹೋಗುವಂತಹ ರಾಜಕೀಯ ನೀತಿ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ನಾನು ತಯಾರಿಲ್ಲ. ಏಕೆಂದರೆ, ಅವರು ಭಾರತವೆಂದರೆ ವಿಶೇಷವಾದಂಥ ಒಂದು ಗೌರವವನ್ನು ಇಟ್ಟಿದ್ದರು. ಈ ದೇಶದ ಬಗ್ಗೆ ಅವರಲ್ಲಿ ಅಪಾರವಾದಂಥ ಪ್ರೀತಿ, ಪ್ರೇಮ ಮತ್ತು ಗೌರವವಿತ್ತು. ಅದಕ್ಕಾರಣ ನಾವೆಲ್ಲರೂ ಸಹ ಅವರು ಬಿಟ್ಟು ಹೋದಂಥ ಬಳ್ಳಿಯ ಮಾರ್ಗವನ್ನು ಅನುಸರಿಸಬೇಕಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಇಂತಹ ಒಬ್ಬ ಆದರ್ಶ ಪುರುಷರು ಸಮ್ಮತಿಯ ಬಿಟ್ಟು ಹೋದ ದುಃಖಕರ ವಾದಂಥ ದಿನಗಳಲ್ಲಿ ನಾವು ಪ್ರಥಮವಾಗಿ ಇಲ್ಲಿ ಸಭೆ ಸೇರುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ಅವರ ಒಂದು ಆತ್ಮಕ್ಕೆ ಶಾಂತಿ ಸಿಗಬೇಕಾದರೆ ನಾವು ಇಲ್ಲಿ ಒಂದು ನಿಮಿಷ ಎದ್ದು ನಿಂತು ಪ್ರಾರ್ಥನೆ ಮಾಡಿದರೆ ಸಾಲದು, ಅವರು ಏನು ಬಂದು ಗುರಿಯನ್ನು ಇಟ್ಟುಕೊಂಡಿದ್ದರು. ಆ ಒಂದು ಗುರಿಯನ್ನು ಸಾಧನೆ ಮಾಡುವುದರಲ್ಲಿ ನಾವೆಲ್ಲರೂ ಒಗ್ಗಟ್ಟಾಗಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ನಾನು ಹೆಚ್ಚು ಸಮಯ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವುದಿಲ್ಲ. ಈ ಮಾಸ್ಕ ಸಭೆ ಸರ್ವಾನುಮತದಿಂದ ಈ ನಿರ್ಣಯವನ್ನು ಅಂಗೀಕಾರ ಮಾಡಬೇಕು ಮತ್ತು ಅವರ ಆತ್ಮಕ್ಕೆ ಶಾಂತಿ ಸಿಗುವುದಕ್ಕೆ ನಾವೆಲ್ಲರೂ ಒಂದು ನಿಮಿಷ ಎದ್ದು ನಿಂತು ಗೌರವ ಸಲ್ಲಿಸಬೇಕೆಂದು ಮಾಸ್ಕ ಅಧ್ಯಕ್ಷರ ಮೂಲಕ ಈ ಸಭೆಗೆ ಪ್ರಾರ್ಥನೆ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಆರ್. ಬೊಮ್ಮಾಯಿ (ಹುಬ್ಬಳ್ಳಿ). — ಮಾಸ್ಕ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ ಪ್ರಥಮದಲ್ಲಿ ಲೋಕ ನಾಯಕ ಜಯಪ್ರಕಾಶ್ ನಾರಾಯಣ್ ಅವರ ನಿಧನದ ಬಗ್ಗೆ ಶ್ರದ್ಧಾಂಜಲಿ ಅರ್ಪಿಸತಕ್ಕಂಥ ನಿರ್ಣಯ

ವನ್ನು ಕರ್ನಾಟಕ ಸರ್ಕಾರದ ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಈ ಸಭೆಯ ಮುಂದೆ ಮಂಡಿಸಿದ್ದಕ್ಕೆ ಅವರಿಗೆ ನನ್ನ ಅಭಿನಂದನೆಗಳನ್ನು ಸಲ್ಲಿಸುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ಲೋಕನಾಯಕ ಶ್ರೀ ಜಯಪ್ರಕಾಶ ನಾರಾಯಣ್ ಅವರ ಬಗ್ಗೆ ಮಾತನಾಡುವ ಶಕ್ತಿ ಸಾಮರ್ಥ್ಯ ನಾನು ಪಡೆದುಕೊಂಡಿಲ್ಲವೆಂದು ತಿಳಿದುಕೊಂಡಿದ್ದೇನೆ. ಅವರ ಒಬ್ಬ ಹಿಂಬಾಲಕನಾಗಿ ಒಂದೆರಡು ಮಾತುಗಳನ್ನು ಹೇಳಬಯಸುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ಶ್ರೀ ಜಯಪ್ರಕಾಶ್ ನಾರಾಯಣ್ ಅವರು ಬಾಲ್ಯದಿಂದಲೇ ಕ್ರಾಂತಿಕಾರಿ ವಿಚಾರಗಳನ್ನು ಹೊಂದಿದವರಾಗಿದ್ದರು. ಅವರು ಪರಕೀಯರು ಬಂಧನದಲ್ಲಿದ್ದಾಗ ಸೆರೆಮನೆಯ ಗೋಡೆಗಳನ್ನು ಬಗ್ಗದು ಹೊರಬಂದು ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಹೋರಾಟದಲ್ಲಿ ತಮ್ಮದೇ ಆದ ಕಾಣಿಕೆಯನ್ನು ಸಲ್ಲಿಸಿದಂಥ ಕ್ರಾಂತಿಕಾರಿ ಆಗಿದ್ದರು. ಶ್ರೀ ಜಯಪ್ರಕಾಶ್ ನಾರಾಯಣ್ ಅವರು ಮುಂದೆ ಈ ರಾಷ್ಟ್ರದ ರಾಜಕೀಯದಲ್ಲಿ ಸಮಾಜವಾದದ ಸೂತ್ರಧಾರಿಯಾಗಿ, ಈ ರಾಷ್ಟ್ರದ ಯುವಕರಲ್ಲಿ ಹೊಸ ಚೈತನ್ಯವನ್ನು ತುಂಬಿದಂಥ ಮಹಾ ನಾಯಕರಾಗಿದ್ದರು. ಮುಂದೆ ಅನೇಕ ಸಲ ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳು ಹೇಳಿದಂತೆ ಅಧಿಕಾರ ಅವರ ಬಳಿಗೆ ಓಡಿ ಬಂದರೂ, ಅವರು ರಾಜಕೀಯ ಸಿಂಹಾಸನ ವಿರಂವಂತ ಹೆಸೆಯನ್ನು ಅವರು ಎಂದೂ ಮಾಡಲಿಲ್ಲ. ಅಧಿಕಾರ ಹತ್ತಿರ ಬಂದಾಗ ದೂರ ಸರಿದು ಜನ ಸೇವೆ ಮಾಡಿ ಜನಮನದ ಹೃದಯ ಸಿಂಹಾಸನದಲ್ಲಿ ಕೂತಂತಹ ಜನನಾಯಕ ರಾಗಿದ್ದರು. ಶ್ರೀ ಜಯಪ್ರಕಾಶ್ ನಾರಾಯಣ್ ಅವರ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಆಲೋಚನೆ ಮಾಡಿದಾಗ, ಅವರು ಕ್ರಾಂತಿಕಾರಿ ಜೆ. ಪಿ. ಆಗಿದ್ದರು, ಸಮಾಜವಾದಿ ಜೆ. ಪಿ. ಆಗಿದ್ದರು, ಸರ್ವಾಧಿಕಾರದ ವಿರುದ್ಧ ಹೋರಾಟ ಮಾಡಿದ ಜೆ. ಪಿ. ಆಗಿದ್ದರು, ಎಲ್ಲಕ್ಕೂ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ನಾನಾ ಅಮೂಲ್ಯಗಳಿಗಾಗಿ ಹೋರಾಟ ಮಾಡಿದ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯದ ಗಣ್ಯ ನಾಯಕರ ಶ್ರೇಣಿಯಲ್ಲಿ ಸೇರಿದ ಲೋಕ ನಾಯಕ ಜೆ. ಪಿ. ಇಂದು ನಮ್ಮನ್ನು ಆಗಲಿ ಹೋಗಿದ್ದಾರೆ. ಅವರ ಆರೋಗ್ಯ ಕೆಡುತ್ತಾ ಬಂದ ಬಗ್ಗೆ ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಹೇಳಿದರು. ಜನತಾಪಕ್ಷ ಅಧಿಕಾರಕ್ಕೆ ಬಂದಮೇಲೆ ನಡೆದ ಘಟನೆಗಳಿಂದ ಅವರಿಗೆ ವೇದನೆಯಾಗಿದೆ ಎಂಬ ವಿಷಯವನ್ನು ಹೇಳುವಾಗ ಅದು ಸತ್ಯಕ್ಕೆ ದೂರವಾದುದಲ್ಲವೆಂಬುದನ್ನು ಒಪ್ಪಿ, ಮೂಲತಃ ಅವರ ಆರೋಗ್ಯ ಕೆಡುವುದಕ್ಕೆ ಕಾರಣವೇನು. ಅದಕ್ಕೆ ಕಾರಣಕರ್ತರು ಯಾರು ಎಂಬುದನ್ನು ಈ ರಾಷ್ಟ್ರದ ಇತಿಹಾಸವೇ ನಿರ್ಣಯ ಮಾಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ನಾನು ವಿವಾದ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಹೋಗುವುದಿಲ್ಲ. ಅದು ಅನಾವಶ್ಯಕ. ಈ ರಾಷ್ಟ್ರಕ್ಕೆ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ತಂದುಕೊಟ್ಟ ಮಹಾತ್ಮಾ ಗಾಂಧೀಜಿ ಅವರಿಗೆ ನಾವು ರಾಷ್ಟ್ರಪಿತ ಎಂದು ಮನ್ನಣೆ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೇವೆ. ಪುನಃ ಈ ರಾಷ್ಟ್ರದಲ್ಲಿ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಅಳಿದು ಹೋಗುವ ಒಂದು ಕಾಲ ಬಂದಾಗ, ಈ ರಾಷ್ಟ್ರದ ಜನತೆ ಒಂದು ಭಯಾನಕವಾದ ಭೀಕರವಾದ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ಎದುರಿಸುವಾಗ, ಪುನಃ ಈ ರಾಷ್ಟ್ರದಲ್ಲಿ, ಜನಜೀವನದಲ್ಲಿ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ತಡಿಯನ್ನು ಹಾಕಿ, ಜ್ವಾಲೆಯನ್ನು ಹತ್ತಿಸಿ, ಆ ಮೂಲಕ ಈ ರಾಷ್ಟ್ರಕ್ಕೆ ಪುನಃ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯವನ್ನು ತಂದುಕೊಟ್ಟಂತಹ ಕೀರ್ತಿ ಶ್ರೀ ಜಯಪ್ರಕಾಶ್ ನಾರಾಯಣ್ ಅವರದ್ದಾಗಿದೆ. ಈ ರಾಷ್ಟ್ರದಲ್ಲಿ ಇವತ್ತು ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವ ಉಳಿದಿದ್ದರೆ, ಚುನಾವಣೆಗಳು ನಡೆದಿದ್ದರೆ, ಪಕ್ಷಗಳ ಅಧಿಕಾರ ಬೆಳವಣಿಗೆ ಆಗಿದ್ದರೆ ನನ್ನ ದೃಷ್ಟಿಯಲ್ಲಿ ಇದಕ್ಕೆ ಕಾರಣ ಪುರುಷರು ಮಾನ್ಯ ಜಯಪ್ರಕಾಶ್ ನಾರಾಯಣ್‌ರವರು. ಅಂದು ಅವರು ಈ ರಾಷ್ಟ್ರಕ್ಕೆ ಈ ಮಾರ್ಗದರ್ಶನ ಮಾಡದೇ ಹೋಗಿದ್ದರೆ ಇಂದು ನಾವು, ಈ ಸಭೆ ಸೇರುತ್ತಾ ಇರಲಿಲ್ಲ. ಮಾನ್ಯ ಜಯಪ್ರಕಾಶ್ ನಾರಾಯಣ್‌ರವರು ಸಮಾಜದಲ್ಲಿರತಕ್ಕಂಥ ವಿಷಮತೆಯನ್ನು ಅಡಿಯಿಂದ ಮುಡಿಯುವರೆಗೆ ಬದಲಾವಣೆ ಮಾಡಿ, ಜಾತಿ ವಂತ ಪಂಥ ಬೇಧವಿಲ್ಲದೆ, ಲಿಂಗ ಬೇಧವಿಲ್ಲದೆ ಸರ್ವರಿಗೂ ಸಮಾನ ಅವಕಾಶ ಸಿಕ್ಕತಕ್ಕಂಥ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಸಂಲಿಗೆ ರಹಿತವಾದ ಸಮಾಜವನ್ನು ಕಟ್ಟತಕ್ಕಂಥ ಕನಸನ್ನು ಕಂಡಿದ್ದರು. ಅವರು ಈ ರಾಷ್ಟ್ರಕ್ಕೆ ಆ ಒಂದು ಆದರ್ಶವನ್ನು ಕೊಟ್ಟು ಹೋಗಿದ್ದಾರೆ. ಆ ಆದರ್ಶವನ್ನು ಸಾಧಿಸುವ ಮಾರ್ಗವನ್ನೂ ಕೂಡ ಅವರು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಸತ್ಯ, ಅಹಿಂಸೆ ಮತ್ತು ನೀತಿಯ ನೆಲೆಗಟ್ಟಿನ ಮೇಲೆ ಈ ಆದರ್ಶವನ್ನು ಸಾಧು ಮಾರ್ಗ ದಿಂದ ಸಾಧಿಸುವ ಒಂದು ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಜನಶಕ್ತಿಯ ಮೂಲಕ ಮಾಡಬೇಕೆಂಬ ಕರೆಯನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಇವತ್ತು ಅವರು ಕೊಟ್ಟಂತಹ ಆದರ್ಶ ನಮ್ಮ ಮುಂದಿದೆ. ಈ ಸಮಾಜದಲ್ಲಿ ಸರಿಸಮಾನತೆ ಬರತಕ್ಕಂಥ ದಿಶೆಯಲ್ಲಿ, ಮಾನವ ಮಾನವನ ಮೇಲೆ ರಾಜಕೀಯವಾಗಿ, ಆರ್ಥಿಕವಾಗಿ, ಧಾರ್ಮಿಕವಾಗಿ ಮತ್ತು ಸಾಮಾಜಿಕವಾಗಿ ಇರತಕ್ಕಂಥ ವಿರುದ್ಧವಾದ ವಿರುದ್ಧವಾದ ಮೇಲೆ ನಡೆಯತಕ್ಕಂಥ ಸಂಲಿಗೆಗಳು ಅಂತ್ಯವಾಗಿ ಒಂದು ಸುಖೀರಾಜ್ಯ ಈ ರಾಷ್ಟ್ರದಲ್ಲಿ ಬರಬೇಕೆನ್ನುವ ಮಾರ್ಗವನ್ನು ಅವರು ಹಾಕಿಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಅಂತಹ ಜನಶಕ್ತಿಯನ್ನು ರೂಪಿಸತಕ್ಕಂಥ ಕಾರ್ಯವನ್ನು ನಾವು ಮಾಡಬೇಕಾಗಿದೆ. ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಯವರು ಹೇಳಿದಂತೆ ಅವರ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ನಿರ್ಣಯಗಳನ್ನು ಮಾಡಿ, ಅವರ ನಿಧನದ ಬಗ್ಗೆ ಮಾನವನನ್ನು ಆಚರಿಸಿ ಅವರ ಆತ್ಮಕ್ಕೆ ಶಾಂತಿಯನ್ನು ಕೋರುವುದು ಅಲ್ಲ; ಅವರು ನಡೆದು ಹೋದ ಹಾದಿ

ಯಲ್ಲಿ ಅವರ ಹೆಜ್ಜೆ ಹೆಜ್ಜೆಯಲ್ಲಿ ಹೋಗತಕ್ಕಂಥ ಮಾತಲ್ಲ, ಅವರು ಹಾಕಿಕೊಟ್ಟಿರತಕ್ಕಂಥ ಮಾರ್ಗದಲ್ಲಿ ನಡೆಯಲು ನಾವು ಪ್ರಾಮಾಣಿಕವಾಗಿ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಬೇಕಾಗಿದೆ. ಆ ದಿಶೆಯಲ್ಲಿ ಹೋಗತಕ್ಕಂಥ ನಿರ್ಧಾರವನ್ನು ನಾವು ಮಾಡಿ, ಅವರ ಆದರ್ಶದ ದಾರಿಯಲ್ಲಿ ಸಾಗಿ ಈ ಒಂದು ಸಾಧನೆ ಮಾಡುವುದರಲ್ಲಿ ಒಂದು ಚಿರಸ್ಮರಣೀಯವಾದ ಸ್ಮಾರಕವನ್ನು ನಾವು ಅವರಿಗೆ ಮಾಡಬಹುದು. ಅವರ ಆತ್ಮಕ್ಕೆ ಶಾಂತಿಯನ್ನು ಕೊಡಬಹುದು. ಅಂತಹ ಮಾರ್ಗದಲ್ಲಿ ಹೋಗತಕ್ಕಂಥ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಅವರು ಪಕ್ಕಾತೀತವಾಗಿ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಅವರು ಯಾವ ಪಕ್ಷದ ಸ್ವತ್ತೂ ಅಲ್ಲ. ಅವರು ಭಾರತ ದೇಶದ ಸ್ವತ್ತೂ ಕೂಡ ಅಲ್ಲ. ಅವರು ಇಡೀ ವಿಶ್ವದ ಸ್ವತ್ತು. ಅವರು ವಿಶ್ವ ಮಾನವರಾಗಿದ್ದಾರೆ. ನಾವು ಅವರ ಆದರ್ಶಗಳಲ್ಲಿ ನಂಬಿಕೆ ಇಟ್ಟು ಅವರು ಹಾಕಿಕೊಟ್ಟ ಮಾರ್ಗದಲ್ಲಿ ಮುನ್ನಡೆಯೋಣ ಎಂದು ಹೇಳಿ ಸನ್ನ ಮಾತನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಬಸವಲಿಂಗಪ್ಪ (ಯಲಹಂಕ). — ಮಾನ್ಯ ಸಭಾಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ತಾವು ಮೊಟ್ಟಮೊದಲು ನನ್ನನ್ನು ಮಾತನಾಡಬೇಕೆಂದು ಕೇಳಿದಾಗ ಶ್ರೀಮಾನ್ ಬೊಮ್ಮಾಯಿಯವರು ಮೊದಲು ಮಾತನಾಡಬೇಕು ಎಂದು ನಾನೇ ಇಚ್ಛೆಪಟ್ಟಿ. ಕಾರಣವೇನೆಂದರೆ ಹಿಂದೆ ಮಾನ್ಯ ಜಯಪ್ರಕಾಶ್ ನಾರಾಯಣ್ ರವರು ಸಾಯದೇ ಇದ್ದಾಗ, ಅವರು ಸತ್ತರು ಎಂದು ಸುದ್ದಿ ಬಂದಾಗ ಮಾನ್ಯ ಬೊಮ್ಮಾಯಿಯವರು ಈ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಬಿಕ್ಕಿ ಬಿಕ್ಕಿ ಅತ್ತರು. ಆದ್ದರಿಂದ ಅವರು ಮೊದಲು ಈ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಅಭಿಪ್ರಾಯ ವ್ಯಕ್ತ ಪಡಿಸಬೇಕು ಎಂದು ನಾನು ಅವರಿಗೆ ಅವಕಾಶ ಕೊಟ್ಟಿ. ಇವತ್ತು ನಾನು ದಿವಂಗತ ಶ್ರೀ ಜಯಪ್ರಕಾಶ್ ನಾರಾಯಣ್‌ರವರ ವ್ಯಕ್ತಿತ್ವ ಮತ್ತು ಅವರ ಶಕ್ತಿ ಸಾಮರ್ಥ್ಯಗಳನ್ನು ಆಳತೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಹೋಗುವುದಿಲ್ಲ. ಕಾರಣವೇನೆಂದರೆ ಏನನ್ನಾದರೂ ತೂಕ ಮಾಡುವಾಗ ನಾವು ತೂಕದ ಕಲ್ಲಿನಿಂದ ತೂಕ ಮಾಡಬೇಕೇ ದಿನದ ಬೇರೆ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ತೂಕ ಮಾಡುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಆದ್ದರಿಂದ ಈ ತೂಕದ ಕಲ್ಲಿನಿಂದ ಅವರ ಮದಾ ವ್ಯಕ್ತಿತ್ವವನ್ನು ನಾನು ತೂಕ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಹೋಗುವುದಿಲ್ಲ. ಆ ದಿಕ್ಕಿನಲ್ಲಿ ನಾನು ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೂ ಹೋಗುವುದಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ನಾನೊಬ್ಬ ಸಾಮಾಜಿಕ ಹಾಗೂ ರಾಜಕೀಯ ಕಾರ್ಯಕರ್ತನಾದ್ದರಿಂದ ಅವರು ಈ ರಾಷ್ಟ್ರದ ಸಾಮಾಜಿಕ ಹಾಗೂ ರಾಜಕೀಯ ವ್ಯವಸ್ಥೆಗಾಗಿ ಯಾವ ರೀತಿಯಾಗಿ ಶ್ರಮಿಸಿದ್ದಾರೆ ಮತ್ತು ಆ ದಿಶೆಯಲ್ಲಿ ಅವರು ಯಾವ ರೀತಿ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ ಎನ್ನುವುದರ ಬಗ್ಗೆ ಎರಡು ಮಾತುಗಳನ್ನು ಹೇಳಿ ನನ್ನ ಮಾತುಗಳನ್ನು ಮುಗಿಸುವವನಿದ್ದೇನೆ. ಈ ದೇಶಕ್ಕೆ ಸ್ವತಂತ್ರ ಬಂದ ಮೇಲೆ ಅವರು ಈ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಸಮಾಜವಾದೀ ಪಕ್ಷವನ್ನು ಕಟ್ಟಿ ದೇಶಸೇವೆ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಿದರು. ಆದರೆ ಆ ಪಕ್ಷ ಈ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಹುಟ್ಟಿತೇ ವಿನವ ಅದೇ ಅಷ್ಟು ದೊಡ್ಡದಾಗಿ ಬೆಳೆಯಲೇ ಇಲ್ಲ. ಈ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಬಹಳ ಜನ ನಾಯಕರುಗಳು ಏನಿದ್ದಾರೆ ಅವರೆಲ್ಲರೂ ಈ ಸಮಾಜವಾದೀ ಪಕ್ಷವನ್ನು ಕಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಈ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಅನೇಕ ಸಮಾಜವಾದಿ ಪಕ್ಷಗಳು ಇದ್ದಾವೆ. ಆದರೆ ಅವು ಜನಕ್ಕೆ ಹಿಡಿಸಲಿಲ್ಲ. ಅವಕ್ಕೆ ಜನ ಬೆಂಬಲ ಕೊಡುತ್ತಾ ಇಲ್ಲ. ಜನ ಅದನ್ನು ಅರ್ಥ ಮಾಡಿಕೊಂಡಿಲ್ಲ. ಈ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟು ಸಮಾಜವಾದೀ ಪಕ್ಷಗಳು ಇದ್ದರೂ ಆ ಪಕ್ಷಗಳು ಇದ್ದೂ ಇಲ್ಲದ ಹಾಗೆ ಆಗಿಹೋಗಿದೆ ಕಮ್ಯುನಿಸ್ಟ್ ಪಕ್ಷ ಈ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಬೆಳೆದು ಹೋಗಿದೆ. ಸಮಾಜವಾದೀ ಪಕ್ಷ ಈ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಬೆಳೆಯುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶವಾಗಿಲ್ಲ. ಅದಕ್ಕೆ ಜನರ ಬೆಂಬಲ ಸಿಕ್ಕಿಲ್ಲ. ಇಲ್ಲಿಯವರೆಗೆ ಈ ಪಕ್ಷದ ನಾಯಕರುಗಳಾಗಿರತಕ್ಕಂಥವರು ಯಾರಿದ್ದಾರೆ ಅವರೆಲ್ಲರೂ ಈ ಪಕ್ಷವನ್ನು ಈ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಬೆಳೆಸುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಿದರು. ಆದರೆ ಅವರ ಒಂದು ಗುರಿ ಏನಿತ್ತು ಆ ಗುರಿಯಡೆಗೆ ಅದನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಹೋಗುವುದಕ್ಕೆ ಆಗಲಿಲ್ಲ. ಮಾನ್ಯ ಜಯಪ್ರಕಾಶ್ ನಾರಾಯಣ್ ಅವರು ಈ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಸಮಾಜವಾದೀ ಪಕ್ಷವನ್ನು ಕಟ್ಟಿದರು. ಅದಕ್ಕೆ ಜನ ಬೆಂಬಲ ಸಿಕ್ಕಲಿಲ್ಲ. ಈ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಭೂದಾನ ಚಳುವಳಿ ಮತ್ತು ಸರ್ವೋದಯ ಚಳುವಳಿ ಆಗಬೇಕು ಎಂದು ಅವರು ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಿದರು. ಈ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಭೂದಾನ ಚಳುವಳಿ ಬೆಳೆಯಬೇಕೆಂದು ಬಹಳ ಬಗೆಯಾಗಿ ಶ್ರದ್ಧೆ ಮಹಿಸಿ, ಶ್ರಮಮಹಿಸಿ ಅವರು ಕೆಲಸ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಭೂದಾನ ಚಳುವಳಿ ಮತ್ತು ಸರ್ವೋದಯ ಚಳುವಳಿಗಳ. ಒನ್ನೆಲೆಯಲ್ಲಿ ಜನರ ಮನಸ್ಸನ್ನು ಇತ್ತ ಕ್ರೋಧೀಕರಿಸಿಕೊಂಡು ಒಂದು ಪಾರ್ಟಿ ಅಥವಾ ಚಳುವಳಿಯನ್ನು ಈ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಸೃಷ್ಟಿ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಅವರು ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಿದಾಗ ಅದು ನಿಷ್ಫ್ರಯೋಜನಪಾಯಿತು. ಈ ಭೂದಾನ ಚಳುವಳಿ ಇವತ್ತು ಒಂದು ಚಳುವಳಿಯಾಗಿ ಉಳಿದಿಲ್ಲ. ಸರ್ವೋದಯ ಚಳುವಳಿಯು ಒನ್ನೆಲೆಯಲ್ಲಿ ಈ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಸಮರ ಉದಯವಾಗಬೇಕು, ಸಮಾಜದಲ್ಲಿರತಕ್ಕಂಥ ಜಾತಿ, ಪಂಥ — ಇವೆಲ್ಲಾ ಹೋಗಿ ಎಲ್ಲರೂ ಒಂದು ಭಿನ್ನ ಭಾವ ಇಲ್ಲದೇ ಇರತಕ್ಕಂಥ ಸಮಾಜದಲ್ಲಿ ಬಾಳಬೇಕು, ಆ ರೀತಿಯ ಸಮಾಜವನ್ನು ಕಟ್ಟಬೇಕು ಎಂದು

ಅವರು ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಿದರು. ಅದೂ ಕೂಡ ನಿಷ್ಪ್ರಯೋಜನವಾಯಿತು. ಈ ದೇಶಕ್ಕೆ ಸಮಾಜವಾದೀ ಸಮಾಜ ಬೇಡ, ಜಾತಿ ರಹಿತವಾದ ಸಮಾಜ ಬೇಡ ಎಂದರೆ ಇನ್ನು ಯಾವ ತರಹದ ಸಮಾಜವನ್ನು ಕಟ್ಟಬೇಕು ಎಂಬುದು ನಮಗೆ ಅರ್ಥವಾಗುತ್ತಾ ಇಲ್ಲ. ಈ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಅನೇಕ ಪಕ್ಷಗಳು ಹುಟ್ಟಿ ಕೊಳ್ಳುತ್ತವೆ, ಆಮೇಲೆ ಹೋಗುತ್ತವೆ. ಈ ದೇಶದ ನಾಯಕರನ್ನೇಕರು ಸಮಾಜವಾದೀ ಪಕ್ಷವನ್ನು ಕಟ್ಟುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನ ಪಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ, ಆ ಪಕ್ಷದ ಅಧ್ಯಕ್ಷರಾಗಿದ್ದಾರೆ, ಉಪಾಧ್ಯಕ್ಷರಾಗಿದ್ದಾರೆ. ಸಮಾಜವಾದವನ್ನು ಜಾರಿಗೆ ತರಲು ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಅದರಲ್ಲಿ ಅವರು ಯಶಸ್ವಿಯಾಗಲಿಲ್ಲ. ಮಾನ್ಯ ಜಗಜೀವನರಾರವರು ಮೊದಲು ಸಮಾಜವಾದೀ ಪಕ್ಷದ ಅಧ್ಯಕ್ಷರಾಗಿದ್ದರು. ಅವರೂ ಅದಕ್ಕಾಗಿ ಶ್ರಮಪಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಅವರನ್ನು ಜನರು ಹರಿಜನ ನಾಯಕರೆಂದು ಕರೆದರೆ ವಿನಹ ದೇಶದ ನಾಯಕರೆಂದು ಕರೆಯಲಿಲ್ಲ. ಈ ರೀತಿ ಜಾತಿಗಳು ಇರತಕ್ಕಂಥ ಸಮಾಜದಲ್ಲಿ ಜಾತಿ ಪದ್ಧತಿಯನ್ನು ತೊಡೆದು ಹಾಕಿ ಒಂದು ಸಮಗ್ರವಾದ ಸಮಾಜವನ್ನು ಕಟ್ಟಬೇಕು ಎಂದು ನಾವು ಆ ದಾರಿಯಲ್ಲಿ ಹೋದಾಗ ಎಷ್ಟು ಅಡ್ಡಿ ಆತಂಕಗಳು ಬರುತ್ತವೆ ಅವುಗಳನ್ನು ನಿವಾರಿಸಿಕೊಳ್ಳಲು ಜನರ ಪ್ರೋತ್ಸಾಹ ಇಲ್ಲವಾಗಿದೆ. ಈ ದಿಶೆಯಲ್ಲಿ ಮಾನ್ಯ ಜಯಪ್ರಕಾಶ್ ನಾರಾಯಣ್‌ರವರು ಈ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಸರ್ವೋದಯ ಸಮಾಜವನ್ನು ಕಟ್ಟಬೇಕೆಂಬ ಪ್ರಯತ್ನ ಏನಿತ್ತು, ಅದರಲ್ಲಿ ಅವರು ನಿಷ್ಫಲರಾಗಿದ್ದಾರೆ. ಅವರ ತತ್ವ ಮಾತ್ರ ಇವತ್ತು ಉಳಿದಿದೆ. ಅವರು ಇನ್ನೊಂದು ಮಹಾ ಪ್ರಯತ್ನವನ್ನು ಮಾಡಿದರು. ಏನೆಂದರೆ ಚಂಬಲ್ ಕಣಿವೆಯಲ್ಲಿರತಕ್ಕಂಥ ಡಕಾಯಿತರುಗಳ ಎಲ್ಲರತ್ತೇ ಜೀವನ ಮಾಡಬೇಕು, ಅವರು ಡಕಾಯಿತಿಯಿಂದ ಜೀವನ ಮಾಡಬಾರದು, ಅವರು ಸಾಮಾಜಿಕ ಜೀವನಕ್ಕೆ ಹಾಗೂ ಸಮಾಜವಾದಕ್ಕೆ ಧಕ್ಕೆ ತರಬಾರದು ಎಂದು ಹೇಳಿ ಅವರ ಮನಃಪರಿವರ್ತನೆಗೆ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಿದರು. ಅದೊಂದು ಮಹತ್ಕರವಾದ ಪ್ರಯತ್ನ. ಡಕಾಯಿತರುಗಳೂ ನಾಗರಿಕರಂತೆ ಜೀವನ ಮಾಡಬೇಕು ಎಂದು ಹೇಳಿ ಆ ದಿಶೆಯಲ್ಲಿ ಅವರು ಮಾಡಿದಂಥ ಪ್ರಯತ್ನ ಸಫಲವಾಯಿತೇ ಎಂದು ಯಾರಾದರೂ ಪ್ರಶ್ನೆ ಹಾಕಿದರೆ ಅದಕ್ಕೆ ನನ್ನ ಉತ್ತರ ಏನೆಂದರೆ ಚಂಬಲ್ ಕಣಿವೆಯಲ್ಲಿ ಡಕಾಯಿತರುಗಳೂ ಡಕಾಯಿತರಾಗಿಯೇ ಇದ್ದಾರೆ. ಅವರು ಡಕಾಯಿತನವನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಹಾಗೆ ಇಲ್ಲ.

ಒಬ್ಬ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು. —ಡಕಾಯಿತರು ಎಲ್ಲಾ ಕಡೆ ಇದ್ದಾರೆ.

೧೦-೩೦ ಎ.ಎಂ.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಬಸವಲಿಂಗಪ್ಪ. — ಇವತ್ತು ಡಕಾಯಿತರು ದೇಶದ ಎಲ್ಲಾ ಕಡೆ ಇದ್ದಾರೆ. ಅಂದರೆ ಚಂಬಲ್ ವ್ಯಾಲಿಯಲ್ಲಿದ್ದ ಡಕಾಯಿತರನ್ನು ಸಾಧು ಜನರನ್ನಾಗಿ ಮಾಡಬೇಕು ಎಂದು ಏನು ಪ್ರಯೋಗ ನಡೆಸಿದರು ಆ ಪ್ರಯತ್ನ ನಿಷ್ಪ್ರಯೋಜನವಾಯಿತು, ಅವರು ಹಾಗೇ ಇದ್ದಾರೆ. ಇವತ್ತು ಇಂಡಿಯಾ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಡಕಾಯಿತರಿದ್ದಾರೆ, ಕಳ್ಳಕಾರಿದ್ದಾರೆ. ಇವತ್ತು ದೇಶದಲ್ಲಿ ಡಕಾಯಿತರನ್ನು ಸರಿ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಆಗಿಲ್ಲ. ಶ್ರೀಮಾನ್ ಜಯಪ್ರಕಾಶ್ ನಾರಾಯಣರವರ ಪ್ರಯತ್ನಗಳೇನಿದ್ದಾವೆ, ಆ ಪ್ರಯತ್ನಗಳು ಇಂದು ನಮಗೆ ಮಾರ್ಗದರ್ಶನವಾಗಿವೆ. ಅವರು ಆ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಏನು ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಿದರು, ಯಾವ ಕಾರಣದಿಂದ ಅದು ನಿಷ್ಪ್ರಯೋಜನವಾಯಿತು ಎನ್ನುವುದು ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಗೊತ್ತಿದೆ. ಕೊನೆ ಯದಾಗಿ ಶ್ರೀಮಾನ್ ಜಯಪ್ರಕಾಶ್ ನಾರಾಯಣರವರು ಈ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಸಮಗ್ರ ಕ್ರಾಂತಿ ಆಗಬೇಕು ಎಂದು ಹೇಳಿದರು. ಇವತ್ತು ಅದು ಬರೀ ಬಾಯಿ ಮಾತಿನಲ್ಲಿದೆ. ಇವತ್ತಿನ ದಿವಸ ಕ್ರಾಂತಿ ಎನ್ನುವುದಕ್ಕೆ ಅರ್ಥವಿಲ್ಲದ ಹಾಗೆ ಆಗಿದೆ. ಇವತ್ತು ಬಡವರು ಬಡವರಾಗಿದ್ದಾರೆ, ಜಾತಿ ಜಾತಿಗಳು ಎಂದು ಹೇಳಿ ಕೊಂಡು ತಿರುಗಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. 'ನಾನು ಜಾತಿ ಬಿಟ್ಟಿದ್ದೇನೆ' ಎಂದು ಹೇಳಿ ಜಾತಿ ಬಿಟ್ಟಿರತಕ್ಕವರನ್ನು ನಾನು ಈ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಕಣ್ಣಿನಿಂದ ನೋಡೇ ಇಲ್ಲ. ಹಾಗಾದರೆ, ದೇಶದಲ್ಲಿ ಜಾತಿಗಳನ್ನು ಇಟ್ಟುಕೊಳ್ಳಬೇಕೇ ಬೇಡವೇ ಎನ್ನುವ ಒಂದು ಪ್ರಶ್ನೆ ಇದೆ. ಎಲ್ಲಿಯವರೆಗೆ ಜಾತಿಯ ಆಧಾರದ ಮೇಲೆ ಜೀವನ ನಡೆಯುತ್ತದೆಯೋ ಅಲ್ಲಿಯವರೆಗೆ ಬರೀ ಮಾತನಾಡಿದರೆ ಸಮಗ್ರ ಕ್ರಾಂತಿ ಅಥವಾ ಸಂಪೂರ್ಣ ಕ್ರಾಂತಿ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ, ಸಮಗ್ರ ಕ್ರಾಂತಿ ಎಂದು ಹೇಳುವುದು ಬರೀ ಬೂಟಾಟಿಕೆಯ ಮಾತಾಗಿ ಉಳಿಯುತ್ತದೆ ಎನ್ನುವುದು ನನ್ನ ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿರತಕ್ಕಂಥ ಅಭಿಪ್ರಾಯ. ಕೊನೆಯದಾಗಿ, ಈ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವಕ್ಕೆ ಧಕ್ಕೆ ಬಂದಿದೆ, ಮತ್ತೆ ಅದಕ್ಕೆ ನಾವು ಸರಿಯಾದ ಅಡಿಪಾಯವನ್ನು ಹಾಕಬೇಕು ಎಂದು ಜನತಾ ಸರ್ಕಾರ ಮುಂಚಿತವಾಗಿ ಚಳುವಳಿ ಪ್ರಾರಂಭ ಮಾಡಿತು. ಶ್ರೀಮಾನ್ ಜಯಪ್ರಕಾಶ್ ನಾರಾಯಣರವರು ಟೋಟಲ್ ರೆವಲ್ಯೂಷನ್ ಪ್ರಾರಂಭ ಮಾಡಿದರು. ದೇಶದಲ್ಲಿ ಹರಿಜನರಿದ್ದಾರೆ, ಗಿರಿಜನರಿದ್ದಾರೆ, ಮುಸ್ಲಿಮರಿದ್ದಾರೆ, ಬ್ಯಾಕ್ ವರ್ಡ್ ಕ್ಲಾಸ್ ಜನ ಇದ್ದಾರೆ, ಅವರಿಗೆ ಪರಿಹಾರ ಕಂಡುಹಿಡಿಯಬೇಕು, ಅವ

ಲಿಗಲ್ಲಾ ಸರ್ವ ವಿಧದಿಂದ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಪ್ರಾರಂಭ ಮಾಡಬೇಕು ಎಂದು ಪ್ರಾರಂಭ ಮಾಡಿದರು. ಆ ಒಂದು ಹಿನ್ನೆಲೆಯಲ್ಲಿ ಚುನಾವಣೆಯಾಯಿತು. ಆಗ ಜನತಾ ಪಕ್ಷ ಅಧಿಕಾರಕ್ಕೆ ಬಂದಿತು. ಜನತಾ ಸರ್ಕಾರ ಅಧಿಕಾರಕ್ಕೆ ಬಂದ ಮೇಲೆ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಸಮಗ್ರ ಕ್ರಾಂತಿ ಮಾಡಬೇಕು ಎನ್ನುವುದನ್ನು ಮರೆತರು. ಜನತಾ ಸರ್ಕಾರ ಬರೀ ಕಮಿಷನ್‌ಗಳನ್ನು ಮಾಡಿಕೊಂಡು, ಹಿಂದಿನವರು ತಪ್ಪು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ ಅಲ್ಲವೋ ಎನ್ನುವುದರಲ್ಲೇ ಕಾಲ ಕಳೆದರು. ಇದನ್ನೆಲ್ಲಾ ಸಂಕಟದಿಂದ ಹೇಳಬೇಕಾಗಿದೆ. ಶ್ರೀಮಾನ್ ಜಯಪ್ರಕಾಶ ನಾರಾಯಣರವರ ಹಿನ್ನೆಲೆಯಲ್ಲಿ ಅಧಿಕಾರಕ್ಕೆ ಬಂದ ಜನತಾ ಪಕ್ಷ ಅವರು ಸಮಗ್ರ ಕ್ರಾಂತಿ ಆಗಬೇಕು ಎಂದು ಏನು ಹೇಳಿದರು ಅದನ್ನು ಬಾಯಿ ಮಾತಿನಲ್ಲಿ ಹೇಳಿಕೊಂಡು ಕಾಲ ಕಳೆದರೇ ಹೊರತು ಒಂದು ಯೋಜನೆಯನ್ನು ರೂಪಿಸಿಕೊಂಡು ಕಾರ್ಯಗತ ಮಾಡಲಿಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಲಿಲ್ಲ. ಬರೀ ಅವರನ್ನು ಹೊಗಳಿದರು. ನಾನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ, ಶ್ರೀಮಾನ್ ಜಯಪ್ರಕಾಶ ನಾರಾಯಣರವರು ಮಹಾ ನಾಯಕರು, ಒಬ್ಬ ಮಹಾ ಪುರುಷರಾಗಿ, ಈ ಸಮಾಜಕ್ಕೆ ಏನುಬೇಕು ಎಂದು ಯೋಚನೆ ಮಾಡಿ ರಿವಲ್ಯೂಷನ್ ಮಾಡಿ, ಕ್ರಾಂತಿ ಆಗುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಯೋಗ ಮಾಡಿದರು. ಅವರು ಸಾಯುವಾಗ ಬಹಳ ನಿರಾಸೆಯಿಂದ ಸತ್ತಿರಬೇಕು ಎಂದು ನನಗನ್ನಿಸುತ್ತದೆ. ಏಕೆಂದರೆ, ಶ್ರೀಮಾನ್ ಜಯಪ್ರಕಾಶ ನಾರಾಯಣರವರು ದೇಶಕ್ಕೆ ಏನು ಒಂದು ಐಡಿಯಾಸ್ ಕೊಟ್ಟರು, ಅದನ್ನು ಹೀರಿಕೊಳ್ಳಲು ಸಾಮಾಜಿಕವಾಗಿಯಾಗಲೀ, ರಾಜಕೀಯವಾಗಿಯಾಗಲಿ ವಿವಿಧ ಪಕ್ಷಗಳು ತಯಾರಾಗಲಿಲ್ಲ; ಯಾವ ಒಂದು ಖಾಸಗಿ ಸಂಸ್ಥೆಗಳೂ ತಯಾರಾಗಲಿಲ್ಲ. ಯಾವ ಮಹಾಪುರುಷರ ಮಹತ್ವವಾದಂಥ ಸಲಹೆಗಳನ್ನು ಮಾಡಿದ್ದಕ್ಕಾಗಿ, ಅವರನ್ನು ಬಾಯಿ ತುಂಬಾ ಮಹಾಪುರುಷರು ಎಂದು ಹೊಗಳಿಕೊಂಡು, ಅವರ ಸಲಹೆಗಳನ್ನು ಬರೀ ಬಾಯಿ ಮಾತಿನಲ್ಲಿ ಹೇಳಿದರೇ ಹೊರತು ಕಾರ್ಯಗತ ಮಾಡಲಿಲ್ಲ. ಅವರ ಸಲಹೆಗಳನ್ನು ನೂರಕ್ಕೆ ನೂರು ಭಾಗ ಕಾರ್ಯಗತ ಮಾಡದೇ ಹೊರತು ಕೂಡ ನೂರರಲ್ಲಿ ಒಂದರವು ಭಾಗವಷ್ಟಾದರೂ ಸರ್ಕಾರವಾಗಲೀ, ಸಮಾಜವಾಗಲೀ ಅವರು ಜೀವಂತವಿದ್ದಾಗ ಅನುಷ್ಠಾನಕ್ಕೆ ತರದೇ ಬರೀ ಬಾಯಿ ಮಾತಿನಲ್ಲಿ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದುದರಿಂದ ಅವೆಲ್ಲವೂ ನಿಷ್ಪ್ರಯೋಜನವಾಯಿತು ಎನ್ನುವ ಮಾತನ್ನು ಈ ಸದನದಲ್ಲಿ ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ಶ್ರೀಮಾನ್ ಜಯಪ್ರಕಾಶ ನಾರಾಯಣರವರು ಇವತ್ತು ಇಲ್ಲಿ. ಅವರು ಇದ್ದಿದ್ದರೆ, ಬಹಳ ಸಂಕಟಪಡುತ್ತಿದ್ದರು. ಅವರು ನಿಧನರಾಗಿದ್ದಾರೆ ಅವರ ಆತ್ಮಕ್ಕೆ ಶಾಂತಿ ಸಿಗಲಿ ಎಂದು ಹೇಳಿ, ನನ್ನ ಮಾತನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಬಿ.ಬಿ. ಕಟ್ಟಲಾಯ (ವಿಟ್ಲಲ್) :—ನನ್ನನ್ನು ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ದಿವಂಗತ ಲೋಕನಾಯಕ ಜಯಪ್ರಕಾಶ ನಾರಾಯಣರವರಿಗೆ ಶ್ರದ್ಧಾಂಜಲಿ ಅರ್ಪಿಸುವುದು ನಮ್ಮ ಇವತ್ತಿನ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ. ಶ್ರೀಮಾನ್ ಜಯಪ್ರಕಾಶ ನಾರಾಯಣರವರು ರಾಜಕೀಯದಲ್ಲಿ, ಸಾಮಾಜಿಕ ಜೀವನದಲ್ಲಿ ಹಾಗೂ ನಮ್ಮ ಜನರನ್ನು ಸುಧಾರಣೆ ಮಾಡುವುದರಲ್ಲಿ ಹಲವು ತರದ ಪ್ರಯೋಗಗಳನ್ನು ನಮ್ಮ ದೇಶದಲ್ಲಿ ನಡೆಸಿದ್ದಾರೆ. ನಮ್ಮ ದೇಶದ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯದೊಂದಿಗೂ ಮತ್ತು ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಬಂದ ಮೇಲೆ ನಮ್ಮ ದೇಶದ ಪುನರ್ನಿರ್ಮಾಣದ ಕಾರ್ಯದಲ್ಲಿ ಅವರೇ ಆದ ಮಾರ್ಗದಲ್ಲಿ, ಹಲವು ಕಾರ್ಯಗಳನ್ನು, ಹಲವು ಮಾರ್ಗಗಳನ್ನು ನಮ್ಮ ದೇಶದ ಮುಂದಿಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಅವರು ಪ್ರಚಲಿತ ರಾಜಕೀಯವಾದ ಒಬ್ಬ ಮಹಾ ಮೇಧಾವಿ, ಒಬ್ಬ ಮಹಾ ಕಾರ್ಯಕರ್ತ. ಅವರ ಸಾಧನೆಗಳು ಎಷ್ಟು ಮಟ್ಟಿಗೆ ಕೈಗೊಂಡಿವೆ, ಎಷ್ಟು ಮಟ್ಟಿಗೆ ವಿಫಲವಾಗಿದೆ ಎಂದು ಲೆಕ್ಕಹಾಕಿ ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಇನ್ನೂ ಸಮಯ ಬಂದಿಲ್ಲ ಎನ್ನುವುದು ನನ್ನ ಅಭಿಪ್ರಾಯ. ಚರಿತ್ರೆಯಲ್ಲಿ ಒಂದು ದಿವಸ ಇದರ ಬೆಲೆಯನ್ನು, ಮೌಲ್ಯವನ್ನು ನಿರ್ಣಯ ಮಾಡಬೇಕಾಗಬಹುದು. ಆಗ ಮೌಲ್ಯ ನಿರ್ಣಯ ಮಾಡುವಾಗ ಅವರು ಮಾಡಿದಂಥ ಕಾರ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಸರಿಯಾದುದು ನಮಗೆ ಕಂಡುಬರಬಹುದು ತಪ್ಪಾದುದನ್ನು ನಾವು ಅವರಿಗೆ ಲೆಕ್ಕಹಾಕಿ ಅದನ್ನು ಅರಿತುಕೊಳ್ಳಬಹುದು. ಆದರೆ ಇದಕ್ಕೆ ನಾವು ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ವಿಶ್ಲೇಷಣೆ ಮಾಡುವುದು ಅಷ್ಟು ಸೂಕ್ತವಲ್ಲವೆಂದು ನನ್ನ ಭಾವನೆ. ಶ್ರೀಮಾನ್ ಜಯಪ್ರಕಾಶ ನಾರಾಯಣರವರ ಬಗ್ಗೆ ನಾನು ಬಂದೇ ಒಂದು ಮಾತನ್ನು ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಇಷ್ಟಪಡುತ್ತೇನೆ. ಅದೇನೆಂದರೆ, ಒಬ್ಬ ಮಹಾ ಮೇಧಾವಿ ನಾಯಕರೊಬ್ಬರು ಹೇಳಿದ ಹಾಗೆ “ತತ್ತ್ವ ಜ್ಞಾನಿಗಳು ಪ್ರಪಂಚವನ್ನು ಹಲವು ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ವ್ಯಾಖ್ಯಾನ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ” “Philosophers interpret the world in several ways, but the point, however, is to change the world.” ಪ್ರಪಂಚವನ್ನು ಹಲವು ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ವ್ಯಾಖ್ಯಾನ ಮಾಡುವುದಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ನಮ್ಮ ದೇಶದ ಮುಂದಿರುವ ಸಮಸ್ಯೆಗಳನ್ನು ಬದಲಾವಣೆ ಮಾಡುವುದು ಹೇಗೆ ಎನ್ನುವ ಪ್ರಶ್ನೆ ಇದೆ. ಶ್ರೀಮಾನ್ ಜಯಪ್ರಕಾಶ ನಾರಾಯಣರವರು ತಮ್ಮದೇ ಆದ ಸ್ವಂತ ದಾರಿಯಲ್ಲಿ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ, ಅದು

ಫಲಕಾರಿಯಾಗಲಿಲ್ಲ ಎನ್ನುವುದು ನಮ್ಮ ಅನುಭವ. ಅವರು ಹೇಳಿದ ಸಮಗ್ರ ಕ್ರಾಂತಿ ಆಗಲಿಲ್ಲ ಎನ್ನುವುದು ನಮ್ಮ ಅನುಭವ. ಇದನ್ನು ನಾವು ತಿಳಿದುಕೊಂಡು ಇನ್ನು ಮುಂದೆ ಯಾವ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ಸಮಾಜವನ್ನು ಬದಲಾವಣೆ ಮಾಡಬೇಕು, ನಮ್ಮ ದೇಶವನ್ನು ಯಾವ ರೀತಿ ಭದ್ರವಾದಂಥ ತಳಹದಿಯ ಮೇಲೆ ಕಟ್ಟಬೇಕು, ಜಾತ್ಯಾತೀತವಾದಂಥ, ಶೋಷಣೆ ರಹಿತವಾದಂಥ ಸಮಾಜವನ್ನು ಯಾವ ರೀತಿ ನಿರ್ಮಾಣ ಮಾಡಬೇಕು ಎನ್ನುವುದರ ಬಗ್ಗೆ ಜೀವಂತವಾಗಿರುವವರು ನಾವು ನೀವು ಚರ್ಚೆ ಮಾಡಿ ತೀರ್ಮಾನ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಮುಂದುವರಿಯಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಈ ಒಂದು ಕಾರ್ಯದಲ್ಲಿ ಶ್ರೀಮಾನ್ ಜಯಪ್ರಕಾಶ ನಾರಾಯಣರವರು ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಹೋರಾಟದಲ್ಲಿ ಮತ್ತು ನಂತರವೂ ಕೂಡ ಮಾಡಿದಂತಹ ಕಾರ್ಯಗಳು ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ವಿಫಲವಾಗಿವೆ ಎಂದು ಹೇಳಲೂ ನಾನು ತಯಾರಿಲ್ಲ ಮತ್ತು ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಯಶಸ್ವಿಯಾಗಿವೆ ಎಂದು ಹೇಳಲೂ ತಯಾರಿಲ್ಲ. ಇವತ್ತು ನಾವೆಲ್ಲರೂ ಹೋರಾಟದ ದಾರಿಯಲ್ಲಿ ದ್ದೇವೆ. ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಶ್ರೀಮಾನ್ ಜಯಪ್ರಕಾಶ ನಾರಾಯಣರವರು ಜೀವಂತವಾಗಿ, ಆರೋಗ್ಯವಾಗಿದ್ದಿದ್ದರೆ ಈ ಹೋರಾಟವನ್ನು ಮುಂದುವರಿಸಿಕೊಂಡು ಹೋಗುತ್ತಿದ್ದರು, ಆದರೆ ಇವತ್ತು ಅವರು ಇಲ್ಲ, ಅವರ ಅನುಭವ, ನಿಷ್ಠೆ, ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳು ಇವತ್ತು ನಮಗೆ ಸಹಾಯಕವಾಗಿದೆ, ಮತ್ತು ಮಾರ್ಗದರ್ಶನವಾಗಿವೆ ಎಂದು ನಂಬುವವರಲ್ಲಿ ನಾನೂ ಒಬ್ಬ. ಶ್ರೀಮಾನ್ ಜಯಪ್ರಕಾಶ ನಾರಾಯಣರವರ ನಿಧನದಿಂದ ನಮ್ಮ ದೇಶಕ್ಕೆ ಬಹಳಷ್ಟು ನಷ್ಟವಾಗಿದೆ, ನಮ್ಮ ದೇಶದ ಚರಿತ್ರೆಯಲ್ಲಿ ಅವರ ಹೆಸರು ಸದಾಕಾಲ ಉಳಿಯುತ್ತದೆ ಎಂದು ನಂಬುವವರಲ್ಲಿ ನಾನೂ ಒಬ್ಬ. ಅವರ ಕಾರ್ಯಗಳನ್ನು ಮತ್ತು ಅವರ ಆದೇಶಗಳನ್ನು ಅಭ್ಯಾಸ ಮಾಡಿ ಅದರಿಂದ ನಮ್ಮ ದೇಶದ ಹೋರಾಟವನ್ನು, ಜನತೆಯ ಹೋರಾಟವನ್ನು ಮುಂದುವರಿಸಿಕೊಂಡು ಹೋಗೋಣ. ಈಗ ಇರುವಷ್ಟಾದರೂ ಅವರ ಮಾರ್ಗದರ್ಶನದಿಂದ, ಸ್ಫೂರ್ತಿಯಿಂದ, ಅವರ ತತ್ವಗಳನ್ನು ಅಳವಡಿಸಿಕೊಂಡು ಮುಂದಿನ ನಮ್ಮ ಹೋರಾಟದಲ್ಲಿ ಮುಂದುವರಿಯೋಣ. ಅವರು ಹಾಕಿಕೊಟ್ಟಂಥ ಒಂದು ಪಥದಲ್ಲಿ ನಡೆಯುವುದೇ ನಾವು ಅವರಿಗೆ ಸಲ್ಲಿಸುವಂಥ ನಿಜವಾದ ಶ್ರದ್ಧಾಂಜಲಿ ಎಂದು ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಈ ಒಂದು ಕಾರ್ಯದಲ್ಲಿ ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಮತ್ತು ಮಾನ್ಯ ವಿರೋಧ ಪಕ್ಷದ ನಾಯಕರು, ಮಾನ್ಯ ಬೊಮ್ಮಾಯಿಯವರು ಎಲ್ಲರೂ ಕೂಡ ಶ್ರೀಮಾನ್ ಜಯಪ್ರಕಾಶ ನಾರಾಯಣರವರ ಬಗ್ಗೆ ತಮ್ಮ ಅಭಿಪ್ರಾಯಗಳನ್ನು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ ಅದರಲ್ಲಿ ನಾನೂ ಒಬ್ಬ ಭಾಗಿಯಾಗಿದ್ದೇನೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಾನೆ, ನನ್ನ ಎರಡು ಮಾತುಗಳನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಸುಬ್ಬಯ್ಯ ಶೆಟ್ಟಿ (ಸುರತ್ಕಲ್)—ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಲೋಕನಾಯಕ ಜಯಪ್ರಕಾಶ ನಾರಾಯಣರವರು ನಮ್ಮ ದೇಶದ ರಾಜಕೀಯ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯದ ಹೋರಾಟದಲ್ಲಿ ಬಹಳ ದೊಡ್ಡ ಮುಖಂಡರಾಗಿ, ಅಗ್ರಗಣ್ಯ ಕಾರ್ಯಕರ್ತರಾಗಿ, ಸೇನಾನಿಯಾಗಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡಿದಂತಹ ಒಬ್ಬ ಮಹಾನ್ ವ್ಯಕ್ತಿ. ಪುನಃ ಇತ್ತೀಚೆಗೆ ಇನ್ನೊಂದು ಚಳವಳಿಯ ಮುಂದಾಳತ್ವವನ್ನು ಕೂಡ ಅವರು ನಮ್ಮ ದೇಶದಲ್ಲಿ ವಹಿಸಿಕೊಂಡಿದ್ದರು ಎಂದಿನವರೆಗೆ ಈ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಆರ್ಥಿಕ ಸ್ಥಿರತೆ ಇರುವುದಿಲ್ಲವೋ ಅಂದಿನವರೆಗೆ ವಿಧಾನ ಸಭೆಗಳಲ್ಲಾಗಲಿ, ಶೋಕಸಭೆಯಲ್ಲಾಗಲಿ ಜಿಳಿಂಕೆ ಜಿಳಿಂ ಮಂದಿ ಸದಸ್ಯರಿದ್ದರೂ ಕೂಡ ಆ ದೇಶಕ್ಕೆ ಸ್ಥಿರತೆ ಬರುವುದಿಲ್ಲವೆಂಬುದನ್ನು ಅವರ ಆ ಒಂದು ಚಳವಳಿ ತೋರಿಸಿಕೊಟ್ಟಿದೆ. ಇದರ ಜೊತೆಗೆ ನಮಗೆ ಮನದಟ್ಟು ಅದಲ್ಲೂ ಏನಂದರೆ ಈ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಇನ್ನೂ ಕೂಡ ಹೆಚ್ಚು ಹೆಚ್ಚು ನಮ್ಮ ಜನತೆ ಆರ್ಥಿಕ ದಾಸ್ತತ್ವದತ್ತ ಮುಂದೆ ಹೋಗುತ್ತಿದೆ ಎಂದು. ಈ ಆರ್ಥಿಕ ದಾಸ್ತತ್ವವನ್ನು ನಾವು ಹೋಗಲಾಡಿಸುವುದು ಅಗತ್ಯವಿದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಅವರು ನಮಗೆ ಸ್ಪಷ್ಟಪಡಿಸಿಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಅವರ ಒಂದು ಕ್ರಮ ಏನಿದೆ ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ಈಗ ವ್ಯಾಖ್ಯಾನದ ಅಗತ್ಯವಿಲ್ಲ. ಬಹುಶಃ ಇವತ್ತು ನಾವು ಅವರಿಗೆ ಬಹಳ ಹತ್ತಿರ ಇದ್ದೇವೆ, ಅವರು ಏನೊಂದು ಸೂಚನೆಗಳನ್ನು, ವಿಚಾರಗಳನ್ನು ನಮ್ಮ ಮುಂದಿಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ ಅವುಗಳು ಸಫಲತೆ ಪಡೆದಿವೆಯೇ ಇಲ್ಲವೇ ಎಂಬ ಬಗ್ಗೆ ಇನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿನ ವಿಶ್ಲೇಷಣೆಯನ್ನು ಚರಿತ್ರಾಕಾರರು ಮಾಡಬೇಕಾಗಿದೆ. ಆದರೆ ನಾವು ಹೆಚ್ಚು ಜನ ಅನುಭವಗಳನ್ನು ತಂದುಕೊಂಡು, ಈ ಒಂದು ಆರ್ಥಿಕ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯವನ್ನು ನಮ್ಮ ದೇಶದಲ್ಲಿ ತರಲಿಕ್ಕೆ ಅವರ ಒಂದು ವಿಚಾರಗಳ ಪ್ರಯೋಜನವನ್ನು ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಪಡೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕಾದ ಅಗತ್ಯ ಇದೆ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಾ, ಇವತ್ತಿನ ದಿವಸ ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಯವರು ಆ ಒಂದು ಮಹಾನ್ ವ್ಯಕ್ತಿಗೆ, ಚರಿತ್ರಾ ಪುರಃಷಣೆಗೆ ಏನೊಂದು ಶ್ರದ್ಧಾಂಜಲಿಯನ್ನು ಅರ್ಪಿಸಿದ್ದಾರೆ ಅದರ ಜೊತೆಗೆ ನಮ್ಮ ಉಪನಾಯಕರು ಹಾಗೂ ಸನ್ಮಾನ್ಯರುಗಳಾದ ಬೊಮ್ಮಾಯಿಯವರು ಮತ್ತು ಕಕ್ಕಿಲಾಯರವರು ಏನು ತಮ್ಮ ತಮ್ಮ ಭಾವನೆಗಳನ್ನು ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸಿದ್ದಾರೆ ಅದರ ಜೊತೆಗೆ ನಾನೂ ಕೂಡ ನನ್ನ ಶ್ರದ್ಧಾಂಜಲಿಯನ್ನು ಅರ್ಪಿಸುತ್ತಿದ್ದೇನೆ.

SRI B. B. SAYANAK (Belgaum).—Mr. Speaker Sir, I support the condolence resolution moved by the Hon. Chief Minister Sri Gundu Rao Lok Nayak Jayaprakash Narayan was the greatest leader of the nation next to Mahatma Gandhi, who is the father of the nation. He inspired the nation without occupying any position or power. Though he was married he was a real bachelor. He was a great patriot, a great nationalist and true democrat. During the Quit India Movement he was arrested and sent to Hazaribag Jail. He jumped from the wall of the Hazaribag jail. The British Government had announced a prize of Rs. 10,000 for the arrest of Sri Jayaprakash Narayan. While he was going in a train he was arrested in Lahore and sent to the Lahore Jail. The Britishers mercilessly treated him. He was forced to sleep on ice. He was forced to sit on ice and due to that his health failed. Though his health was not good, he lived on his will power. He was working together with dacoits in Chambal Vally. He persuaded them, and he tried his level best to do some good things in the company of those dacoits. His aim was to have a total revolution in India. We must work together and fulfil his total revolution. He lived as a hero and died as a hero. With these few words, I thank the Chair and conclude my speech. He devoted his whole life for the upliftment of the poor and down trodden. With these few words, I thank the chair and conclude my speech.

ಶ್ರೀ ಜೆ. ಹೆಚ್. ಪಟೇಲ್ (ಚನ್ನಗಿರಿ).—ಸನ್ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಈ ಸದನದ ನಾಯಕರು ಮಂಡಿಸಿರತಕ್ಕ ನಿರ್ಣಯವನ್ನು ಸಮರ್ಥನೆ ಮಾಡುತ್ತಾ, ಲೋಕನಾಯಕರ ಬಗ್ಗೆ ಬಂದಿರತು ಮಾತುಗಳನ್ನು ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಇಷ್ಟ ಪಡುತ್ತೇನೆ. ಲೋಕನಾಯಕರ ಬಗ್ಗೆ ಆಗಲೇ ಮಾನ್ಯ ಉಪ ನಾಯಕರು ಹೇಳಿದ ಹಾಗೆ ತೂಕ ಮಾಡಿ ಆಳತೆ ಮಾಡಿ ಅವರ ಎತ್ತರ ಮತ್ತು ಉದ್ದಗಳನ್ನು ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಕಷ್ಟವಿದೆ. ಆದರೆ ಇತಿಹಾಸ ಬಂದು ಚಿತ್ರ, ಅದು ತಿರುಗುತ್ತಾ ಹೋಗುತ್ತಿರುತ್ತದೆ. ಆ ಚಿತ್ರದ ವೇಗವನ್ನು ಕೆಲವರು ಕೆಲವು ಸಾರಿ ತಮ್ಮ ಶಕ್ತಿಯಿಂದ ತಡೆಹಿಡಿಯುವುದಾಗಲೀ ಅಥವಾ ಹೆಚ್ಚು ಸುತ್ತು ದಾಗಲೀ ಮಾಡುವ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಒಬ್ಬ ಇತಿಹಾಸಕಾರ ೨೦ನೇ ಶತಮಾನದಲ್ಲಿ ಈ ಜಗತ್ತಿನ ಎರಡು ಮಹಾನ್ ಘಟನೆಗಳು ಯಾವುವು ಎಂಬುದನ್ನು ಉಲ್ಲೇಖಿಸಿ ಮಾಡುವಾಗ ಒಂದು ಅಟಂ ಬಾಂಬ್ ಇನ್ನೊಂದು ಮಹಾತ್ಮ ಗಾಂಧಿ ಎನ್ನುವ ಹೇಳಿದ್ದಾನೆ. ಅಟಂ ಬಾಂಬ್ ಪ್ರಪಂಚವನ್ನೇ ಪ್ರಭಾವವಾಗಿ ನಾಶ ಮಾಡತಕ್ಕ ಶಕ್ತಿಯಾದರೆ, ಪ್ರಪಂಚವನ್ನು ಉಳಿಸತಕ್ಕ, ವಿಕಾಸ ಮಾಡತಕ್ಕ ಮಾರ್ಗದಲ್ಲಿ ಕೊಂಡೊಯ್ಯುವ ಇನ್ನೊಂದು ಮಹಾ ಶಕ್ತಿ ಮಹಾತ್ಮ ಗಾಂಧಿ. ಈ ಎರಡೂ ಶಕ್ತಿಗಳ ಹಿಂದೆ ಹೋಗತಕ್ಕ ರಾಷ್ಟ್ರಗಳೂ ಇವೆ. ಅಂಥ ಶಕ್ತಿಗಳನ್ನು ನಾವು ಗುರುತಿಸುವುದಾದರೆ, ಅಟಂ ಬಾಂಬ್ ಹಿಂದೆ ಹೋದಂತಹ ರಾಷ್ಟ್ರಗಳನ್ನು ವಿರೋಧ ಮಾಡಿ ಮಹಾತ್ಮ ಗಾಂಧಿಯ ಶಕ್ತಿಯ ಹಿಂದೆ ಹೋದಂತಹ ರಾಷ್ಟ್ರ ಭಾರತ ಮಾತ್ರವಲ್ಲ, ವಿಶ್ವದ ಇತರ ರಾಷ್ಟ್ರಗಳೂ ಸೇರಿವೆ. ದಕ್ಷಿಣ ಆಫ್ರಿಕಾದಲ್ಲಿ, ಪ್ಯಾರಿಸ್‌ಗಲನಲ್ಲಿ, ನೇಪಾಳದಲ್ಲಿ ಹೀಗೆ ವಿಶ್ವದ ಯಾವ ಯಾವ ಭಾಗದಲ್ಲಿ ಅನ್ಯಾಯವಾಗಿದೆ ಅಲ್ಲೆಲ್ಲಾ ಆ ಅನ್ಯಾಯದ ವಿರುದ್ಧ ಅನ್ಯಾಯಕ್ಕೋಗಾಗತಕ್ಕ ಪರವಾಗಿ ಹೋರಾಟ ಮಾಡಿದಂತಹ ಯಶಸ್ಸು ಗಾಂಧೀಜಿಯವರ ಸಂತರ ಭಾರತೀಯರಿಗೆ ಸಲ್ಲಬೇಕಾಗಿದ್ದರೆ ಅದು ಲೋಕನಾಯಕರಾದ ಜಯಪ್ರಕಾಶ್ ನಾರಾಯಣ್ ಅವರಿಗೆ ಸಲ್ಲಬೇಕು. ಆದ್ದರಿಂದ ಅವರನ್ನು ಭಾರತದ ರಾಜಕಾರಣದಲ್ಲಿ ನಾವು ಅಧಿಕಾರದ ಅಳತೆಯಿಂದ ಅಳೆಯುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ಕೆಲವರು ಮಾತ್ರ ಏನಿರುತ್ತಾರೆ ಅವರು ಅಧಿಕಾರ ವನ್ನು ಸೃಷ್ಟಿ ಮಾಡಿ, ಜನರಿಂದ ಬಂದಂತಹ ಅಧಿಕಾರವನ್ನು ಪ್ರತಿನಿಧಿತತ್ವ ಬಂದು ಶಕ್ತಿಯಾಗಿರು

ತ್ತಾರೆ. ಜನಶಕ್ತಿಯನ್ನು ಅಡಿಸಿರತಕ್ಕವರು, ರೂಢಿಸಿರತಕ್ಕವರು ಎಂದರೆ ಮಹಾತ್ಮ ಗಾಂಧಿಯವರ ನಂತರ ಜಯಪ್ರಕಾಶ್ ನಾರಾಯಣ್. ಆದ್ದರಿಂದ, ಜನಶಕ್ತಿಯ ಕಡೆ ಹೆಚ್ಚು ಗಮನ ಕೊಟ್ಟು ಭಾರತದ ಹಳೆಯ ಇತಿಹಾಸವನ್ನು ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಹೋಗುವುದಿಲ್ಲ. ಅವರ ಪಕ್ಷದಲ್ಲೇ ಇದ್ದುಕೊಂಡು ಅವರ ಸಮೀಪದಲ್ಲೇ ಕೆಲಸ ಮಾಡತಕ್ಕ ಸೌಭಾಗ್ಯ ನನ್ನದಾಗಿತ್ತು. ಅವರ ವಿಚಾರಗಳನ್ನು ಕೇಳತಕ್ಕ ಅವರೊಡನೆ ಕೆಲವು ವಿಷಯಗಳನ್ನು, ಸಂದೇಹಗಳನ್ನು ನಿವಾರಣೆ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳತಕ್ಕ ಅವಕಾಶ ನನಗೆ ಲಭಿಸಿತ್ತು. ಅಂಥ ಮಹಾನಾಯಕರು ಅವರಾಗಿದ್ದರು. ಆದರೆ ಸಮಾಜದ ಆಂಧೋಳನದಲ್ಲಿ ಏನೇನೋ ತಿರುಪು-ಮರುವುಗಳಾದವು. ಅದು ಭಾರತದ ಇತಿಹಾಸದ ಒಂದು ಅಂಗ. ನಾನು ಇತ್ತೀಚಿನ ಅಂದರೆ ೭೦ರ ದಶಕದ ಬಗ್ಗೆ ಹೇಳುವುದಾದರೆ, ಮತ್ತೆ ಭಾರತದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಕಡೆ ಆಟಂ ಬಾಂಬ್ ಶಕ್ತಿಯನ್ನು ನಂಬಿರತಕ್ಕವರೂ ಮತ್ತೊಂದು ಕಡೆ ಮಹಾತ್ಮ ಗಾಂಧಿಯವರ ಶಕ್ತಿಯನ್ನು ನಂಬಿರತಕ್ಕವರೂ ಕಾಣುತ್ತಾರೆ.

ಮಾನವೀಯ ಮೌಲ್ಯಗಳನ್ನು ಮತ್ತು ಭಾರತೀಯ ಪ್ರಜಾತಂತ್ರವನ್ನು ಮತ್ತೆ ಜನರಿಗೆ ಒದಗಿಸಿ ಕೊಟ್ಟ ಮೇರುಪರ್ವತದಂಥ ಮಹಾ ವ್ಯಕ್ತಿ ಜಯಪ್ರಕಾಶ್ ನಾರಾಯಣ್. ಅವರು ಒದಗಿಸಿ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದನ್ನು ನಾವು ಈ ರೀತಿ ಕುಳಿತು, ಪರಸ್ಪರ ವಿಚಾರ ವಿನಿಮಯ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಪ್ರಜಾತಂತ್ರ ವನ್ನು ಉಳಿಸಿಕೊಂಡು ಹೋಗುವ ಸೌಭಾಗ್ಯ ನಮಗೆ ಬಂದಿದೆ. ಅದನ್ನು ಉಳಿಸಿಕೊಂಡು ಹೋಗೋಣ. ದಿವಂಗತ ಜಯಪ್ರಕಾಶ್ ನಾರಾಯಣ್ ಅವರು ಒಂದು ಪಕ್ಷಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ವ್ಯಕ್ತಿಯಲ್ಲ. ಮಾನ್ಯ ಮಂಖಿ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಹೇಳಿದ ಮಾತನ್ನು ನಾನು ಒಪ್ಪುತ್ತೇನೆ. ಜಯಪ್ರಕಾಶ್ ನಾರಾಯಣ್ ಯಾವುದೇ ಪಂಥದ ಸ್ವತ್ತಲ್ಲ, ಪಕ್ಷದ ಸ್ವತ್ತಲ್ಲ ಅಥವಾ ಒಂದು ಜಾತಿಯ ಸ್ವತ್ತಲ್ಲ. ಅವರು ವಿಶ್ವಮಾನವ, ಮಹಾತ್ಮ ಗಾಂಧಿ, ಮತ್ತೆ ಲೂಥರ್ ಅಂತಹವರು ಅಲ್ಲಲ್ಲಿ ವಿರಳವಾಗಿ ಕಾಣಿಸಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಹಾಗೆ ಕಾಣಿಸಿಕೊಂಡವರಲ್ಲಿ ಜೆ.ಪಿ. ಯವರೂ ಒಬ್ಬರು. ಭಾರತದ ಪ್ರಜಾ ತಂತ್ರವನ್ನು ರಕ್ಷಣೆ ಮಾಡುವುದರಲ್ಲಿ, ಮತ್ತೆ ಜನರಿಗೆ ಅಧಿಕಾರವನ್ನು ವಹಿಸಿ ಕೊಡುವ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಐತಿಹಾಸಿಕ ಪಾತ್ರ ವಹಿಸಿದವರು ಜೆ.ಪಿ. ಯವರು. ಜನರ ಕೈಗೆ ಅಧಿಕಾರವನ್ನು ಕೊಟ್ಟು ಅದನ್ನು ನಡೆಸಿಕೊಂಡು ಹೋಗಿರಿ ಎಂದು ಹೇಳಿದರು. ಆದರೆ, ಅವರು ಹೇಳಿದಂತೆ ಅದನ್ನು ನಡೆಸಿಕೊಂಡು ಹೋದರೆ ಇಲ್ಲವೇ ಎನ್ನುವುದರ ಉಲ್ಲೇಖ ಮಾಡುವುದು ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಅಪ್ರಾಸಂಗಿಕ. ಇದನ್ನು ಬೇರೆ ಸಂದರ್ಭವೊಂದರಲ್ಲಿ ವಿಚಾರ ಮಾಡೋಣ. ನಾವೀಗ ಜೆ.ಪಿ.ಯವರು ನಿರ್ಮಾಣ ಮಾಡಿರತಕ್ಕ ಶಕ್ತಿಯನ್ನು ಮತ್ತು ತತ್ವಗಳನ್ನು ಉಳಿಸಿಕೊಳ್ಳುವಲ್ಲಿ ಒಂದಾಗಿ ದುಡಿದರೆ ನಿಜವಾಗಲೂ ಅವರನ್ನು ಸ್ಮರಿಸಿಕೊಂಡಂತೆ ಎಂದು ಭಾವಿಸಿ ನನ್ನ ಅತ್ಯಂತ ಹೃತ್ಪೂರ್ವಕವಾದ ಶ್ರದ್ಧಾಂಜಲಿಯನ್ನು ಅರ್ಪಿಸುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಹೆಚ್. ಡಿ. ದೇವೇಗೌಡ (ಹೊಳೆನರಸೀಪುರ).—ಮಾನ್ಯ ಸಭಾಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಮಾನ್ಯ ಸಭಾ ನಾಯಕರೂ ಹಾಗೂ ನೂತನ ಮಂಖಿ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಸಭೆಯ ಮುಂದೆ ಮಂಡಿಸಿರುವ ದಿವಂಗತ ಜಯಪ್ರಕಾಶ್ ನಾರಾಯಣ್ ಅವರಿಗೆ ಶ್ರದ್ಧಾಂಜಲಿ ಸೂಚಿಸುವ ನಿರ್ಣಯಕ್ಕೆ ನನ್ನ ಬೆಂಬಲವನ್ನು ಸೂಚಿಸುತ್ತೇನೆ. ಕೆಲವು ಮಾತುಗಳನ್ನು ಹೇಳಲು ಇಚ್ಛೆಪಡುತ್ತೇನೆ. ರಾಜಕಾರಣ ಮತ್ತು ರಾಜನೀತಿಗಳ ನಡುವೆ ಸ್ಪಷ್ಟ ರೇಖೆಯುಂಟು. ಈ ಮಿತಿಯನ್ನು ದಿವಂಗತ ಜಯಪ್ರಕಾಶ್ ನಾರಾಯಣ್ ಅವರಷ್ಟು ನಿಖರವಾಗಿ ಬಲ್ಲವರು ಈ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಒಹಳ ಜನ ಉಳಿದಿಲ್ಲ. ಜಯಪ್ರಕಾಶ್ ನಾರಾಯಣ್ ಅವರು ರಾಜಕಾರಣಿಯಾಗಿ ಬೆಳೆಯಲಿಲ್ಲ. ರಾಜನೀತಿಜ್ಞರಾಗಿ ಬೆಳೆದರು. ಅವರು ಅಧಿಕಾರವನ್ನೂ ಮತ್ತು ಅಧಿಕಾರರೂಢರನ್ನೂ ಆರಾಧಿಸದೆ, ಓಲೈಸದೆ, ಅಧಿಕಾರಕ್ಕೆ ಆಸೆಯಾದ ಲೋಕ ಶಕ್ತಿಯನ್ನು ಆರಾಧಿಸಿದರು. ಅವರು ಲೋಕಶಕ್ತಿಯನ್ನು ಜಾಗೃತಗೊಳಿಸಿ, ವಿಶ್ವವಿಸ್ಮಯವುಂಟು ಮಾಡಿದರು. ಯುವಕರಾಗಿದ್ದಾಗಲೇ ಸಮಾಜವಾದದ ಸವಿಕನಸ್ಸನ್ನು ಕಂಡಿದ್ದ ಜೇಷ್ಠಿಯವರು ಜನತಂತ್ರದಲ್ಲಿ ಸಮಾಜವಾದ ಬೆರೆಯಬೇಕೆಂದು ಅರಿಸಿದ್ದಲ್ಲದೆ ಆ ಗುರಿ ಸಾಧನೆಗಾಗಿ ಶ್ರಮಿಸಿದರು. ಜನಮನೆ ಮಿಡಿತವನ್ನು ತಿಳಿದಿದ್ದ ಜೇಷ್ಠ ಎಂದೂ ತಮಗಾಗಿ ಮತ ಯಾಚಿಸಿದ ವ್ಯಕ್ತಿಯಲ್ಲ. ರಾಜಕೀಯ ಪಕ್ಷ ವೊಂದರ ಪರಿಷ್ಕರಾಗಿದ್ದು ಅಧಿಕಾರ ಸ್ಥಾನಮಾನಗಳನ್ನು ಎಂದೂ ಅರಿಸಿದ ವ್ಯಕ್ತಿ ಎಂದರೆ ಮಹಾತ್ಮ ಗಾಂಧಿಯ ನಂತರ ಜೇಷ್ಠ ಅವರೊಬ್ಬರೇ. ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಹೋರಾಟಗಾರನಾಗಿ, ಕಾರ್ಮಿಕ ಸಂಘಟನೆಯ ತಲೆಯಾಳುವಾಗಿ, ಭೂದಾನ ಕಾರ್ಯಕರ್ತನಾಗಿ, ಸುಪ್ರಸಿದ್ಧ ಬಂಡುಕೋರರನ್ನು ಸರಿದಾರಿಗೆ ತಂದ ಸಂತನಾಗಿ ಬೆಳೆದ ಜೇಷ್ಠ ಈ ರಾಷ್ಟ್ರದ, ಏಕೆ, ಎಲ್ಲ ಪ್ರಜಾ ತಂತ್ರ ರಾಷ್ಟ್ರಗಳ ಸಾಕ್ಷಿ ಪ್ರಜ್ಞೆಯಾಗಿ

ಬಾಳಿದರು, ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಒಡಳಿವೆ ಮಂದಿ ಮಹಾತ್ಮ ಗಾಂಧಿಯವರ ಬದುಕನ್ನು ಸಮೀಪದಿಂದ ಕಂಡವರಲ್ಲ. ಆದರೆ, ಕೆಲವು ಮಂದಿಗಾದರೂ ಜೇಷ್ಠಿಯವರ ಸಹವಾಸದ ಭಾಗ್ಯ ಸಿಕ್ಕಿತ್ತು. ಪುನರವತರಿಸಿದ ಗಾಂಧಿಯವರಂತೆ ಈ ದೇಶದ ಜನರಿಗೆ ಹೊಸ ಬಾಳಿನ ಹಾದಿಯನ್ನು ತೋರಿಸಿ, ಮನೆತನ ಮೂರ್ತಿಗಳಿಗೂ ಜೀವ ತುಂಬಿ ಸಡವಿದ ಜೇಷ್ಠಿಯವರ ಜೀವನವೇ ಸಮಗೊಂಡು ಪಡೆದ. ಬಂದಿಕ್ಕಿಂತ ಹೆಚ್ಚು ಬಾರಿ ಅವರನ್ನು ಸಾಯಿಸಿದ ನಾವು ಮಾತ್ರ ಕೃತಘ್ನರಾಗಿ ಉಳಿದು ಅವರ ಸ್ಮರಣೀಯ ಹಕ್ಕನ್ನು ಕಳೆದುಕೊಂಡಿದ್ದೇವೆ. ಜೇಷ್ಠಿಯವರನ್ನು ತೆಗಳಿದವರೂ ಇದ್ದಾರೆ; ಹೊಗಳಿದವರೂ ಇದ್ದಾರೆ. ತೆಗಳಿ ಹೊಗಳಿದ ಬಂದಿ ಸಾಲಿಗೆಗಳೂ ಇವೆ. ಆದರೆ, ಜೇಷ್ಠಿ ಇವಕ್ಕೆಲ್ಲ ಮೀರಿದ ವ್ಯಕ್ತಿಯಾಗಿರುತ್ತದೆ. ತಿರುಲು ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲದ ವಯೋದೃಷ್ಟರನ್ನು ನೆಚ್ಚಿದೆ, ಜೇಷ್ಠಿ, ಈ ರಾಷ್ಟ್ರದ ಕಲುಷಿತ ರಾಜಕಾರಣದ ಮಾರ್ಪಾಟಿಗೆ ಯಾವ ಶಕ್ತಿಯನ್ನು ನೇಜಿದರು. ವಿಶ್ವ ರಾಜಕೀಯ ಪಕ್ಷಗಳಿಗೂ ಅನ್ವಯಿಸುವ ಕಲುಷಿತ ರಾಜಕಾರಣದ ವಿವೇಚಕರಾದ ರಾಷ್ಟ್ರವನ್ನು ಪಾರು ಮಾಡುವ ರಕ್ತಿ ಯುವಜನರಿಗೆ ಮಾತ್ರ ಉಂಟು-ಇದು ಜೇಷ್ಠಿಯವರ ಕೊನೆಯ ಬಯಕೆಯಾಗಿತ್ತು.

ಜೇಷ್ಠಿಯವರ ತೀರ್ಮಾನ ನಮ್ಮ ಯುವ ಜನರನ್ನು ಈ ಹಾದಿಗೆ ಪ್ರೇರೇಪಿಸಲಿ-ಎಂಬುದು ನನ್ನ ಹಾರೈಕೆ. ಮತ್ತು ಇದೇ ನಮ್ಮ ಆರಾಧನೆಯೂ ಹೌದು, ತೇಜೋಮಯವಾದ ಈ ಅದಿ ವ್ಯಕ್ತಿತ್ವಕ್ಕೆ ಕೋಟಿ ನಮಸ್ಕಾರಗಳು.

ಶ್ರೀ ಹೆಚ್. ಗಂಗಾಧರಸ್ವಾಮಿ (ಕೃಷ್ಣ ರಾಜ).—ಮಾನ್ಯ ಸಭಾಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳಿಗೆ ನಾನೊಂದು ಮನವಿಯನ್ನು ಮಾಡ ಬಯಸುತ್ತೇನೆ. ಮುಂದೆ ಕೂಡ ಮಾನ್ಯ ಗುಂಡೂರಾಯರೇ ಈ ಸಭೆಯ ನಾಯಕರಾಗಿದ್ದ ಪಕ್ಷದಲ್ಲಿ, ಮತ್ತು ಮುಂದಿನ ವಿಧಾನ ಸಭೆ ಸೇರುವ ಸಾಧ್ಯತೆ ಇದ್ದ ಪಕ್ಷದಲ್ಲಿ, ಜೇಷ್ಠಿಯವರ ಚಿರಂತರ ನೆನಪು ಉಳಿಯುವ ಉದ್ದೇಶದಿಂದ ಈ ಸದನದಲ್ಲಿ ಅವರ ಅತಿಶ್ವರದ ಭಾವಚಿತ್ರವನ್ನು ಹಾಕುವುದಕ್ಕೆ ಏರ್ಪಾಡು ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಮತ್ತು ಅ ಬಗ್ಗೆ ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಭರವಸೆ ನೀಡಬೇಕೆಂದೂ ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.

(ಉತ್ತರವಿಲ್ಲ)

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಹೆಚ್. ಶ್ರೀನಿವಾಸ್ (ಶಿವಮೊಗ್ಗ).—ಮಾನ್ಯ ಸಭಾಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳಾದ ಶ್ರೀ ಗುಂಡೂರಾಯರು ಈ ದಿವಸ ಸಭೆಯ ಮುಂದೆ ಮಂಡಿಸಿರುವ ಸಂತಾಪ ಸೂಚಕ ನಿರ್ಣಯವನ್ನು ಅನುಮೋದಿಸುತ್ತಾ, ಬಂದಿರಬಹುದಾದ ಮಾತುಗಳನ್ನು ಹೇಳಬಯಸುತ್ತೇನೆ; ಮತ್ತು ಈ ಅವಕಾಶ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಕ್ಕಾಗಿ ನಾನು ತದುಗೆ ತುಂಬಾ ಕೃತಜ್ಞನಾಗಿದ್ದೇನೆ. ಜಯಪ್ರಕಾಶ್ ನಾರಾಯಣ್ ಅವರ ಇದೀ ಜೀವನವನ್ನು ವಿಶ್ಲೇಷಣೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕಾಗಿ ಮತ್ತು ಅದಕ್ಕೆ ಇದು ವೇದಿಕೆಯೂ ಅಲ್ಲ; ಸಮಯ ಕೂಡ ಇಲ್ಲ. ಅಲ್ಲದೆ, ಈಗಿರುವ ಸಮಯದ ಅವಧಿಯಲ್ಲಿ ಅವರ ಮಹಾ ವ್ಯಕ್ತಿತ್ವವನ್ನು ನಮ್ಮ ನಮ್ಮ ವಿಚಾರಗಳ ಅಥವಾ ಮೂಗಿನ ನೇರಕ್ಕೆ ಬೇಕಾದ ಹಾಗೆ ತಿರುಗಿಸುವುದೂ ಕೂಡ ಅಪ್ರಸ್ತುತ ವಿಚಾರವೆಂದು ತಿಳಿದುಕೊಂಡಿದ್ದೇನೆ. ಒಬ್ಬ ವ್ಯಕ್ತಿಯ ವ್ಯಕ್ತಿತ್ವ ಮತ್ತು ಮಹತ್ವಗಳು ಅವನು ಏನನ್ನು ಪ್ರಶ್ನೆ ಮಾಡಿದ ಮತ್ತು ಎಷ್ಟರಲ್ಲಿ ಯಶಸ್ವಿಯಾದ, ಎಷ್ಟರಲ್ಲಿ ವಿಫಲನಾದ ಎನ್ನುವ ಮನೋಭಾವಕ್ಕೆ ಬಳಪಟ್ಟಿರುತ್ತದೆ. ಒಬ್ಬ ವ್ಯಕ್ತಿ ಎಷ್ಟು ಸೂಕ್ಷ್ಮವಾಗಿ ಹಾಗೂ ತೀಕ್ಷ್ಣವಾಗಿ ತನ್ನ ಸತ್ಯಮುತ್ತುಲಿನ ಸಮಾಜದ ಚಿಂತನೆಯಲ್ಲಿ ತೊಡಗಿದ ಮತ್ತು ಎಷ್ಟೊಂದು ಪ್ರಾಮಾಣಿಕವಾಗಿ ಎದುರಾದ ಸಮಸ್ಯೆಗಳಿಗೆ ಪರಿಹಾರವನ್ನು ಕಂಡುಬಿಡಲು ಯೋಚನೆ ಮಾಡಿದ ಮತ್ತು ಅದಕ್ಕಾಗಿ ಎಷ್ಟು ಪ್ರಾಮಾಣಿಕವಾಗಿ ಬೇರೆಯ ದನ್ನು ಯಶಸ್ವಿ ಆಗಿ ಕಂಡು ತನ್ನನ್ನು ತಾನೇ ಸಮರ್ಪಿಸಿಕೊಂಡ ಎನ್ನುವುದರಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬ ವ್ಯಕ್ತಿಯ ವ್ಯಕ್ತಿತ್ವ ಮತ್ತು ಮಹತ್ವಗಳನ್ನು ಕಾಣಬಹುದು. ಈ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ನಾವು ವಿಚಾರ ಮಾಡಿದಾಗ ಜಯಪ್ರಕಾಶ್ ನಾರಾಯಣ್ ಅವರಂಥ ವ್ಯಕ್ತಿತ್ವ ಪಡೆದಂತಹವರು ಈ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಕೇವಲ ಬೆರಳೆಣಿಕೆಯಷ್ಟು ಮಂದಿ ಸಿಕ್ಕಬಹುದು. ಜಯಪ್ರಕಾಶ್ ನಾರಾಯಣ್ ಅವರು ಮಹಾ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳ ಸಾಲಿಗೆ ಸೇರುವಂಥವರು. ಇಂಥಾ ವ್ಯಕ್ತಿಯನ್ನು ಪಡೆದ ರಾಷ್ಟ್ರ ನಮ್ಮ ದೇಶ ಹೆಚ್ಚು ಸಮಗಮ. ಅವರು ಇತಿಹಾಸವಾದವನ್ನು ನಿರ್ಮಾಣ ಮಾಡಿದ ಮಹಾ ಪುರುಷರು. ಅವರು ಕೇವಲ ಆದರ್ಶಗಳನ್ನು ಬೋಧಿಸಲಿಕ್ಕೆ ಹೋಗಲಿಲ್ಲ. ಬಹುಶಃ ಇನ್ನು ಕೆಲವು ದಿವಸಗಳು ಹೋಗಿಬಿಟ್ಟರೆ, ಜಯಪ್ರಕಾಶ್ ನಾರಾಯಣ್ ಅವರ ಆದರ್ಶಗಳನ್ನು ಕೇವಲ ಅವರ ಜನ್ಮೋತ್ಸವ ಸಂದರ್ಭಗಳಲ್ಲಿ ಹಾಡಿ ಹೊಗಳುವುದಕ್ಕೆ ಮಾತ್ರ ಇಟ್ಟುಕೊಂಡು, ಅಚರಣೆಗೆ ಮಾತ್ರ ಅವು ನಮಗೆ ಸಮಕಾಲೀನವಾದ ಆದರ್ಶಗಳಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳುವ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಉಂಟಾಗಬಹುದು.

ಎಷ್ಟೋ ಬಾರಿ ಮಹಾತ್ಮ ಗಾಂಧಿಯವರ ಆದರ್ಶಗಳನ್ನು ನಾವು ಮಾತನಾಡಲಿಕ್ಕೆ ಹೊರಟಾಗ, ಅದು ಯಾವುದೋ ಹಳೆಯ ಕಾಲದ ಅಥವಾ ಇವತ್ತಿಗೆ ಸಂಬಂಧಪಡದ ವಿಚಾರಗಳೇನೋ ಎನ್ನುವ ಹಾಗೆ ನಮಗೆ ನಾವೇ ಬೇಕಾದಷ್ಟು ವಂಚನೆ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇವೆ. ಇಂತಹ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಜಯಪ್ರಕಾಶ್ ನಾರಾಯಣ್ ಅವರ ಆದರ್ಶಗಳಿಗೂ ಒದಗುವ ಸಾಧ್ಯತೆ ಇದೆ. ಆದರೆ, ನಾವು ಇಲ್ಲಿ ಮತ್ತೆ ಮತ್ತೆ ನೆನಪು ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಕಾದುದೇನೆಂದರೆ, ಅವರ ಆದರ್ಶಗಳು ನಿಜವಾಗಿಯೂ ಕೂಡ ನಮ್ಮ ಜೀವನವನ್ನು ಸುಧಾರಿಸುವುದಕ್ಕಾಗಿಯೇ ಇರುವವು.

೧೧-೦೦ ಎ.ಎಂ.

ಅವರು ಅನೇಕ ವಿಚಾರಗಳನ್ನು ಬೋಧಿಸಿ ಹೋಗಿದ್ದಾರೆ. ಇಲ್ಲಿ ಅವರ ವಿಚಾರಗಳನ್ನು ಚರ್ಚಿತ ಚರ್ಚಾತ್ಮಕವಾಗಿ ಚರ್ಚೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯತೆ ಇಲ್ಲದೇ ಇದ್ದರೂ, ಒಹಳ ಪ್ರಾಮುಖ್ಯವಾದ ಚುನಾವಣೆಗಳ ಪದ್ಧತಿಯನ್ನು ಸುಧಾರಿಸತಕ್ಕ ವಿಚಾರವನ್ನು ಪ್ರಸ್ತಾಪ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಇವತ್ತಿನ ದಿವಸ ಅವೆಲ್ಲವೂ ಮರೆತುಹೋಗಿವೆ. ಅವರ ಬೆಂಬಲದಿಂದ ಬಂದಂಥ ಸರ್ಕಾರಗಳು ಕೂಡ ಆ ವಿಚಾರದ ಬಗ್ಗೆ ಸಾಕಷ್ಟು ಚಿಂತನೆ ಮಾಡಿಲ್ಲ. ಚುನಾವಣೆಗಳಲ್ಲಿ ನಾವುಗಳೆಲ್ಲರೂ ಭಾಗವಹಿಸಿ ಹೋರಾಟ ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ, ಸೋತಿದ್ದೇವೆ, ಗೆದ್ದಿದ್ದೇವೆ. ಚುನಾವಣೆಗಳಿಗೋಸ್ಕರ ಇವತ್ತು ಎಷ್ಟು ತ್ರಾಸ ಆಗುತ್ತಿದೆ ಎನ್ನುವ ಪ್ರಶ್ನೆಯನ್ನು ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳಬೇಕಾಗಿದೆ. ಹತ್ತು ಸಾವಿರ ಪೋಸ್ಟರುಗಳನ್ನು ಅವರು ಮಾಡಿಸಿದರು. ೨೦ ಸಾವಿರ ಪೋಸ್ಟರುಗಳನ್ನು ಇವರು ಮಾಡಿಸಿದರು ಇಂಥ ಒಂದು ಅವ್ಯವಸ್ಥೆಯಲ್ಲಿ ಸಿಲುಕಿಕೊಂಡಿರತಕ್ಕ ಪ್ರಸಂಗ ಇವತ್ತು ಇದೆ. ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವವನ್ನು ಅರ್ಥಪೂರ್ಣವನ್ನಾಗಿ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೋಸ್ಕರ, ಚುನಾವಣೆಯಲ್ಲಿ ಆಗತಕ್ಕ ತ್ರಾಸವನ್ನು ತಡೆಯುವುದಕ್ಕೋಸ್ಕರ ಜಯಪ್ರಕಾಶ್ ನಾರಾಯಣರು ಬೋಧಿಸಿದಂಥ ಸೂತ್ರಗಳನ್ನು ಬಹಳ ಸಾಮಾನ್ಯವಾದ ಪರಿಶೀಲನೆ ಮಾಡಿ, ಅಗತ್ಯವಾದದ್ದನ್ನು ಕಾನೂನು ಮೂಲಕವಾಗಿ ಸಮಾಜದಲ್ಲಿ ಜಾರಿಗೆ ತರತಕ್ಕಂಥಾದ್ದು ಆತ್ಮಗತ್ಯ. ರಾಜಕೀಯ ಪಕ್ಷಗಳಲ್ಲಿ ಪರಸ್ಪರ ಒಡಂಬಡಿಕೆ ಮೂಲಕ ಜಾರಿಗೆ ತರಬೇಕಾದುದು ಅಗತ್ಯ ಇದೆ. ಇವತ್ತು ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವ ಗಟ್ಟಿಯಾಗಿ ಕಾಣಬಹುದು; ಆದರೆ, ಅದರಲ್ಲಿಯೂ ಓರೆಕೋರೆಗಳು ಇವೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಸೂಕ್ಷ್ಮವಾಗಿ ಯೋಚನೆ ಮಾಡಬೇಕು. ಶ್ರೀಮತಿ ಇಂದಿರಾ ಗಾಂಧಿಯವರು ಅಪಾರವಾದ ಹಾಗೂ ವಿಚಿತ್ರವಾದ ಜನಪ್ರಿಯತೆಯನ್ನು ಗಳಿಸಿ ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವವನ್ನು ಸರಿದೂಗಿಸಿರಬಹುದು. ನಾಳೆ, ಒಂದು ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಸದಾಕಾಲ ರಾಷ್ಟ್ರಕ್ಕೆ ಇದು ಸಿಗದೇ ಇದ್ದರೆ ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವದ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಏನಾಗಬಹುದು? ಚುನಾವಣೆ ನಂತರ ನಮ್ಮ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಆಗುತ್ತಿರುವ ಅಗ:ಹೋಗುಗಳನ್ನು ನೋಡಿದರೆ, ನಾಳೆ ಒಂದು ವೇಳೆ ಏನಾದರೂ ಮಿಲಿಟರಿ ಡಿಕ್ಟೇಟರ್ ಬಂದರೆ ಅವರ ಜತೆಗೂ ಸೇರಿಬಿಡುತ್ತೇನೆನೋ? ಈ ವಿಚಾರವನ್ನು ಇವತ್ತು ಅಧಿಕಾರದಲ್ಲಿರುವವರು; ಅಧಿಕಾರವನ್ನು ಬಿಟ್ಟುಕೊಟ್ಟಿರತಕ್ಕವರು ಯೋಚನೆ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳಲ್ಲಿ ಪ್ರಾರ್ಥಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ದಿವಂಗತ ಲೋಕನಾಯಕ ಜಯಪ್ರಕಾಶ್ ನಾರಾಯಣರ ಚಿಂತನೆಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಒಳ್ಳೆಯ ಬೆಳಕನ್ನು ಚೆಲ್ಲುವುದಕ್ಕೆ ಇವತ್ತು ರಾಷ್ಟ್ರದ ಜನತೆಗೆ ಅವರ ಒಂದು ಮಾರ್ಗದರ್ಶನವನ್ನು ಪಡೆದುಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಒಂದು ವೇದಿಕೆಯನ್ನು, ಒಂದು ಸಂಸ್ಥೆಯನ್ನು ನಿರ್ಮಾಣ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳಲ್ಲಿ ಪ್ರಾರ್ಥಿಸಿಕೊಂಡು, ಮತ್ತೊಮ್ಮೆ ಜಯಪ್ರಕಾಶರ ಆತ್ಮಕ್ಕೆ ಶಾಂತಿಯನ್ನು ಭಗವಂತನಲ್ಲಿ ಪ್ರಾರ್ಥಿಸಿ, ನನ್ನ ಮಾತುಗಳನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಸಿ.ಎಂ. ಇಬ್ರಾಹಿಂ (ಶಿವಾಜಿನಗರ).--ಸನ್ಮಾನ್ಯ ಸಭಾಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಸಭಾನಾಯಕರು, ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಮಂಡಿಸಿರತಕ್ಕ ಈ ಒಂದು ನಿರ್ಣಯಕ್ಕೆ ಬೆಂಬಲ ಸೂಚಿಸಿ ಈಗಾಗಲೇ ಅನೇಕ ಜನ ಸದಸ್ಯರುಗಳು ಮಾತನಾಡಿದ್ದಾರೆ. ೧೯೭೮ನೇ ಇಸವಿ ಡಿಸೆಂಬರ್‌ನಲ್ಲಿ ಲೋಕನಾಯಕ ಜಯಪ್ರಕಾಶರ ಜೊತೆಯಲ್ಲಿ ಸುಳಾರಂಗಿ ದಿವಸ್ಸಿಗೆ ಕಾಲ ಪಾಟ್ನಾ ನಗರದಲ್ಲಿ ಇರುವಂಥ ಒಂದು ಸೌಭಾಗ್ಯ ನನಗೆ ದೊರೆತಿತ್ತು. ಆ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಅವರು ಎಷ್ಟರಮಟ್ಟಿಗೆ ಕನಿಷ್ಠಿಯಾಗಿದ್ದರು ಎಂದು ಹೇಳಿದರೆ ನಾನು ಒಂದು ಮಹಾ ಕಾರ್ಯವನ್ನು ಮಾಡಿದನು ನನಗೆ ದೇವರು ಇನ್ನು ಹೆಚ್ಚು ಶಕ್ತಿಯನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದರೆ ಮತ್ತೊಂದು ಸಂಗ್ರಾಮವನ್ನು ಅದರ ವಿರುದ್ಧ ಪ್ರಾರಂಭ ಮಾಡುತ್ತೇನೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದರು. ಈ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಮತ್ತೊಂದು ಹೋರಾಟವನ್ನು ಅವರ ಅಂತಿಮ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಮಾಡುವುದು ವಿಫಲವಾಯಿತು. ಆ ಒಂದು ಮನೋವೇದನೆ, ಅವರು ಸಾಯತಕ್ಕಂಥ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಅವರಲ್ಲೆತ್ತು. ಇವತ್ತು ಈ ಒಂದು ರಾಷ್ಟ್ರದಲ್ಲಿ ಬಡವರ ಜಾತೀವಾದವನ್ನು ನಿರ್ಮೂಲ ಮಾಡಲಿಕ್ಕೆ, ಸಮಾಜದಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ಒಂದು ದುಷ್ಟ ಶಕ್ತಿಗಳನ್ನು

ನರ್ನಾಪು ಮಾಡತಕ್ಕಂಥ ಪ್ರಯತ್ನ ಅವರ ಒಂದು ಮೌಲ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಇತ್ತು. ನಾವೆಲ್ಲರೂ ಕೂಡ ಇವತ್ತು ಅವರ ಒಂದು ಮೌಲ್ಯಗಳಿಗೆ ಬೆಲೆಕೊಟ್ಟು ಅವರ ಗುಣವುಳ್ಳವನ್ನು ಎತ್ತಿ ಹಿಡಿಯತಕ್ಕ ಶಕ್ತಿಯನ್ನು ಭಗವಂತ ಕೊಡಲಿ ಅವರ ಜಾತೀವಾದದ ಭಾವನೆಯ ಮೌಲ್ಯಗಳಿಗೆ ಪರಮಾತ್ಮನಿಂದ ಪ್ರೋತ್ಸಾಹ ಸಿಗಲಿ, ಬಡವರ ಹಾಗೂ ಹಿಂದುಳಿದವರ ಬಗ್ಗೆ ಹೋರಾಟ ಮಾಡಿದಂಥವರಿಗೆ ಸರ್ವಶಕ್ತಿಯನ್ನು ಪರಮಾತ್ಮ ಕರುಣಿಸಲಿ ಎಂದು ಪ್ರಾರ್ಥಿಸಿಕೊಂಡು, ಈ ನಿರ್ಣಯಕ್ಕೆ ಬೆಂಬಲ ಸೂಚಿಸಿ, ನನ್ನ ಮಾತುಗಳನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಎ. ಲಕ್ಷ್ಮೀನಾರಾಯಣ (ಚಿಕ್ಕಮಗಳೂರು).—ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ. ನಮ್ಮ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಮಾನವ ಶ್ರೇಷ್ಠರಿಗೆ ಹೋಗಲೇ ಇಲ್ಲ. ಅಭ್ಯಾಸ ಅನುಷ್ಠಾನವಾಗಿ ಬಂದಿದೆ. ಮಹಾತ್ಮ ಗಾಂಧಿಯನ್ನು ಹೊಗಳಿದರು; ಅವರ ಮೂರ್ತಿಯನ್ನು ಇಟ್ಟು ಪೂಜೆ ಮಾಡಿದರು. ಅದೇ ರೀತಿ ಜಿ.ಪಿ.ಯವರನ್ನು ನಮ್ಮ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಹೊಗಳಿದವರು ಇದ್ದಾರೆ; ಅದೇ ಜನ ಕಟುವಾಗಿ ತೆಗಳಿದವರೂ ಇದ್ದಾರೆ. ಈಗಲೂ ಇದ್ದಾರೆ. ಅದೇ ಮಹಾತ್ಮ ಗಾಂಧಿಯವರು ಮತ್ತು ಜಯಪ್ರಕಾಶ್ ನಾರಾಯಣ್‌ರವರು ಈ ದೇಶದ ಜನಕ್ಕೆ ಅಚಲವಾದ ಮೌಲ್ಯಗಳನ್ನು ಹಿಂದೆ ಬಿಟ್ಟು ಹೋಗಿದ್ದಾರೆ. ಸ್ವತಂತ್ರ ಜೀವನದಲ್ಲಿ: ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಜೀವನದಲ್ಲಿ ಅತ್ಯಂತ ಉತ್ಕೃಷ್ಟವಾದ ಮೌಲ್ಯಗಳನ್ನು ಅನುಷ್ಠಾನಕ್ಕೆ ತಂದು ನಮಗಲ್ಲಾ ದಾರಿ ದೀಪವಾಗಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ, ನಮ್ಮ ದೇಶದ ದೌರ್ಭಾಗ್ಯವೆಂದು ಕಾಣಿಸುತ್ತೇ; ಮಹಾತ್ಮರುಗಳು ಹಾಕಿಕೊಟ್ಟಂತೆ ದಾರಿಯನ್ನು ಬಹು ಬೇಗ ಮರೆತುಬಿಡುತ್ತೇವೆ. ಅದು ಈ ದೇಶದ ದೌರ್ಭಾಗ್ಯ. ಹಳೆಯ ಸಂಪ್ರದಾಯವನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಮಹಾತ್ಮ ಗಾಂಧಿಯವರು ಹಾಗೂ ಲೋಕಸಾಯಿಕ ಜಯಪ್ರಕಾಶ್ ನಾರಾಯಣರು ನಾನೆಗೆ ಕೊಟ್ಟಂತೆ ಮೌಲ್ಯಗಳನ್ನು ಮುಂದುವರಿಸುವಂತೆ ಧೈರ್ಯ ಮತ್ತು ಸ್ಥೈರ್ಯ ಹಾಗೂ ಮಾನಸಿಕ ಸ್ಥಿರತೆ ನಮಗೆ ಬರಲಿ. ಅವರು ಹಾಕಿಕೊಟ್ಟಂತೆ ಸೂತ್ರಗಳನ್ನು ಮುಂದುವರಿಸಿಕೊಂಡು ಹೋಗುವಂತೆ ಶಕ್ತಿ ಬರಲಿ ಎಂದು ಹೇಳಿ, ಈ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ನನಗೆ ಮಾತನಾಡಲು ಅವಕಾಶ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಕ್ಕೆ ತಮಗೆ ವಂದಿಸಿ, ನನ್ನ ಮಾತುಗಳನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಪಿ. ರಾಂದೇವ್ (ಮಲ್ಲೇಶ್ವರಂ).—ಸನ್ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳು ಈ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ತಂದಿರುವ ನಿರ್ಣಯಕ್ಕೆ ಬೆಂಬಲ ಸೂಚಿಸುತ್ತಾ; ದಿವಂಗತ ಜಯಪ್ರಕಾಶ್ ನಾರಾಯಣರು ಕರ್ನಾಟಕ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಸಂಚಾರ ಮಾಡಿದಾಗ, ಸಂಚಾರದ ಕೊನೆಯಲ್ಲಿ ಒಂದು ಮಾತನ್ನು ಹೇಳಿದ್ದರು; ಅದನ್ನು ತಮ್ಮ ಗಮನಕ್ಕೆ ತರುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ಅಂದು ಜಿ.ಪಿ. ಸಂಘರ್ಷ ಸಮಿತಿ ಮುಖಾಂತರ ಕರ್ನಾಟಕದಲ್ಲಿ ಬಿರುಗಾಳಿಯಂತೆ ಸಂಚಾರ ಮಾಡಿ; ಸಂಘರ್ಷದ ಬಗ್ಗೆ, ಸಂಪೂರ್ಣ ಕ್ರಾಂತಿಯ ಬಗ್ಗೆ ಅನೇಕ ವಿಚಾರಗಳನ್ನು ಜನತೆಯ ಮುಂದೆ ಇಟ್ಟುಹೋದರು. ಕರ್ನಾಟಕವನ್ನು ಬಿಡುತ್ತಾ; ಒಂದು ಸಮಿತಿ ಮಾಡಬೇಕು; ನಾನು ಹೇಳಿದಂಥ ವಿಚಾರಗಳನ್ನು ಪಾಲಿಸತಕ್ಕ ಸಮಿತಿ ಮಾಡಬೇಕು; ಸಮಿತಿಯಲ್ಲಿರತಕ್ಕವರು ಯಾರೂ ಚುನಾವಣೆಗೆ ನಿಲ್ಲಬಾರದು; ಅವರು ರಾಜಕೀಯದಲ್ಲಿ ನೇರವಾಗಿ ಪ್ರವೇಶ ಮಾಡಬಾರದು; ಅಂತ ಹೇಳಿದಾಗ ಆ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಯಾರೂ ಸಿಗಲಿಲ್ಲ. ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬರೂ ಚುನಾವಣೆ ಬಗ್ಗೆ ಆಸಕ್ತಿವುಳ್ಳವರೇ ಇದ್ದರು; ಸಂಪೂರ್ಣ ಕ್ರಾಂತಿಯನ್ನು ಚಾರಿಗೆ ತರುವುದರಲ್ಲಿ; ಸಂಘರ್ಷದ ಬಗ್ಗೆ ಕೆಲಸಮಾಡತಕ್ಕ ಜನ ಸಿಗಲಿಲ್ಲ. ಕೇವಲ ೫ ಜನ ಸಮಿತಿಯಲ್ಲಿದ್ದರು; ಅವರಲ್ಲಿ ಇಬ್ಬರು ರಾಜಕೀಯಕ್ಕೆ ಬಂದರು. ಆದರೂ ಅವರ ಆಡಳಿತದಲ್ಲಿ ಲೋಪದೋಷ ಕಾಣಿಸುತ್ತಿಲ್ಲ. ಕ್ರಾಂತಿಯ ಬಗ್ಗೆ ಸಮಿತಿ ಸಮಗೂ ಇದೆ; ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳಿಗೂ ಇದೆ. ನಾನು ಒಂದು ಸಲಹೆ ಕೊಡುತ್ತೇನೆ: ಗಾಂಧೀಜಿಯವರ ಬಗ್ಗೆ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾನಿಲಯಗಳಲ್ಲಿ ಕೆಲವು ಅಧ್ಯಯನಕ್ಕೆ ಕೈಗೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಅದೇ ರೀತಿ ಜಿ.ಪಿ.ಯವರ ಬಗ್ಗೆಯೂ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾನಿಲಯಗಳಲ್ಲಿ ಅಧ್ಯಯನಗಳನ್ನು ಕೈಗೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಸರ್ಕಾರದಲ್ಲಿ ಭರ್ಷೆ ಹಾಕಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ಇಷ್ಟೇ ಅಲ್ಲದೆ ನಮ್ಮ ಸ್ನೇಹಿತರು ಮಾನ್ಯ ಗಂಗಾಧರನ್ ಅವರು ಸದನದ ಮೇಲೆ ಇಳಿದು ಬಂದು ಭಾವಚಿತ್ರವನ್ನು ಹಾಕಬೇಕೆಂದು ಸಲಹೆ ಮಾಡಿದರು. ಸದನದ ಹೊರಗಡೆ ಉದ್ಘಾಟನೆಯಲ್ಲಿ ಮಹಾತ್ಮ ಗಾಂಧಿಯವರ ಶಿಲಾಪ್ರತಿಮೆ ಇರುವ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ, ಜಿ.ಪಿ.ಯವರ ಶಿಲಾಪ್ರತಿಮೆಯನ್ನು ವಿಧಾನಸಭೆಯ ಮುಂದೆಯೂ ಇಡುವಂತೆ ತಕ್ಷಣ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿ, ನನ್ನ ಮಾತುಗಳನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಮೈಕೇಲ್ ಬಿ. ಫರ್ನಾಂಡೀಸ್.—(ಭಾರತಿ ನಗರ) ಸನ್ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಮಾನ್ಯ ಲೋಕಸಾಯಿಕ ಜಯಪ್ರಕಾಶ್ ನಾರಾಯಣರವರ ಸ್ಮಾರಕವಾಗಿ ನಾವು ಈ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಸಂತಾಪ ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸಬೇಕಾಗಿದೆ. ಅವರು ನಮ್ಮ ಭಾರತ ದೇಶದ ಜನರ ಮುಂದೆ ಇಟ್ಟಂತಹ ವಿಚಾರಗಳು ಮಹತ್ವವಾದವು

ಗಳು: ಅವರು ನಮ್ಮ ಭಾರತ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಮೂವತ್ತು ವರ್ಷಗಳಿಂದ ನಡೆದುಕೊಂಡು ಬಂದಂತಹ ರಾಜಕೀಯವನ್ನು ಮೋಡಿ, ಬಹುಶಃ ಯಾವ ಪಕ್ಷವೂ ಕೂಡ ಒಂದು ಸ್ಥಿರವಾದ ಸರ್ಕಾರವನ್ನು ಕೊಡಲಿಕ್ಕೆ ಆಗದಿತ್ತು. ಆಯಾರಾಮ್ ಗಯಾರಾಮ್ ವಿಚಾರ ಹೆಚ್ಚು ಬೆಳೆದುಕೊಂಡು ಬರುತ್ತಿದೆ, ಅದರಲ್ಲೂ ಕೂಡ ಹಣದ ಪ್ರಭಾವ ಹೆಚ್ಚಾಗಿದೆ, ನ್ಯಾಯವಾದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಪ್ರಾಮಾಣೀಕರಿಸುವುದು, ಸರ್ಕಾರ ನಡೆಸಲಿಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ ಅದ್ದರಿಂದ ಪಾರ್ಟಿಲಿಸ್ ಡೆಮಾಕ್ರಸಿ ಬರಬೇಕೆಂದು, ಕೇಳಿಕೊಂಡಿದ್ದರು, ಅದು ಬಹುಶಃ ವಿಶೇಷ ಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಮಾಡಿದ್ದರಿಂದಾಗಿ, ನಾವು ಇನ್ನೂ ಪಕ್ಷಗಳನ್ನು ಇಟ್ಟುಕೊಂಡು ಪಕ್ಷಾಂತರ ಆಗುವ ಸನ್ನಿವೇಶ ಬೆಳೆಸಿಕೊಂಡು, ಬಂದಿರುವ ಕಾರಣ, ನಾನು ಸಂದೇಹ ಪಡುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ಅದನ್ನು ಪಾರ್ಟಿಲಿಸ್ ಡೆಮಾಕ್ರಸಿಗೆ ಅವಕಾಶ ಕೊಡಬೇಕಾಗಿದೆ. ಹಾಗೆ ಮಾಡಿದಲ್ಲಿ ಜಯಪ್ರಕಾಶ್ ನಾರಾಯಣ ರವರು ಯಾವ ಕಾರಣದಿಂದ ಅದನ್ನು ಜನರಮುಂದಿಟ್ಟರು ಎನ್ನುವುದನ್ನು ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳಲಿಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯ.

ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಜಯಪ್ರಕಾಶ್ ನಾರಾಯಣ ರವರು ಯಾವ ಧೈಯವನ್ನು ನಮ್ಮ ಭಾರತ ದೇಶದ ಜನರ ಮುಂದಿಟ್ಟಿದ್ದರು ಎನ್ನುವ ಒಂದು ಪಟ್ಟಿಯನ್ನು ತಿಳಿಸಿದರು. ಅವರು ನಮ್ಮ ಗಾಂಧೀಜಿಯವರನ್ನು ಮರೆತುಬಿಟ್ಟು ತಿಳಿಸಲಿಲ್ಲ ಎಂದು ಕಾಣುತ್ತದೆ. ಜಯಪ್ರಕಾಶ್ ನಾರಾಯಣ ರವರು ಸಂಪೂರ್ಣ ಕ್ರಾಂತಿಯನ್ನು ಸ್ಥಾಪನೆ ಮಾಡಬೇಕಾದರೆ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ರಾಜಕೀಯದಲ್ಲಿ, ಸಾಮಾಜಿಕ ಅಡಳಿತದಲ್ಲಿ ಭ್ರಷ್ಟಾಚಾರ ನಡೆಯುತ್ತಿದೆ ಅದನ್ನು ಹೋಗಲಾಡಿಸಬೇಕು ಎಂಬುದನ್ನು ವಿಶೇಷವಾಗಿ ಯಾವವರಿಗೆ ಆದೇಶ ಕೊಟ್ಟು ಸಂಪೂರ್ಣ ಕ್ರಾಂತಿಯನ್ನು ಮಾರಂಭಿಸಿದರು. ಭ್ರಷ್ಟಾಚಾರ ಕಳೆದ ಮಲ್ಟಿಡು ವರ್ಷಗಳಿಂದಲೂ ಇನ್ನೂ ಹೆಚ್ಚಾಗಿದೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದರೆ ತಪ್ಪಾಗಲಾರದು. ನಾನು ಯಾವ ಪಕ್ಷಗಳಿಂದ ಅಂತ ಹೇಳುತ್ತಿಲ್ಲ. ರಾಜಕೀಯದಲ್ಲಿ ಈ ಹಣದ ಆಸೆಯಿಂದಾಗಿ ಒಂದು ಹೆಚ್ಚಾದ ಪಕ್ಷಾಂತರ ಆಗುವುದನ್ನು ನಾವು ಕಾಣುತ್ತಿರುವುದಾಗಿದೆ. ಅವರ ಆತ್ಮಕ್ಕೆ ಶಾಂತಿ ಸಿಕ್ಕಬೇಕಾದರೆ ಹಣದ ಪ್ರಭಾವವನ್ನು ಹೋಗಲಾಡಿಸುವಂತಹ ಕ್ರಮಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಅದಕ್ಕೆ ಅನುಗುಣವಾಗಿ ಈ ಒಂದು ಆಂಟಿ ಡಿಫ್ಫರೆನ್ಸ್ ಬಿಲ್ ಪಾರ್ಲಿಮೆಂಟ್ ಮುಂದೆ ತರಬೇಕು ಮತ್ತು ಅದನ್ನು ಸಮರ್ಥಿಸುವ ಕೆಲಸವನ್ನು ನಮ್ಮ ಅಸೆಂಬ್ಲಿಗಳಲ್ಲೂ ಅವರ ಸ್ಥಾನಿಕವಾಗಿ ನಾವು ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಅಭಿಪ್ರಾಯಪಟ್ಟು, ಕೆಲವು ಮಾತುಗಳನ್ನಾಡಲು ಅವಕಾಶ ಕೊಟ್ಟು ಅದ್ವೈತರಿಗೆ ವಂದಿಸಿ ನನ್ನ ಮಾತುಗಳನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಡಿ.ಟಿ. ರಾಮು. — (ಚನ್ನಪಟ್ಟಣ) ಸನ್ಮಾನ್ಯ ಸಭಾಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಈ ಸಂದರ್ಭದ ಮುಂದೆ ತಂದಿರತಕ್ಕಂತಹ ಈ ಸಂಶಾಪ ಸೂಚಕ ನಿರ್ಣಯವನ್ನು ನಾನು ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಅನುಮೋದಿಸುತ್ತಾ, ಮಾನ್ಯ ಜಯಪ್ರಕಾಶ್ ನಾರಾಯಣ ರವರನ್ನು ರಾಷ್ಟ್ರ ಈ ವಿಶ್ವ ಬಹಳ ದೀರ್ಘ ಕಾಲ ತನ್ನ ನೆನಪಿನಲ್ಲಿಡುತ್ತದೆ ಎನ್ನುವುದನ್ನು ನಾನು ಈ ಸಭೆಗೆ ತಿಳಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಇಷ್ಟಪಡುತ್ತೇನೆ. ಮಹಾತ್ಮ ಗಾಂಧೀಜಿಯವರ ನಂತರ ಈ ರಾಷ್ಟ್ರದಲ್ಲಿ ಅತ್ಯಂತ ಹೆಚ್ಚಿನ ಪ್ರಭಾವ ಬೀರಿದಂತಹ ಮಹಾನ್ ವ್ಯಕ್ತಿ ಅಂದರೆ ಲೋಕನಾಯಕ ಜಯಪ್ರಕಾಶ್ ನಾರಾಯಣ ಅವರು ಅನ್ನುವುದನ್ನು ನಾವೆಲ್ಲರೂ ಮರೆಯಬಾರದು. ಸನ್ಮಾನ್ಯ ಜಯಪ್ರಕಾಶ್ ನಾರಾಯಣ ರವರು ಇಡೀ ವಿಶ್ವದ ಅತ್ಯಂತ ದೊಡ್ಡ ಸಮಾಜವಾದ ತತ್ವವನ್ನು ಈ ರಾಷ್ಟ್ರದ ಜನರಿಗೆ ತಿಳಿಸಲು ಬಹಳಷ್ಟು ಶ್ರಮ ಮಹಿಸಿದರು. ಅಧಿಕಾರ ಅವರನ್ನು ಕೈ ನೀಡಿ ಕರೆದಾಗ ಅವರು ಅದಕ್ಕೆ ಒಗೊಡಲಿಲ್ಲ. ಅದಕ್ಕೆ ಬದಲಾಗಿ ಅವರು ಅದನ್ನು ತಿರಸ್ಕರಿಸಿದರು. ಇಡೀ ಮಾನವ ಜನಾಂಗಕ್ಕೆ ಬೆಳಕು ನೀಡತಕ್ಕ ಸರ್ವೋದಯದ ಹತ್ತಿರ ಅವರ ಒಲವು ಹೋಯಿತು. ಸಮಗ್ರ ಕ್ರಾಂತಿಯ ಬಗ್ಗೆಯೂ ಸಹ ಅವರು ತಮ್ಮದೇ ಆದಂಥ ಅಭಿಪ್ರಾಯ ಹೊಂದಿದ್ದರು. ಈ ರಾಷ್ಟ್ರದಲ್ಲಿ ಈ ಒಂದು ಜಾತೀಯತೆಯ ವಿಚಾರಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಯಾವಜನರ ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ಪ್ರೇರೇಪಣೆ ಮಾಡಿದರು. ಡಕಾಯಿತರ ಮನಸ್ಸನ್ನು ಪರಿವರ್ತನೆ ಮಾಡುವುದರಲ್ಲಿ ಜಯಪ್ರಕಾಶ್ ನಾರಾಯಣ ರವರ ಒಂದು ಮಾನವೀಯ ಮೌಲ್ಯಗಳನ್ನು ನಾವು ನೋಡಬಹುದು. ನಮ್ಮ ಹಿರಿಯ ನಾಯಕರಾದಂತಹ ಮಾನ್ಯ ಬಸವಲಿಂಗಪ್ಪನವರು ಡಕಾಯಿತರ ಮನಸ್ಸನ್ನು ಗೆಲುವುದರಲ್ಲಿ ಜಯಪ್ರಕಾಶ್ ನಾರಾಯಣ ರವರು ಸೋತರು ಎಂದು ಹೇಳಿದರು. ಆದರೆ ಅವರು ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಸೋಲಲಿಲ್ಲ. ಅನೇಕ ಜನ ಡಕಾಯಿತರ ಮನಸ್ಸು ಪರಿವರ್ತನೆಯಾಗಿ ಇವೊತ್ತು ಸಮಾಜ ಸೇವೆಯಲ್ಲಿ ತೊಡಗಿದ್ದಾರೆ ಎನ್ನುವುದನ್ನು ನಾವು ಮರೆಯಬಾರದು. ಈ ಮಹಾನ್ ವ್ಯಕ್ತಿಯ ಭಾವ ಚಿತ್ರವನ್ನು ಈ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಹಾಕಬೇಕೆಂದು ಮಾನ್ಯ ಗಂಗಾಧರನ್ ಅವರು ಒಂದು ಸಲಹೆಯನ್ನು ಕೊಟ್ಟರು ನಾನು ಅದನ್ನು ಅನುಮೋದಿಸುತ್ತೇನೆ. ಅವರು ಅವರ ಜೀವಿಯಾಗಿ ಬಹಳ ದೂರ ಹೋಗಿದ್ದರೂ ಅವರು ಜನರ ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ಉಳಿದಿದ್ದಾರೆ. ಇವೊತ್ತಿನ ದಿವಸ ಅಮೇರಿಕಾದಲ್ಲಿ ಲಿಂಕನ್ ಮತ್ತು ವಾಷಿಂಗ್ಟನ್ ಅವರ ಹೆಸರು ಕೇಳಿಬರುತ್ತಿದೆ ಅದೇ ರೀತಿ

ಭಾರತದಲ್ಲಿ ಮಾನ್ಯ ಜಯಪ್ರಕಾಶ್ ನಾರಾಯಣ ರವರ ಹೆಸರು ಸ್ಥಿರವಾಗಿ ನಿಲ್ಲುತ್ತದೆ. ಈಗ ಅವರು ಫೋಷಿಸಿರತಕ್ಕ ತತ್ವಗಳನ್ನು ಅನುಷ್ಠಾನಕ್ಕೆ ತಂದರೆ ಅವರಿಗೆ ಒಂದು ಸ್ವಲ್ಪ ಬೆಲೆ ಕೊಟ್ಟಂತಾಗುತ್ತದೆಂದು ಹೇಳಿ, ಭಗವಂತನು ಅವರ ಆತ್ಮಕ್ಕೆ ಶಾಂತಿ ನೀಡಲಿ ಎಂದು ಪ್ರಾರ್ಥಿಸಿ, ಇಷ್ಟು ಕಾಲ ಮಾತನಾಡಲು ಅವಕಾಶ ಕೊಟ್ಟ ಅಧ್ಯಕ್ಷರಿಗೆ ವಂದಿಸಿ ನನ್ನ ಮಾತುಗಳನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ.

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.—ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಯವರು ಮತ್ತು ಇತರ ಸದಸ್ಯರು ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸಿದ ಭಾವನೆಗಳಲ್ಲಿ ನಾನೂ ಸಹ ಭಾಗಿಯಾಗಿರುತ್ತೇನೆ.

ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಒಂದು ನಿಮಿಷ ಎದ್ದು ನಿಂತು ಮೌನವನ್ನು ಆಚರಿಸಬೇಕೆಂದು ಕೋರುತ್ತೇನೆ.

(ಸಭೆಯು ಒಂದು ನಿಮಿಷ ಎದ್ದು ನಿಂತು ಮೌನವನ್ನಾಚರಿಸಿತು)

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.—ಓನೇ ವಿಧಾನ ಸಭೆಯ ಎರಡನೇ ಅಧಿವೇಶನ ಮುಕ್ತಾಯಗೊಂಡನಂತರ ನಿಧನರಾದ ಈ ಕೆಳಕಂಡ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳ ಬಗ್ಗೆಯೂ ಸಂತಾಪ ಸೂಚಿಸಲು ನಾನು ವಿಷಾದಿಸುತ್ತೇನೆ.

೧. ಹಿಂದಿನ ಮೈಸೂರು ಪ್ರಜಾಪ್ರತಿನಿಧಿ ಸಭೆಯ ಸದಸ್ಯರಾಗಿದ್ದ ಶ್ರೀ ಕೆ. ಬಾಲಾಜಿಸಿಂಗ್ ಅವರು ದಿನಾಂಕ ೭-೧೦-೧೯೭೯ ರಂದು ನಿಧನರಾದರು.

೨. ಹಿಂದಿನ ಮೈಸೂರು ಪ್ರಜಾಪ್ರತಿನಿಧಿ ಸಭೆಯ ಸದಸ್ಯರಾಗಿದ್ದ ಶ್ರೀ ಸೀತಾರಾಮಯ್ಯನವರು ದಿನಾಂಕ ೭-೧೦-೧೯೭೯ ರಂದು ನಿಧನರಾದರು.

೩. ಮಾಜಿ ವಿಧಾನಸಭಾ ಸದಸ್ಯ ಶ್ರೀ ಸಿ.ಕೆ. ರಾಜಯ್ಯಶೆಟ್ಟಿರು ದಿನಾಂಕ ೯-೧೦-೧೯೭೯ ರಂದು ನಿಧನರಾದರು.

೪. ಮಾಜಿ ಮಂತ್ರಿಗಳಾಗಿದ್ದ ಶ್ರೀ ಎಂ. ಮಲ್ಲಿಕಾರ್ಜುನಸ್ವಾಮಿ ಅವರು ದಿನಾಂಕ ೨೬-೧೦-೧೯೭೯ ರಂದು ನಿಧನರಾದರು.

೫. ಮಾಜಿ ಮಂತ್ರಿಗಳಾಗಿದ್ದ ಶ್ರೀ ಡಿ.ಹೆಚ್. ಚಂದ್ರಶೇಖರಯ್ಯನವರು ದಿನಾಂಕ ೨-೧೧-೧೯೭೯ ರಂದು ನಿಧನರಾದರು.

೬. ಮಾಜಿ ವಿಧಾನಸಭಾ ಸದಸ್ಯ ಶ್ರೀ ಎ. ನಂಜಪ್ಪನವರು ದಿನಾಂಕ ೩-೧೧-೧೯೭೯ ರಂದು ನಿಧನರಾದರು.

೭. ಮಾಜಿ ವಿಧಾನಸಭಾ ಸದಸ್ಯ ಶ್ರೀ ಟಿ.ಕೆ. ಗಾಂಗಿರೆಡ್ಡಿ ಯವರು ದಿನಾಂಕ ೭-೧೧-೧೯೮೦ ರಂದು ನಿಧನರಾದರು.

ಶ್ರೀಯುತರುಗಳಾದ ಕೆ. ಬಾಲಾಜಿಸಿಂಗ್, ಸೀತಾರಾಮಯ್ಯ, ಸಿ.ಕೆ. ರಾಜಯ್ಯಶೆಟ್ಟಿ, ಎಂ. ಮಲ್ಲಿಕಾರ್ಜುನಸ್ವಾಮಿ, ಡಿ.ಹೆಚ್. ಚಂದ್ರಶೇಖರಯ್ಯ, ಎ. ನಂಜಪ್ಪ ಮತ್ತು ಟಿ.ಕೆ. ಗಾಂಗಿರೆಡ್ಡಿ ಅವರುಗಳ ನಿಧನದ ಬಗ್ಗೆ ಸಂತಾಪ ಸೂಚಿಸುವಲ್ಲಿ ಹಾಗೂ ದಿವಂಗತರ ಕುಟುಂಬ ವರ್ಗದವರಿಗೆ ಈ ಸಭೆಯ ಸಂತಾಪವನ್ನು ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸುವಲ್ಲಿ ತಾವೆಲ್ಲರೂ ನನ್ನೊಡನೆ ಭಾಗವಹಿಸುವಂತೆ ಕೋರುತ್ತೇನೆ.

ತಾವೆಲ್ಲರೂ ಒಂದು ನಿಮಿಷ ಎದ್ದು ನಿಂತು ಮೌನವನ್ನಾಚರಿಸುವ ಮೂಲಕ ದಿವಂಗತರಿಗೆ ಗೌರವ ವನ್ನು ಸೂಚಿಸಬೇಕೆಂದು ಕೋರುತ್ತೇನೆ.

(ಸಭೆಯು ಒಂದು ನಿಮಿಷ ಎದ್ದು ನಿಂತು ಮೌನವನ್ನಾಚರಿಸಿತು)

MR. SPEAKER—The House stands adjourned to meet again at 1 P.M. on Monday the 25th February 1980.

The House adjourned at Twenty minutes past Eleven of the Clock to meet again at One of the Clock on 25th February 1980.